

Pe o insulă uitată de timp, scăldată de apele Mânecii, printre ruinele secolelor apuse, apare *IUBITA*: un personaj ideal, ale cărei întrupări uimitoare sunt urmărite cu pasiune de celebrul sculptor Jocelyu Pierston.

IUBITA (The Well Beloved) a apărut în 1897 când Thomas Hardy, dezamăgit de reacția nefavorabilă a publicului față de pesimistul ultimelor sale romane, se hotărâse să ofere o proză mult mai accesibilă. Marele scriitor englez va dezvolta aici o povestire publicată cu cinci ani mai înainte în *Illustrated London News*.

Având ca motto cuvintele lui Shelley: „One s ha pe of many names” (Cea cu multe chipuri), romanul-fantezie își propune să fie o schiță a unui personaj imaginar, conturat, mărturisește Hardy, „cu mulți ani înainte, când eram un tânăr pasionat de Ideea platonice, al cărei farmec și poezie o fac însă mereu atrăgătoare**.

Cititorul va regăsi și în această poveste de dragoste, tradusă pentru prima oară în limba română, motivele centrale ale creației lui Thomas Hardy, autorul celebrelor romane *Tess*, *Doi ochi albaștri*, *Departa de lumea dezlănțuită*.

Thomas Hardy
IUBITA

— *Sculptată de secole tot-unsingurbloc de piatră, peninsula în care se va derula această poveste adăpostește din timpuri imemorabile o populație ciudată, ale cărei credințe bizare și obiceiuri unice nu mai suit în alte părți decât o amintire.*

Tot felul de legende (ca acelea despre arbuștii care nu pot • , suporta liniștea rece din interior, dar prosperă pe malul mării neîndurătoare) se răspândesc aici în voie, mai ales printre băștinașii care nu participă la muncile locului.

Nicăieri nu poate fi așezat mai bine decât aici tipul de personaj conturat doar într-un mod imperfect în aceste pagini: un băștinaș printre băștinași, pe care astăzi unii l-ar considera ireal, dacă i-ar face onoarea să-i dea puțină atenție, iar alții nu l-ar vedea decât ca pe ceva ce dă o continuitate obiectivă și un nume acestui delicat ideal, mai mult sau mai puțin comun tuturor oamenilor, și care nu este deloc străin platonicienilor.

Cel câte cunoaște acel colț stâhcos al Angliei, înălțat

5

Deasupra Canalului Mânecii și înfipt atū de adânc în mane încât căldura Golf-Streamului se simte în aer până în februarie, este mereu surprins că un asemenea loc nu servește prea des drept refugiu artiștilor și poeților în căutare de inspirație, măcar o lună sau două pe an, de preferință în anotimpul furtunilor.

Chiar dacă nu l-au descoperit încă, adevăratele talente nu trebuie să ocolească acest colț uitat de lume.

Poate că motivul absenței vizitatorilor este că aici nu poate fi vorba să cumperi și să vinzi pe câteva sute de lire acele case ciudate, construite încă din secolul șaisprezece, în piatră dură, cu cercevelele, cornișele și consolele în perfectă stare. Aceste vânzări și cumpărări, în treacăt fie spus, se mai fac și astăzi în biserica parohială, în prezența congregației, conform unui străvechi obicei.

În ceea ce privește romanul, ar fi de remarcat că diferă de majoritatea istorisirilor autorului, în aceea că în centrul atenției stă un ideal, care este ceva subiectiv și total imaginar.

Volumul de față reprezintă prima publicare integrală a acestei povestiri apărute mai întâi în presă. Câteva capitole au fost nescrise pentru a da forma actuală, definitivă a romanului.

PARTEA ÎNTÂI
UN TÂNĂR DE DOUĂZECI DE ANI
Capitolul I
O PRESIMȚIRE

Un străin cobora drumul povâmit care, trecând prin mare, leagă de continent această singură peninsulă, un fel de Gibraltar al Wessex-ului, cunoscută sub numele de Insula Slingers.

Întinzându-și capul de pasăre în Canalul Mânecii, legată de continent printr-un gât lung și subțire de pietriș, " măcinat de furia mării ea are un aspect unic în Europa.

Trecătorul venea cu siguranță din Londra ori din vreun mare oraș. 'Un aer de eleganță și distincție se degaja din persoană să tânăra și zveftă.

Își amintea cu un ușor reproș că trecuseră trei ani și opt luni de când își vizitase ultima dată tatăl și ținuturile natale, timp petrecut printre oameni, obiceiuri și personaje din cele mai diferite.

9

Privind acum, ceea ce-i păruse așa de firesc altă dată, arăta ciudat și îmbătrânit. Mai mult ca oricând insula îi evoca acum antica Vindilia, patria piraților. Nimic nu-i mai era familiar: nici stânca abruptă, nici casele în trepte, cu ușa uneia deschizându-se spre acoperișul celeilalte și grădinile aproape suspendate în cer, în care plantele creșteau pe un teren aproape vertical, nimic din unitatea blocului stâncos, lung de patru mile, ce alcătua insula.

Aceasta se ridica acum solitară, albă și orbitoare, deasupra mării colorate suav. Soare: strălucea în mii de raze în reflexele straturilor de oolit:

Ruine melancolice Ale secolelor uitate,...

4

Dintre toate spectacolele pe care le contemplase până atunci, niciunul nu eră de-o așa fascinantă intensitate.

După un urcuș greu, atinse platoul și se orientă spre est, în direcția satului. Era ora două, în mijlocul verii, și praful drumului strălucea orbitor.

Aproape de casa tatălui său, tânărul se opri, așezându-se o clipă în soare. Își lipi mâna de o stâncă: piatra ardea. Auzi sunete în depărtare: rrr... rrr... szz... szz. Erau zgomotele obișnuite ale insulei: cadențele stridente ale tăietorilor de piatră.

În fața lui se înălța o locuință spațioasă, asemănătoare unui mic castel. Ca toate celelalte de pe insulă, aceasta era în întregime de piatră; nu numai zidurile, coșurile, balustradele, încadramentul ferestrelor, ba chiar și grajdul.

Își aminti de cei ce trăiseră aici, și probabil o mai făceau încă, familia Caro. HCaro ai iepei murgeM, cum îi denumeau localnicii pentru a-i distinge de numeroșii Caro, căci

10

Pe insulă cel puțin o jumătate de duzină de familii purtau acest nume.

Traversă drumul și privi prin ușa deschisă. Da, mai trăiau încă aici.

Doamna Caro, care îl văzuse pe fereastră, îl întâmpină cu o reverență demodată.

Puțin mai târziu, ușa ce dădea spre camerele din spate se deschise vijelios și o fată de șaptesprezece sau optsprezece ani dădu buzna.

— Ei, dar acesta e dragul Joce! Exclamă plină de bucurie, și numaidecât fugi la el și-l sărută.

Acest gest, foarte dulce fără îndoială, venit de la tânăra posesoare a unor ochi

așa de încântători de culoarea alunei și a unor minunate cosite castanii, fu atât de neașteptat pentru tânărul de-abia venit din oraș, încât acesta tresări, întorcându-i cu o oarecare timiditate sărutul.

— Ce-ai mai făcut în tot acest timp, micuța mea Avice? Întrebă el.

În inocență ei, fata nu-i remarcase surprinderea. Însă doamna Caro, mama, o observase imediat. Roșind, ea se întoarse imediat spre fiică:

— Avice, dragul meu copil! Ce faci? Te-ai făcut mare, de când Jocelyn... domnul Pierston... n-a mai trecut pe aici. Nu trebuie să te mai porți ca o fetiță!

Stinghereala ce urmă fu greu îndepărtată de asigurările date de domnul Pierston că se aștepta ca ea să păstreze obiceiurile din copilărie. Urmă o conversație pe teme generale, își reproșa în gând că mișcarea bruscă îl trădase. La plecare repetă că dacă ea nu-l va trata ca înainte, nu-i va mai vorbi niciodată. Cu toate că se despărțiră buni prieteni, tânăra fată lăsa să i se citească pe* chip regretul în legătură cu acest incident.

11

Copilul meu, exclamă doamna Caro îndată după ce pleci Jocelyn/ce surprizi mi-ai făcut! Un ttnir domn tovițat cu bunele maniere la Londra consideră cu siguranță că e vulgar pentru o domnișoară să se poarte așa de deschis. Cum ai putut, Avice?

— Eu... eu nu mă gândeam că m-am schimbat așa de mult, murmură nefericită ttnăra fată. Obişnuiam să4 sărut altădată... și el de asemeni.

— Dar stat ani de-atunci, drap mea.

— E adevărat, numai că pentru o clipă am uitat tot...

— În fine, acum nu mai contează. Trebuie să ai grijă în viitor. Cunoajte multe alte fete și nu prea se mai gândește la tine. E sculptor și va fi, se spune, celebru într-o zi.

În acest timp, Jocelyn Pierston mergea spre casa tatălui

Său.

Acesta era un om fără simț artistic, un comerciant, de la care Jocelyn accepta o pensie anuală, faașteptarea zilelor glorioase. Domnul Pierston, nefiind înștiințat de vizita proiectată, nu fu acasă ca să-l primească.

Jocelyn vizită locurile familiare, privi carierele în care se tăiau imensele și eternele blocuri de stâncă, aceleași de altădată, își spuse/apoi intră În grădina din spatele casei. Ca toate grădinile de pe insulă, ea era înconjurată de un zid jos și sfârșea învecinându-se cu cea a familiei Caro.

Ajuns în dreptul zidului, auzi din spatele acestuia murmure și suspine. Recunoscu vocea Avicei, care-și mărturisea păcătuț unei tinere prietene.

— Oh! Ce să mă fac? Ce să mă fac? Oftă ea. Ce rușine! Cum am putut face așa ceva? N-o să mă ierte niciodată!... Are să mă creadă obraznică... Dar... Dar... uitasem cu totul că nu mai eram o fetiță... Numai că... niciodată n-o să mă creadă!

Tonul era cel al unei fete care realiză pentru prima

12

Oară, înspăimântată și rușinată totodată, faptul că era femeie.

— A părut supărat de asta? Întrebă prietena.

— Oh, nu!... nu supărat. Mai rău: rece și sfidător. Oh, e așa de elegant acum... mai mult decât toți tinerii de aici. Să nu mai vorbim... Aș vrea să mor!

Pierston se retrase cât de repede putu. Era întristat de incidentul care tulburase acest suflet tânăr, cu toate că simțea o plăcere ascunsă. Se întoarse acasă unde tatăl lui se întorsese pentru a-i spune bun venit.

Se afuarl la mată fi după aceea Jocelyn ieși, hotărtt să îndepărteze mâhnirea tinerei sale vecine.

Ca să spunem adevărul, afecțiunea ce-o simțea pentru ea aducea mai mult a prietenie decât a dragoste; și nu era deloc sigur că idealul înșelător pe care-l

numea iubita lui, și care se încarnase încă din adolescență într-un număr infinit de forme umane, se va fixa neapărat în trupul Avicei Caro.

Capitolul II

ÎNCARNAREA PARE SĂ SE HOTĂRASCĂ

Nu reuși s-o revadă, în ciuda faptului că erau vecini și că pe această bucată de stâncă era mult mai dificil să eviți decât să întâlnești pe cineva. Însă pe Avice brusca revelație o transformase mult. Nu conta că-i era vecin, n-o mai puteai întâlni cu niciun chip. Imediat ce se aventura afară din casă, se strecura ca o vulpiță. Cel mai ades însă sta ascunsă în camera ei.

Jocelyn nu mai suporta mult jocul de-a v-ați-ascunse-lea. Obiceiurile insulei erau foarte directe și primitive, chiar în " lumea bună Astfel că, într-o zi când ea dispăru din nou, el intră s-o caute în casă și nu se opri decât la picioarele scării.

— Avice! O chemă el.

— Da, domnule Pierston.

— De ce fugi?

— Oh... am de luat ceva din camera mea.

14

— Foarte bine, dar o să coborî după aceea, nu-i așa?

— Nu, nu prea cred...

— Coboară, dragă A vice. Căci așa îmi ești, știi bine. Niciun răspuns..

— Foarte bine, dacă nu vrei, n-o să te mai plictisesc.

Și Pierston ieși, oprindu-se afară pentru a privi iedera de pe zidul grădinii.

— Domnule Pierston, auzi o voce în spatele lui. Domnule Pierston... Nu eram supărată... Când ați ieșit, m-am temut să nu-mi luați în nume de rău tăcerea... Am venit să vă asigur de toată prietenia mea...

Întorcându-se, o văzu pe A vice roșind puternic.

— E foarte drăguț din partea ta, spuse el.

Luându-i mâna, o apropie de el, depunându-i pe obraz un sărut ce trecea drept răspuns la al ei.

— Dragă A vice, iartă-mi prostia de ieri! Spune-mi că mă ierți, haide! Vreau să-ți spun ce n-am mai spus vreodată în viața vreunei femei: „Vrei să fii soția mea?”

— Dar... mama zice că nu sunt pentru dumneavoastră... decât una dintre multe altele.

— Nu, răspunse el grav. Doar tu m-ai cunoscut când eram copil, „celelalte” nu.

Desigur că nu putu obține de la ea un consimțământ imediat. Mergând către țărmul sudic al insulei, numit de localnici „farul Beai”, se opriră în fața unei peșteri, cunoscută sub denumirea de „Bârlogul”, din interiorul căreia se auzeau mugetele surde ale mării, k>c unde fuseseră foarte des împreună pe când erau copii. Acolo A vice îi promise o întâlnire pentru a doua zi după amiază.

Pentru a o proteja când se uitau înlăuntru, îi oferii mina lui, atinsă atât de des în jocurile din copilărie, pe care, logodită, o accepta acum pentru prima oară.

15

Merserl la far, unde ar fi mai zăbovit dacă Avice nu și-ar fi amintit deodată că trebuia să recite dteva poezii în acea seară pe estradă satului.

— Să reciți! Se mfră Jocelyn. Cine ar fi crezut că se putea aud în acest loc și altfel de poezie decât neîncetatul geamăt al mării?

— Oh, sintern foarte culți acum! Mai ales iarna. Să nu vii însă la recitare, Jocelyn, pentru că o să mă fâstâcesc. O să-mi pierd farmecul, și țin să fiu k fel de strălucitoare ca ceilalți.

— Atunci te voi aștepta la ieșire și te voi conduce

Acasă.

— Da, îi răspunse ea privindu4 intens în ochi.

Avice era acum foarte fuyicită. N-ar fi presupus deloc în ziua aceea tristă că avea să guste o plăcere așa de vie în compania tui Jocelyn.

Se despărțiră, pentru ca ea să poată ajunge la timp ta sat și să se urce pe estradă.

Pierston se întoarse acasă și la căderea serii plecă pe drumul ce ducea la locul stabilit.

Sufletul lui era cuprins de tulburare. O cunoștea pe Avice Caro de așa mult timp că sentimentele pentru ea țineau mai mult de prietenie decât de dragoste. Cuvintele pe care i le spusese într-o clipă de înflăcărare îi înspăimntau prin consecințele lor. Nu atât pentru că ar fi trebuit să se distanțeze de celelalte femei, mai rafinate și mai culte, care-1 atrăseseră până acum. Nu, știa că nu era vorba de așa «vă, pentru că-și scosese din minte gândul că idolul imaginației sale era o parte a personalității celei în care se adăpostea pentru un timp mai lung sau mai scurt.

* «* * *

lubitei sale îi fusese totdeauna credincios. Numai ea îi ferise de numeroase neplăceri. Fiecare individualitate, cunoscută sub numele de Lucy, Jane, Flora, Évangeline, sau oricare alta, nu fusese decât o formă trecătoare a Ei.

Nu înțelegea aceasta ca pe o scuză, ci lua faptul că atare. Poate că ea nu era o substanță tangibilă, ci doar un spirit, un vis, o rătăcire a minții, o concepție poetică, un parfum, lumina ochilor sau surâsul buzelor. Dumnezeu știa ce era în realitate. Pierston nu putuse să spună. Era indescrribibilă.

Ca fenomen subiectiv, însufletit de influențele rasei și țării, spiritualitatea, independența ei față de legile fizice îl făcuseră uneori pe Jocelyn să se teamă.

Nu știa niciodată unde o va recunoaște în ziua următoare, pentru ea pătrundea imediat în toate rangurile, în toate categoriile sociale și în toate locuințele.

Niciodată, noaptea, visa că ea este „fiica perfidă a puternicului Zeus” venită să-1 tortureze cu frumusețea ei, ca pedeapsă pentru toate păcatele comise. În acele vise i se părea că are în față pe însăși neîndurătoarea Afrodita.

Știa să recunoască această creatură în toate măștile sub care s-ar fi înfățișat, indiferent că avea ochii albaștri, negri sau căprui, că era puternică sau plăpândă, înaltă sau scundă.

Niciodată ea nu se găsea în două locuri deodată. Dar în același timp niciodată nu se încarnase prea mult timp în aceeași persoană.

Făcându-și o asemenea idee dară și precisă despre ea,

17

Pierston reușise adeseori să se sustragă muștrărilor, 4 conștiință.

Era vina lui dacă ea îl atrăgea, ținându-1 în mod capricios legat cu un fir de mătase? Era oare vina lui dacă ea nu onorase niciodată prea mult același tabernacol uman? Vț sfârși ea prin a se fixa într-o singură ființă? N-o putea spune.

Dacă ar fi simțit că Ea se manifestă în Avice, ar fi putut încerca să creadă că acolo era sfârșitul migrațiilor ei, și s-ar fi ținut de cuvânt bucuros. Dar la urma urmelor, vedea ei *lubită* în Avice? Grea întrebare.

Depășise vârftul colinei și cobora către sat, pe lungul drum construit pe vremea romanilor. Descoperi sala luminată; reprezentarea nu se terminase. Făcu înconjurul construcției oprindu-se pe un rambleu de unde se vedea în interior. Chiar în acel moment, Avice oferea publicului grațioasa ei emoție» Această priveliște alungă îndoielile tânărului. J

Avice era ceea ce se numește de obicei „o fată frumoasă”, drăguță desigur, dar numai o fată frumoasă, uni dintr-acelea cu care riscurile căsătoriei se reduc la zero.

Ochii ei inteligenți, fruntea largă, mersul ei seduceau încă de la început.

Niciodată nu întâlnise la o tânără domnișoară calități atât de stabile și fermecătoare. Nu se înșela în privința aceasta, căci o cunoștea de mult timp.

Zgomotul unui car greu îi acoperi vocea slabă, dar publicul aplaudă înrântat. O văzu roșind. Merse către ușă, și, după ce spectatorii ieșiră unul câte unul, o zări.

Porniră amândoi încet pe vechiul drum. Pierston urca panta abruptă ținându-se de balustrada de la marginea* drumului și cu celălalt braț de Avice.

Sus, ei se opriră. În stânga, cerul era brăzdat de fascicole pornite de la far, iar din dreptul falezei se ridica la intervale regulate un vuiet surd, ca al unei tobe; intervalele erau

18

Umplute de un zgomot egal și prelung, asemănător trosnetului oaselor zdrobite într-o pereche uriașă de fălci. Acest zgomot, care evolua în contrast cu cel al falezei, venea din vastul Golf al Mortului.

Vânturile mării, gândea Pierston, erau încărcate aici de efluvii ușoare, misterioase. Ele suflau din sumbrul golf, de unde se auzeau distinct zgomotele surde ale mării.

Era ca o prezentă invizibilă, acest spirit al mulțimii de oameni care se odihneau în adâncuri: sufletele celor care au plecat când va, veseli și cheflii, pe fregate de război, vase comerciale, ambarcațiuni ușoare și bricuri iuți, întreaga flotă a Armadei, toți nobili și ticăloși, puternici și umili, plini de mari speranțe, și care zăceau acum inerți în acest pat veșnic agitat care este Oceanul.

Pe insulă se simțea prezența acestui spectru uriaș și multiplu, de la care Pierston credea că aude implorările adresate unui Dumnezeu iertător.

Merseră până la vechiul cimitir numit Speranța, care se întindea pe o latură a râpei. În acel loc se petrecuse cu o sută de ani înainte o surpră imensă de teren, biserica prăbușindu-se împreună cu restul falezei. Acum ea nu mai era decât o ruină.

În acest ultim loc, unde divinitățile păgâne mai aveau putere, iar obiceiurile păgâne se mai întâlneau încă la tot pasul, creștinismul se instalase cât putuse de bine, însă într-un mod precar...

În acest loc solemn Jocelyn o sărută pe Avice. De data această tânără fată fusese departe de a provoca sărutul. Rezerva ei de acum contrasta puternic cu exuberanța

Din trecut.

19

Această seară inaugura minunata lună pe care aveau să-o petreacă aproape în întregime împreună.

Jocelyn descoperi că Avice putea nu numai să recite poezii în reuniuni publice, ci și să cânte la pian ori din voce, acompaniindu-se singură.

Observă că singurul scop al celor ce-o crescuseră fusese să-o îndepărteze cât de mult cu putință de viața sa normală de locuitoare a unei insule foarte deosebite și să-o formeze după modelul miilor de tinere lipsite de personalitate, care nu erau în stare să ofere nimic distinctiv sau pitoresc. Se străduiseră să-o facă să uite tradițiile strămoșilor, să înlocuiască baladele locale cu cântece la modă cumpărate de la magazinele de muzică din Budmouth1, și dialectul cu o limbă care nu era din nicio regiune.

Trăia într-o casă care ar fi putut face fericit un artist, dar învăța să deseneze, după o copie, micuța vilă tipizată a foburgurilor.

Avice înțelesese asta cu mult înainte ca Jocelyn să i-o arate, dar docilitatea ei de fetiță o făcea să se supună educației date de părinți.

Temperamentul ei, „local” până în vârful unghiilor, nu putea scăpa totuși gusturilor frivole ale zilei.

Plecarea lui Jocelyn se apropia. Ea o privea cu tristețe, dar cu seninătate, căci

logodna tor devenise oficială.

1) Orășel de pe coasta sud-vestică a mării Britanii, poartă de acces către insula Slings (vezi ilustrația de la pagina 2 - nir.)

20

Pierston se gândea la obiceiurile tradiționale, la ritualurile celebrate cu această ocazie, ritualuri obișnuite de secole atât în familia lui cât și în cea a ei, amândouă din cea mai veche viță de pe insulă.

Invazia „Rimberlinilor”, sau a străinilor cum erau numiți locuitorii Wessexului, contribuise din plin la abandonarea vechilor obiceiuri. Însă în A vice, sub spoiala educației, dormeau toate ideile timpurilor vechi, iar Jocelyn se întreba dacă tristeții cauzate de plecarea lui nu se adăuga la A vice și regretul pentru obiceiurile învechite care altădată însoțeau logodnele și care le sfințiseră pe ale părinților și strămoșilor ei.

1) Ținut imaginar m care Hardy plasează narațiunea celor mai multe din povestirile și romanele sale (vezi harta de la pagina 2). De fapt, numele acestui comitat este împrumutat de autor din istoria Angliei, (nir.)

21

Capitalul DH

ÎNTÂLNIREA

— Iată că ia sfârșit vacanța mea, spuse Jocelyn. Ce surpriză dulce mi-au rezervat locurile natale, acum după trei ani de când nu mai trecusem pe aici!

— Pleci mâine deja? Întrebă ea cu regret.

— Trebuie.

Între cei doi apărură o stânjenală în care se simțea ceva în plus față de tristețea unei despărțiri de scurtă durată. Ea fii atât de. Mare încât Jocelyn se decisese să-și amâne plecarea până în seara zilei următoare. În loc să plece în zori, așa cum își propusese, el va lua trenul de noapte la Budmouth, asta era tot. În felul acesta putea vizita carierele tatălui său, iar tânăra fată, dacă voia, fi va însoți până la castelul lui Henric al VI-lea, care domină plaja, de unde vor privi cum se ridică luna palidă din mare. Avise acceptă imediat.

22

Așadar a doua zi, după ce-și însoți tatăl prin cariere, Jocelyn părăsi la ora convenită casa de piatră și porni pe drumul care ducea la Budmouth, urmând cărarea ce se întindea de-a lungul plajei. Avise trebuise ca înainte de a-1 întâlni să viziteze niște prieteni care locuiau la jumătatea drumului spre locul lor de întâlnire.

Coborârea îl aduse numaidecât pe plajă cu galeți, întorcând spatele ultimelor case ale insulei și ruinelor satului distrus de teribilă furtună din noiembrie 1824, porni pe limbă îngustă de pământ, oprindu-se după vreo sută de metri pentru a pași peste parapetul de piatră care se întindea de-a lungul mării. Se așeză acolo așteptându-și iubita.

Prin locul acela treceau agale doi oameni, în dreptul vaselor ancorate în radă. Unul din ei îl recunoscuse pe Jocelyn, dându-i bună seara.

— Toate urările mele de sănătate și fericire, adăugă el. Vă felicit pentru alegerea d-voastră. Nunta nu va întârzia, sper.

— Mulțumesc, Seaborn. Vom vedea. Poate că va fi până la Crăciun.

— Primul lucru pe care l-a spus nevasta mea azi de dimineață a fost: H Domnul fie lăudat, o să apuc să văd această căsătorie, eu care-i cunosc de când s-au născut! M

Oamenii se îndepărtară.

Odată ajunși la distanță, cel care nu spusese nimic își întrebă prietenul:

— Cine este acest tânăr Hkimberlin "? Nu pare dintre ai

Noștri.

— Ba e până-n măduva oaselor. Este Jocelyn Pierston, singurul fiu al

proprietarului carierelor din Est. E logodit cu o

1) Galet = fragment dintr-o rocă sau dintr-un mineral șlefuit de ac (iunea mării (nrx.)

İ3

Tânăra fermecătoare, a cărei mamă, rămasă văduvă, continuă de bine de rău afacerile soțului ei, dar nu posedă nicio douăzecime din averea lui Pierston. Acesta pare să câștige mii de lire, chiar dacă trăiește tot în aceeași casă veche de altădată. Se spune că fiul lui este apreciat la Londra ca Șlefuitor de marmură", și asta aș fi trebuit s-o prevăd într-o zi când, copil, l-am văzut sculptând soldăței din pietrele luate de la carierele tatălui său. Reușise chiar să facă un întreg joc de șah. Frecventează lumea bună de la Londra, mi s-a spus. Mă mir atunci cum de a venit s-o ia de nevastă pe micuța A vice care, cu toate că-i fermecătoare... Dar uite ce s-a acoperit cerul!

În acest timp, cel despre care discutau cei doi trecători aștepta ca ora fixată pentru întâlnirea cu logodnica lui să sosească.

Observă deodată la baza colinei o siluetă subțire venind din direcția satului. Era un băiat de doisprezece ani care mergea către Jocelyn. După ce se convinse că vorbește cu domnul Pierston, băiatul îi întinse o scrisoare.

Capitolul IV

CĂLĂTOAREA SOLITARĂ

Când băiatul plecă, Jocelyn se întoarse înapoi pe urmele propriilor pași până la cel mai apropiat felinar și începu să citească. Era scrisul Avicei.

Iubitul meu, sper dinu te va întrista ce-ți voi spune în legătură cu întunbea pe care ne-am dat-o asul seară la ruinele castelului Sandșfoot. M-am temut că faptul de a te vedea atât de des Ū va face pe tatăl tău să insiste să respectăm obiceiurile străvechi de logodnă - ai tăi fiind una din cele mai vechi familii de pe insulă. De fapt, mama se gndește la asta. Acum, acest lucru este contrar sentimentelor mele. Gădesc aceste tradiții depășite și fără vreo utilitate astăzi

Așa dl cel mai bun lucru ar fi- măcar numai pentru a

25

Salva aparențele - să nu vin să te tntânesc într-un loc ce-ar aduce altora aminte de obiceiurile tradiționale.

Nădăjduiesc că această decizie nu te vă supăm prea tare fi-mi vei înțelege sentimentele „modeme”, neavtnd vreun gnd rău pentru ele. Și apoi dragul meu, dacă am urmă aceste rituri străvechi și ar merge prost, am fi dispuși, precum strămoșii tăi, să credem în nenorocul căsniciei noastre și ar fi păcat.

Oricum, te vei întoarce repede, nu-i așa? - Și atunci va veni timpul când n-o să mai fie necesar să ne spunem la revedere.

A ta pentru totdeauna, AVICE

Citind scrisoarea, Jocelyn fii surprins de o așa naivitate. Așadar, A vice și mama ei 11 credeau în stare să dea importantă acestor barbarii vetuste!

Desigur, tatăl său, ca financiar, ar fi putut avea interese practice în ceea ce privește moștenitorii, iar asta trezise în mod sigur suspiciunea celor două femei.

Numai că Jocelyn nu se pronunțase niciodată în favoarea vechilor obiceiuri, cu toate că în fond avea o oarecare simpatie pentru ele.

Tot așa, surâzând mereu la ghidul că A vice în naivitatea ei se credea „modernă”, Jocelyn fu dezamăgit, ba chiar puțin mâhnit că un asemenea motiv neprevăzut o priva de compania fetei. Cât de mult vechile idei se perpetuaseră în educația ei "modemă!

Cititorul este rugat să-și reamintească faptul că perioada de timp în care este datată acesta istorie este acum mai bine de patruzeci de ani1.

1) adică prin 1850 (nir.)

26

• * * » *

Furtuna se apropia și Jocelyn, nedorind să se reîntoarcă în sat pentru a închiria o trăsură, iuți pasul. În acest loc expus, briza nocturnă se simțea mai tare ca în altă parte, iar marea în spatele parapetului se agita cu furie, în ritmuri tumultuoase care ar fi putut sugera înfruntări de trupe și strigăte de victorie.

Imediat în fața lui, pe drumul alb luminat de lună, zări o siluetă feminină de care-și aminti că îl depășise atunci când sub felinar citea scrisoarea Avicei.

Speră o clipă că era însăși Avice. Dar nu, această siluetă părea mai înaltă și mai zdravănă decât cea a logodnicei lui. Și cu toate că era doar toamnă, femeia aceasta era toată înfășurată în blănuri.

O ajunsese imediat, putind să-i privească profilul decupat în luminile radei. Un chip de Junon¹, cu trăsături nobile, bine ieșite în evidentă. Niciodată nu contemplase o frumusețe așa de clasică. Mersul ei era cadențat, însă atât de grăbit și de ritmat că nu se încetinise deloc. În acest timp el o observa încontinuu, facându-și mii de presupuneri.

Tocmai o depășise când ea se întoarse către el.

— Domnul Pierston, cred, spuse, din satul Est-Quarriers?

Vocea îi era semeață și poruncitoare.

Făcu semn că da și se adânci în contemplarea acestui chip frumos. Dintre toate femeile pe care le cunoscuse, ea reprezenta un tip aparte. Vorbea fără accentul local " al Avicei.

1) Junon, sau Iunon, sau Iuno (în mitologia romană): soția lui Jupiter, fiica lui Saturn,. Zeița căsătoriei, protectoare a femeilor. Asimilată cu Hera (nir.)

27

— Puteți să-mi spuneți cât e ceasul, vă rog?

Își scoase ceasul și aprinse un chibrit. Era șapte și un sfert. La lumina de o clipă a flăcării de sulf văzu că ochii li erau roșii și încercănați ca și cum ar fi plâns.

— Domnule Pierston, dați-mi voie să vă pun o întrebare ce-o să vi se pară ciudată... Puteți să-mi împrumutați niște bani pentru o zi sau două? Am făcut prostia să-mi uit portofelul pe masa de toaletă.

Cererea aceasta părea ciudată, într-adevăr, dar chipul fetei inspira încredere. Nu, cu siguranță că nu era o aventurieră. Băgă mâna în buzunarul vestei dar rămase în cumpănă: cât să însemne „niște bani”? Aspectul și atitudinea ei îl făcură să răspundă regește. Prevăzând o poveste mai lungă, îi întinse o bancnotă de cincizeci de lire.

Această dărnicie nu păru a o surprinde.

— Mulțumesc, este îndeajuns, spuse ea liniștită, după ce el pronunțase cifrele de teamă că ea nu le va remarca.

Tot vorbind, el nu observase că, întețindu-se, vântul șuierător devenise vuiet, iar vuietul se desfăcea în sunete ascuțite, toate aceste transformări petrecându-se cu viteza specifică rozei vuiturilor de pe insulă. Și cum aceste semne aduceau întotdeauna ceea ce promiteau, se iviră imediat primele picături de ploaie.

La început stropii le bombardară obraji precum gloanțele unei canoniere de jucărie, dar curând căpătară aspectul unei salve de focuri trase în anfiladă. Tânăra fată se întoarse speriată de acest atac neprevăzut.

— Trebuie să ne adăpostim, spuse Jocelyn.

— Dar unde?

În stânga lor se întindea plaja lungă și monotună, prea expusă ca să le servească drept adăpost, cu valurile ce se întretăiau precum dinții unor fălci uriașe. În partea dreaptă se găsea o mică radă unde luminile îndepărtate ale vaselor străluceau neclar. În spatele lor, câteva puncte luminoase ici și colo la orizont indicau poziția insulei. În față nimic clar, nicio locuință înainte de micul pod de lemn ce precede castelul lui Henric al VI-lea, situat la o milă depărtare.

Însă chiar în susul plajei, acolo unde fusese probabil ancorată, se găsea legată

de parapet una din corăbiile insulei numită MLerret „. Imediat ce o zăriră tinerii escaladară împreună zidul de piatră ca și cum s-ar fi înțeles dinainte. Corabia putea să-i ferească de potop. Fundul ei era gudronat și, urcând pe parâmele agățate de strai, ce serveau drept legături, coborâra sub” LerretH. Acolo între rame și scânduri, se găsea un colac de frânghie. Se așezară pe el, cu capul plecat, într-o poziție foarte incomodă.

29

Capitolul V

DEPLASAREA

Ploaia cădea peste carena bătrânei corăbii precum griul aruncat din palmele pline ale unui semănător uriaș. Peste tot domnea întunericul cel mai profund. Erau așa de înghesuiți unul în altul că Jocelyn simțea căldura blănurilor ei. Niciunul nu mai scosese vreun cu vânt din clipa în care părăsiseră drumul, până când ea rupse prima tăcerea, simulând îngrijorarea:

— Ce enervant este!

El consimți și după ce mai schimbară câteva remarci Jocelyn fu sigur, din suspinele pe care ea nu și le putea reține, că fata plânsese.

— E poate mai supărător pentru dumneavoastră decât pentru mine, spuse el, și regret asta.

Ea nu răspunse și atunci ei adăugă că nu era un loc prea potrivit pentru o femeie să călătorească pe jos. Își

30

Exprimă speranța că niciun eveniment neplăcut n-o obligase să iasă seară pe un asemenea timp.

Cum ea nu părea deloc dispusă a-i povesti ce se întâmplase, lui nu-i rămase decât să-și imagineze povestea și numele ei. Dar oare cum de îl cunoștea? Ploaia nedând vreun semn că va înceta, îndrăzni:

— Cred că va trebui să ne întoarcem în sat.

— Niciodată! Răspunse ea.

Tăria cu care strânsese din buze se putea ghici din modul cum pronunțase acest cu vânt.

— De ce? Se aventură el.

— Am motive.

— Mă întreb de unde mă cunoașteți? Eu nu vă știu.

— Ba da, știți numele meu, cel puțin.

— Nu cred. Sunteți străină de pe-aici?

— Nu, sunt... sau mai degrabă eram... eram 6 adevărată insulară. N-ați auzit vorbindu-se despre Best Bed *Company*?

— Cum să nu! A încercat să-1 ruineze pe tatăl meu. Mai ales directorul ei, bătrânul Bencomb...

— Este tatăl meu.

— Adevărat? Îmi pare rău că am vorbit despre el cu atât de puțin respect, pentru că nu-1 cunosc personal. După ce a făcut avere la țară, s-a retras la Londra, nu?

— Da, casa noastră, sau mai bine zis a lui, este situată în South Kensington. Locuim acolo de mai mulți ani. Dar am închiriat și castelul Sylvania, pe insulă, pentru vacanță. Proprietarul lui, care lipsea, ni l-a cedat pentru o lună sau două.

— Atunci, domnișoară Bencomb, locuim foarte aproape unul de altul. E adevărat, casa tatălui meu este mult mai modestă în raport cu a dumneavoastră.

— Dar domnul Pierston și-ar putea permite să aibă un

Palat!

31

— Credeți? Eu nu știu nimic. Tatăl meu nu-mi prea vorbește de afacerile sale.

— Tatăl meu, spuse ea izbucnind deodată, îmi reproșează tot timpul că sunt risipitoare. Astăzi a fost mai dur ca de obicei. Mi-a spus că frecventez magazinele prea des și că cheltui mai mult decât mi-a fixat pensiunea.

— În seara asta?

— Da. Mi-a făcut o scenă așa de violentă încât sub pretextul că mă retrag în camera mea, am fugit. N-o să mă reîntorc niciodată acasă!

— Și ce-o să faceți?

— Voi merge s-o caut pe mătușa mea la Londra, și dacă ea nu va vrea să audă de mine, țoi voi câștiga singură existența. L-am părăsit pe tatăl meu pentru totdeauna! Ce aș fi făcut dacă nu v-aș fi întâlnit, mă întreb. Cred că aș fi mers pe jos la Londra... Dar acum pot să prind trenul.

— Dacă puteți învinge acest uragan.

— Am să stau aici până se mai potolește furtuna. Pierston auzise vorbindu-se de bătrânul Bencomb ca de

Cel mai aprig dușman al tatălui său. Știa că tatăl fetei făcuse o mare avere ruinând pe rând toate carierele de pe insulă. Însă bătrânul crocodil găsisese în tatăl lui Jocelyn o bucată prea tare pentru a fi înghițită. Acesta rămăsese dealfel cel mai mare rival pentru *Best Bead Company*. Jocelyn se amuza la gândul că era destinat să joace pe fiul lui Montaigne în fața acestei fiice a Capuleților.

Pe măsură ce vorbeau, cei doi coborau vocile în mod instinctiv. Erau astfel obligați să se apropie foarte mult unul de altul pentru a domina mugetele furtunii. După un sfert de oră care trecu pe neobservate, vocile lor deveniră mai tandre.

Era foarte târziu când tânăra se ridică, alarmată de situația ei.

I

— Ploaie sau nu, eu trebuie să plec.

— Întorceți-vă în sat, spuse el luându-i mâna. O să vă însoțesc. Trenul de seară a trecut.

— Nu, prefer să continui. O să petrec restul nopții la Budmonth... dacă o să ajung vreodată acolo.

— E târziu. Toate hotelurile vor fi închise, cu excepția micului han de lângă gară în care veți refuza să intrați. Dar dacă siateți decisă, atunci vă voi însoți. Nu pot să vă las așa.

Cum ea se arăta hotărâta ei porniră la drum în urletele furtunii.

Marea bubuia, ridicându-se atât de sus în dreapta lor și izbindu-se atât de aproape în stânga lor, încât aveau impresia că traversau fundul mării, precum copiii Israelului. Nimic altceva decât firavul parapet de piatră nu-i separa de acesta viftoare demențială. La fiecare izbitură a valurilor pământul tremura și găleții se izbeau unii de alții. Stropii valurilor le biciuiau fața. Nenumărate mici bălți se formau printre pietrele parapetului, scurgându-se în râulețe care se pierdeau din nou în mare. *Insula*, despărțită acum de continent printr-un zid acvatic, își justifica cu prisosință denumirea.

Cei doi nu bănuteeră până atunci forța elementelor naturii. Foarte ades, trecătorii solitari fuseseră ori târâți în mare, înecându-se, ori înghițiți de o gaură deodată căscată. Zidul pe care pășeau trebuia să fi fost înzestrat cu o putere supranaturală pentru a se reconstitui după astfel de ruperi, asemănătoare poate formei lui Satan tăiată în două de sabia sfântului Mihai.

" Substanța eterată

Ce nu poate fi mult timp separată. "

33

Veșmintele fetei erau mai permeabile pentru vânt și ploaie decât ale sale, ea fiind în consecință într-un mai mare pericol. De aceea nu putea refuza ajutorul pe care i-l oferea tânărul. El începuse prin a-i oferi brațul, însă vântul îi separa tot ap de ușor ca pe două cireșe așezate pe aceeași creangă. Pentru a o ține mai

bine, Jocelyn înconjură cu brațul talia fetei, și ea nu se împotrivi.

* * * * *

Cam în acel moment - să fie oare puțin înainte sau puțin după? - Jocelyn deveni conștient de senzația care îi cuprinsese pe neobservate încă de când stătea sub corabie, lângă noua sa prietenă. Avea prea multă experiență pentru a nu recunoaște acest sentiment incipient și a nu fi alarmat, ba chiar îngrozit, de ceea ce bănuia a fi semnul unei migrații posibile a *Lubitei*. Fenomenul, era adevărat, nu se produsese încă, dar nu avea să întârzie prea mult. În timp ce o ținea strâns lipită de el, Pierston se gândea cât de moale și călduță era tânăra femeie în veșmântul ei de blană. Singurele părți uscate ale îmbrăcăminții celor doierau cele în care presiunea atingerii lor nu lasă să intre ploaia.

Imediat ce traversară podul se simțiră mai la adăpost, dar el nu-și retrase brațul decât la rugămintea ei. Trecură pe lângă castelul în ruine, lăsând insula mult în urmă. Curând se apropiară de foburguri, de cea mai apropiată stațiune climaterică pe care o traversară fără să se oprească, ajungând în final la Budmouth. Lui Jocelyn îi era tare milă de domnișoara Bencomb și» continuând să fie uimit de hotărârea pe care ea o arăta, nu se putea împiedica să n-o admire.

34

Acum, protejați de clădirile așezate în, dreptul golfiiletului, puteau în sfârșit să ajungă fără dificultate la gară. Cum prevăzuse Jocelyn, în acea parte nu era deschis decât un mic han auster unde se opreau călătorii coborâți din diligente ori din corăbiile care străbăteau Canalul Mânecii. Înainte de a fi primiți, auziră un zgomot de zăvoruri și lanțuri. Puțin după aceea aveau să pătrundă într-un culoar luminat foarte slab de o singură lampă de gaz.

Remarcă atunci că, în ciuda taliei mari, aproape egală cu a sa, și a frumoaselor ei proporții, uita părea totuși abia trecută de adolescență. Chipul ei impresiona mai mult prin aerul mândru decât prin frumusețea lui, și ea remarcabilă. Vântul și stropii dăduseră obrazilor fetei înfățișare a unor bujori,

Ea se arată inflexibilă în decizia de a lua trenul de dimineață, dar acceptă sfaturile lui în legătură cu lucruri de mai puțină importanță.

Nu era liberă decât o singură cameră la etajul întâi, și atunci Jocelyn spuse:

— În acest caz va trebui să urcați în camera dumneavoastră și să vă trimiteți hainele jos ca să le putem usca imediat la foc, căci altfel nu vor fi niciodată gata. O să dau ordin cameristei în legătură cu aceasta și vă comand și ceva de mâncare.

Ea acceptă totul, fără să dea nici cel mai mic semn de mulțumire. Când ajunse sus, Pierston îi trimise o cină ușoară prin camerista somnoroasă care era de serviciu în acea noapte.

Îi era o foame de lup. Se așeză în fața șemineului încercând să-și usuce veșmintele în timp ce mânca cu poftă.

Se tot întreba ce să. Facă. Nehotărârea lui nu dură însă mult, decidându-se să aștepte dimineața. Cu ajutorul câtorva pături și a unei perechi de papuci descoperite într-un dulap, încercă să se instaleze cât mai confortabil cu putință pentru

35

Noapte. Tocmai atunci tânăra cameristă coborî cu un braț de veșminte ude learcă. *

Pierston se depărta de foc și ea îngenunche în fata flăcării întinzându-și brațele ca să usuce unul din veșmintele tinerei Junon, din care începură imediat să iasă aburi.

Îngenuncheată, tânăra fată lăsă să-i cadă capul, apoi îl ridică, dar el nu rezistă mult în această poziție și camerista începu să moțăie.

— Vă e somn, fata mea, îi zise Pierston.

— Da, n-am mai dormit de atâta timp... Când nimeni nu vine să mă deranjeze mă culc pe o saltea în camera de alături.

— Vă voi înlocui eu atunci. Mergeți să vă culcați, ca și cum n-am fi aici. O să usuc veșmintele și o să le pun grămadă ca să le puteți duce înapoi d-șoarei, dimineață la prima oră.

Camerista îi mulțumi și plecă. Curând auzi din camera alăturată sforăituri zgomotoase. Jocelyn examina veșmintele și le întinse una câte una. În timp ce vaporii îi învăluiau, se abandona reveriei. Realiză din nou schimbarea produsă în el în timpul serii.

Iubita își schimbase adăpostul, stabilindu-și noul domiciliu în proprietara acestor veșminte ușoare. După numai zece minute ajunse s-o adore. Dar ce devenise micuța Avice Caro? Nu se mai gândea la ea în același mod. De fapt, nici nu era sigur că văzuse vreodată în această prietenă de tinerețe adevărata iubită, oricât de dornic fusese să simtă această. Dar indiferent dacă o iubise sau nu, simțea acum foarte tare că Spiritul, Esența, Idealul pe care îl numea Dragostea lui, părăsise pe furiș această formă îndepărtată, lunecând în ființa care se odihnea în camera de deasupra.

Avice nu se ținuse de cu vânt, reținută de temeri himerice. Nu venise să se întâlnească cu el între ruinele singuratic. Cât de vinovată era de greșeala ei!

Capitolul VI

PE MARGINEA PRĂPASTIEI

Domnișoara Bencomb plecă de la hotel către mica gară de alături care tocmai se deschidea, ca și cum ar fi prevăzut evenimentul. La sfatul lui Jocelyn scrisese câteva rânduri tatălui ei, informându-l de proiectele sale, ca să-l liniștească pentru început.

Jocelyn o însoți la gară și își luă rămas bun. Ceru apoi un bilet până la Londra și se ocupă de înregistrarea bagajelor sale.

Pe peron o regăsi pe fată. În ochii lor străluci o lumină, care în stil telegrafic voia să spună:

M Dacă mergem spre aceeași destinație, de ce nu urcăm în același compartiment? "

Ceea ce și făcură.

Ea se așeză în sensul opus mersului trenului, iar el în

37

Fața ei. Conducătorul aruncă o privire în compartimentul lor, și, lu. Îndu-i drept doi îndrăgostiți, avu grijă să nu lase pe nimeni alături Je ci.

Vorbeau despre lucruri banale. Nu știa deloc ce gândea ea de fapt, dar la fiecare oprire se temea că va veni cineva să-i deranjeze.

Înainte de jumătatea drumului spre Londra, simți că ceea ce bănuise s-a întâmplat: iubita căpătase o nouă formă, însoțind din acea clipă fiecare linie a corpului femeii care-i stătea în față.

Apropierea de Londra i se părea acum lui Jocelyn mai groaznică decât Ziua Judecării de Apoi. Cum putea s-o lase în vătura unui oraș foarte populat?

Când coborâră, păru înspăimântată de zgomotul marelui oraș. O întrebă unde locuiește ruda ef.

— La Bayswater, răspuse domnișoara Bencomb. Chemă o trăsură, propunându-i s-o însoțească până la

Mătușa ei, a cărei locuință era în drum spre casă sa. Ea acceptă și amândoi urcară în vehicul. Bănuia oare sentimentele sale? Pierston ar fi vrut foarte mult să știe, dar chipul ei rămânea impenetrabil.

— Iată-ne deci vechi prieteni, spuse când trăsura porni.

— Desigur, răspuse ea fără niciun zâmbet.

— Însă în realitate suntem dușmani de moarte prin ereditate, dragă Julietă.

— Da... dar ce spuneți?

— Am spus „dragă Julietă”.

— Tatăl meu și al dumneavoastră sunt dușmani, dar și eu cu tatăl meu suntem acum la fel...

Ochii lor se întâlneau.

— Regina mea dragă! Exclamă el purtat de sentimente, în loc să mergeți la mătușă vă rog să vă căsătoriți cu mine!

38

O roșeați îmbrăcă brusc chipul tinerei femei. Ea nu răspunse și el se temu că o ofensase. Poate că ea se servise doar de el ca de un instrument*

Continuă:

— Tatăl dumneavoastră n-ar mai avea astfel niciun drept în ceea ce vă privește. Și de fapt, această propunere nu este atât de nesăbuită pe cât pare. Îmi cunoașteți doar și trecutul și viitorul. Și eu vă cunosc. Familiile noastre sunt vecine de secole pe insulă, chiar dacă acum ați devenit o londoneză.

— O să ajungeți vreodată la MRoyal Academy "? Exaltarea lui se stinse brusc.

— Sper să ajung... Voi ajunge singur în cazul în care veți deveni soția mea.

Însoțitoarea lui îl scrută cu privirea.

— Gândiți-vă, argumentă el, aceasta vă va scoate imediat din încurcătură. N-o să mai fie nevoie să rămâneți la cheremul unei mătuși ori la minia tatălui supărat că ați fugit.

Aceste cuvinte pădură a o decide. Se abandonează sărutărilor lui.

— Când ne putem căsători? Întrebă ea puțin mai târziu.

— Poate chiar mâine. O să merg astăzi pe la prânz la „Doctor's Commons”, iar actul va fi gata mâine dimineață.

— Aga să fie. Nu mai merg la mătușă mea. Vreau să fiu o femeie independentă! Nu suport să fiu dăscălită ca un copil de șase ani. O să fiu nevasta dumneavoastră, dacă e așa de ușor precum spuneți.

În timpul acestei consultări opriseră trăsura. Pierston avea un atelier și câteva camere aproape de Campden Hill, dar nu voia s-o ducă pe fată acasă la el înainte de căsătorie. Hotărâră așadar să meargă la un mic hotel.

Schimbând direcția, reveniră în Strand, intrând într-unui

39

Din cluburile respectabile din Covent Garden, un loc frecventat în acele zile de cei din vestul regatului. Jocelyn plecă apoi pentru a se ocupa de demersurile necesare.

Era în jur de trei după-amiază când, terminând cu aranjarea tuturor chestiunilor cerute de brusca lui decizie, Jocelyn se întoarse încet, hoinărind, la hotel. Era foarte zăpăcit și plimbarea îi făcea bine.

Se oprea ici colo în fața unei vitrine, când deodată, brusc izbit de o idee deosebită, făcu semn unui " hansomH, dându-i vizitiului o adresă din Meilstock Gardens.

Ajuns acolo, se opri în fața ușii unui atelier și sună. Veni să-i deschidă un tânăr în cămașă, aproximativ de vârsta lui, ținând în palma stângă o imensă paletă plină de mazăleli.

— Cum, tu, Pierston? Te credeam la țară. Intră. Sunt teribil de bucuros că te văd. Cum vezi, tocmai sfârșesc un tablou pentru un american care vrea să-1 ducă cu el zilele astea.

O tânără frumoasă ședea în apropierea șevaletului, părând a coase de zor. La un semn al pictorului, ea dispăru fără să spună nimic.

— Citesc pe chipul tău că ai ceva să-mi povestești. Acum suntem singuri, poți să vorbești. Ce bei?

— Oh, nu contează! Un alcool oarecare... Somers, ascultă-mă bine, am într-adevăr ceva să-ți spun.

Pierston se așeză într-un fotoliu și Somers se puse din nou pe treabă. Cât timp

servitorul aduse coniac pentru a calma nervii lui Pierston, sifon pentru a anula efectele ofensatoare ale coniacului și lapte pentru a îndulci forța nefastă a sifonului, Jocelyn își începu povestea, adresându-se mai degrabă șemineului gotic, bătrânei pendule și suportului antic pentru bușteni decât lui Somers, care stătea în fața șevaletului, puțin înapoia prietenului său.

— Înainte de a-ți spune ce mi s-a întâmplat, trebuie

40

Să-ți explic ce fel de om sunt.

— Dumnezeule mare! Dar știi deja.

— Nu, nu știi deloc. În general nu-mi place să vorbesc despre asta... 51 totuși stau treaz ore întregi din noapte ca să

Mă gândesc.

— Nu se poate! Spuse Somers, neconvins, dar în același timp plin de simpatie pentru prietenul său.

— Sunt născut într-o zodie ciudată, sub o influență misterioasă. Sunt posedat, surprins și dezorientat de migrațiile unei creaturi - sau mai degrabă a unei zeițe. Un poet ar putea pronunța numele Afroditei. Sub aceeași formă am reprezentat-o și eu... Dar să nu uit: aceasta nu este o plângere, ci o justificare - un fel de *Apologia pro vită mea*.

— Acum e mai bine. Spune.

4L

Capitolul VII

PRIMELE EI ÎNCARNĂRI

— Somers, știi că nu ești dintre aceia care cred că *lubita* poate lua mult timp aceeași formă și că ea se poate incarna pentru o mare perioadă de timp într-un singur înveliș carnal. Altfel povestea mea ți s-ar părea bizară.

— Te rog, fără aluzii!

— Bine, bine. Să presupunem că ar fi vorba despre un altul. Descind, tu știi, dintr-o rasă unică, dintr-o rasă de viziționari. Asta explică destul de bine lucrurile. Dar să revenim la eroul nostru. *lubita* lui se încarnează succesiv într-un număr așa de mare de ființe, încât ar fi imposibil să-ți fie prezentate, nelăsând în urma *Ei* decât un corp vulgar, asemănător celorlalte. Nu este aici nimic absurd, e doar un simplu fapt, exprimat într-un mod cam neobișnuit pentru simțul comun.

Iată deci principiul...

— Continuă!

— Ei bine, prima încarnare a avut loc, din câte mi-amintesc, atunci când aveam nouă ani. Era o fetiță cu ochi albaștri, de opt ani, mezina unei familii cu unsprezece copii. Pletele blonde îi cădeau pe umeri. Încercau să se bucleze, dar fără succes: nu reușeau decât să atârne în mod jalnic, precum betele unei tobe.

Acest defect care mă neliniștea fii motivul evadării *lubitei* din tânărul tabernacol. Nu-mi amintesc momentul exact al acestei migrații. Cred că după ce am sărutat-o pe micuța mea prietenă, pe o bancă în parc, într-o după-amiază toridă de vară. Deschisesem o umbrelă albastră în carouri, ca să ascundem trecătorilor semnele noastre de afecțiune, fără să ne gândim că acest ecran strălucitor atrăgea mult mai mult atenția decât persoanele noastre insignifiante.

După ce plecarea sa și a familiei ei puse capăt acestui vis, am crezut că *lubita* mea mă părăsise pentru totdeauna. Așa simțise poate și primul om când văzuse întâia dată soarele apunând. Mă înșelam, bineînțeles; *Laura* era moartă pentru mine, nu însă și *lubita* mea.

Două luni se scurseră. *lubita* nu mai apărea, dar eu încetasem să-i plâng încanarea în fetiță cu plete blonde.

Ea renăscu într-un fel pe care nu l-aș fi presupus niciodată. Eram împreună cu colegii pe cheiul din Budmouth, în fața Școlii Preparatoare, preocupat să privesc marea, când un gentleman de vârstă mijlocie trecu pe cal, însoțit de o fată.

Tânăra domnișoară întoarse capul și, poate pentru că eu o priveam mut de admirație, îmi surâse. După câțiva pași, se întoarse surâzându-mi din nou.

Asta fu îndeajuns ca să mă înflăcăreze. Am înțeles imediat semnificația tulburării mele: iubita trăia din nou. Această a doua formă în care-i plăcuse să se încarneze era deja o tânără femeie. Avea un ten lipsit de strălucire, părul șaten strâns în coc și ochii căprui, cred. Nu știu însă dacă am puted descrie în câteva cuvinte farmecul persoanei sale.

Am dat colegilor mei bună seară pe cât de repede puteam ca să nu atrag atenția, pornind de-a lungul esplanadei, în direcția în care Ea și tatăl său pleaseră. Însă cei doi porniseră probabil la trap, pentru că nu se mai zăreau.

Disperat, am intrat la întâmplare pe una din străzile laterale. Inima mea începu deodată să bată cu putere: cei doi călăreți galopau înspre mine.

Roșind până în vârful unghiilor, m-am oprit și am privit-o în față în timp ce trecea. Ea surâse din nou, dar vai! În ochii iubitei mele nu strălucea nicio luminiță de pasiune la vederea mea.

Pierston se opri, golindu-și paharul. Trăia intens scena pe care o evoca. Somers își păstră reflecțiile pentru el însuși. Jocelyn continuă:

— Ziuă aceea am căutat-o pe străzi, însă în van. Prima dată când am revăzut pe unul din colegii cu care stăteam pe chei în momentul întâlnirii, i-am reamintit pe ocolite incidentul, întrebându-l ca din întâmplare dacă nu-i cunoaște pe călăreți.

M - Oh! Cum să nu spuse el, " erau colonelul Targue și fiica lui Elsie

" - Ce vârstă ar putea ea să aibă? MĂntrebai eu neliniștit de probabilă disproporție dintre vârsta mea și a ei.

M - Nouăsprezece ani. Măine dimineață îl va lua în căsătorie pe căpitanul Popp... și vor pleca imediat spre Indii. "

Măhnirea provocată de această descoperire fii atât de mare că la apusul soarelui plecam spre cheiul portuar cu intenția de a-mi pune capăt zilelor. Auzisem însă că pe fețele înecaților în acel loc se așezau crabii, devorându-le. Ideea acestei vecinătăți respingătoare mă opri. Recunoșteam că ideea căsătoriei iubitei mele conta puțin, însă plecarea ei mă răscolea.

N-aveam s-o mai revăd niciodată. Cu toate că știam din propria experiență că iubita mea rămânea prezentă chiar fără vreo încarnare, mi-era greu să cred că Ea va mai apare vreodată sub un alt aspect decât cel al divinei domnișoare Targue.

Și de data asta mă înșelam. Totuși, până să-mi dau seama de aceasta avea să treacă un timp lung.

Nu mai aveam acea vârstă ridicolă la care băieții de cincisprezece ani par niște urși tineri și vor să arate că disprețuiesc fetele. Aveam acum șaptesprezece ani.

Într-o seară, ședeam într-o cofetărie din Budmouth, când o femeie cu fetița ei se așezară în fața mea.

Ne-am privit. Fetița îmi zâmbea. Am murmurat:

„- Ce copil simpatic!”

Femeia surâse, dar nu replică nimic.

" - Are ochii blânzi că ai mamei ei continuai.

" - Credeți că are ochi frumoși? HĂntreabă femeia ca și cum n-ar fi auzit aluzia mea.

„- Da, și seamănă leit cu ai dumneavoastră.”

Curând aveam să ne înțelegem foarte bine. Îmi povestise că soțul ei făcea o croazieră cu Yahtul. I-am spus că îmi pare rău că nu plecaseră și ea.

Puțin câte puțin, se arată sub înfățișarea unei femei abandonate. Câtva timp după aceea aveam s-o reîntâlnesc singură pe stradă. Se ducea la debacader, îmi spuse ea, pentru a-și aștepta soțul, însă nu mai știa drumul. M-am oferit s-o

însoțesc și ea a acceptat.

Nu voi intra în amănunte. Îți este suficient să știi că am revăzut-o de multe ori. Curând aveam să descoper că lubita (a căror gesturi și fapte mă intrigau de mai mult timp) se modela după contururile fermecătoare ale acestei tinere femei.

De ce preferase ea refugiul seducător și inaccesibil al unei femei căsătorite, când atâtea altele i se ofereau, nu știam. Povestea avea să se termine într-un mod foarte inocent: tânăra femeie părăsi orașul împreună cu bărbatul și copilul ei. Părea a fi considerat această relație doar ca pe un flirt banal.;

J

* * * * *

De ce să-ți mai povestesc ce-a urmat? După asta, lubita apărea din ce în ce mai frecvent și mi-ar fi imposibil să-ți descriu în detaliu toate transformările ei. Avea să-și schimbe de nouă ori domiciliul în cei doi sau trei ani ce-au urmat. De patru ori a luat înfățișarea unei brunete, de două ori cea a unei blonde și de trei ori cea a unei femei nici blonde nici brunete. Câteodată era o fată frumoasă și bine făcută, însă cel mai des, cred, prefera să se introducă sub pielea unei ființe flexibile, mlădioase și de talie mică. M-am adaptat așa de bine încarnărilor ei succesive încât am ajuns să mă resemnez. Îi vorbeam lubitei mele, o scrutam, sufeream pentru ea, oricare i-ar fi fost înfățișarea. Astfel s-au petrecut lucrurile până luna trecută.

Atunci, pentru prima oară, ăa mi-a rezervat o surpriză, intrând, sau mai degrabă refuzând să intre în persoana Avicei Caro, o fată pe care o cunoșteam din copilărie.

Într-un sursit aveam să înțeleg că de fapt ea nu-și alesese întruchiparea în Avice Caro, și asta pentru că nu păstrez încă pentru ea cel mai mare respect.

În acel punct, Pierston relată pe larg recenta prietenie cu Avice, promisiunea pe care i-o făcuse, oprindu-se asupra modului cum rupsesse această promisiune doar datorită faptului că întâlne o femeie în care lubita se manifesta vizibil, domnișoara Marcia Bencomb.

În finalul istorisirii îi anunță lui Somers decizia lor de

46

A se căsători imediat^ cerându-i să spună dacă, în aceste condiții, trebuie s-o ia de nevastă.

— Cu siguranță că nu, spuse Somers. Nu trebuie să te căsătorești cu nimeni altcineva decât cu micuța A vice. Ba mai mult, nici măcar cu ea. Ești la fel ca ceilalți bărbați... încă mai rău. Toți sunt nestatornici ca și tine, însă nu au aceeași clarviziune.

— Nestatornic nu e chiar cel mai potrivit cuvânt. A fi nestatornic înseamnă a te plictisi de o ființă care nu se schimbă. Eu însă am fost totdeauna fidel creaturii înșelătoare pe care n-am putut-o niciodată opri tn toc, cel puțin până acum. Și pe urmă, trebuie să-ți spun, fuga ei din individualitate în individualitate n-a avut niciodată nimic nostim pentru mine. Nu, în niciun caz n-a fost un joc zănatic în care samă fi complăcut.

Să vezi cum ființa pe care ai crezut-o perfectă își pierde chiar sub ochii tăi sfințenia, ajungând din flacăra, cenușă și topind vitalitatea strălucitoare într-o umbră ștearsă, aceasta nu e deloc plăcut, pot să Ji-o jur. Fiecare formă pe care ea n-o mai îmbracă este precum cuibul gol al unei păsări care și-a luat zborul. Sufăr îngrozitor când privesc un chip în care Ea nu mai este.

— Nu trebuie să te însori, repetă Somers.

— Poate! Mă tem însă pentru săraca Marcia, Ar fi compromisă dacă... Nu crezi că am motive să spun că sunt bestemat? Până acum, din fericire, n-am făcut pe nimeni altul să sufere. Știind ce mă așteaptă sunt rareori expus riscului de a mă lega de o femeie, pentru că trăiesc tot timpul cu teama zilei de mâine...

Pierston tăcu. Puțin mai târziu se ridică, luându-și rămas bun.

Cum sfatul unui prieten cântărește puțin într-o asemenea problemă, el se întoarse imediat la domnișoara Bencomb.

47

Ea nu mai era aceeași. Team* o marcase, îndreptând frumoasa curbură obișnuită a buzei ei de sus.

— Cât de mult ai lipsit! Spuse ea îngrijorată.

— Nu contează, iubita mea. Totul este aranjat. Ne putem căsători în câteva zile.

— Nu mâine?

— Imposibil. Suntem de prea puțin timp la Londra.

— Și cum de-au știut asta cei de la „Doctor's Commons”?

— De fapt... am făcut greșala să mărturisesc faptul că abia am sosit, uitând că era necesar să ședem câtăva vreme...

— Oh, ce prostie! În fine, nu mai putem face nimic acum. Totuși, în locul tău aș fi fost mai puțin distrat.

Capitolul VID

PREA FULGERĂTOARE

Continuară să locuiască la hotel zilele următoare, sub ochii mirați ai cameristelor, spionați de servitorii care intrau ca din întâmplare în cameră.

Câteodată se plimbau împreună, cel mai adesea pe străduțe laterale, urmăriți de teama de a fi recunoscuți. Marcia rămânea atunci tăcută și chipul ei mândru se întuneca.

— Iar ți s-au înecat corăbiile, spunea că s-o amuze.

— Sunt foarte supărată că din cauza mărturisirii tale nesăbuite n-aveam încă actele făcute. E groaznic să mă obligi să trăiesc în felul acesta.

— Dar ne vom căsători de îndată, scumpa mea.

— Da, murmură ea, cufundându-se în reverie. Curând însă discuția fii reluată:

— Câtde bruscă a fost hotărârea pe care am luat-o!

Exclamă Marcia. Aș fi vrut să am consimțământul tatei și mamei pentru căsătoria noastră. Și dacă tot nu poate avea loc decât peste câteva zile, aș mai avea timp să le scriu, și-atunci răspunsul lor ar sosi la momentul potrivit.

Pierston își exprimă îndoielile în ceea ce privește un asemenea mod de a proceda. Cum se întâmpla ades, fui îndeajuns ca proiectul tinerei femei să fie pus în discuție, ca săj se și ivească o ciondăneală între ei.

— Din moment ce suntem constrânși să nu amânăm căsătoria, n-o să mă mărit fără consimțământul lor! Exclamă fata cu aprindere.

— Foarte bine, iubita mea, scrie.

Odată ajunsă la hotel, ea se așeză în fața biroului, însă după câteva minute lăasă cu disperare tocul jos:

— Nu, nu pot! Exclamă. Nu mă simt în stare. Nu vrei să scrii în locul meu, Jocelyn?

— Eu? Nici vorbă! Nu văd de ce-aș face eu aceasta, mai ales că mi se pare prematur.

— Nu ești certat cu tatăl meu, cum sunt eu...

— Sigur. Numai că între familiile noastre există o veche dispută care ar face ca demersul meu să pară cel puțin ciudat. Așteaptă să fim căsătoriți și voi scrie, nicidecum înainte.

— Ba cred că trebuie s-o fac. Nu-l cunoști pe tatăl meu. Ar putea să-mi ierte că m-am căsătorit fără știrea lui cu oricine, însă privește familia voastră cu atâta dispreț că nu m-ar ierta niciodată dacă aș deveni în secret o Pierston. Nici nu trebuie să mă gândesc la așa ceva.

Această remarcă îl indispușe pe Pierston. În ciuda poziției independente de artist londonez, era solidar cu bătrânul său tată care luptase cu încăpățănare

împotriva covârșitoarei concurențe a lui Bencomb, reușind să-i asigure educația și permițându-i să studieze la cele mai bune școli.

50

Așa că o rugă să nu adauge niciun cu vânt în plus despre Familia lui.

Ea-și termină scrisoarea în tăcere, dând ca adresă un oficiu post restant, ca să nu li se descopere domiciliul.

Niciun răspuns nu veni. Numai - semn rău - câteva scrisori pe numele Marciei, sosite în absența ei la castelul de pe insulă, fură expediate la adresa indicată.

Ea le deschise în mod mecanic. Când ajunse la ultima pufni în răs:

— Ce este? Întreabă Pierston.

Marcia îi citi scrisoarea cu voce tare. Venea de la unul din iubiții ei credincioși, un tânăr gentleman din Statele Unite care-și anunța plecarea spre Anglia ca să ceară mina iubitei lui de la care avea o promisiune.

— Ce-i de ăcut?

— Cum? Păi mi se pare, copilul meu drag, că nu-i decât un singur lucru de făcut, un lucru cât se poate de clar. Spune-i imediat că ești pe punctul de a te mărita.

Marcia îi scrise deci un răspuns în acest sens, Jocelyn ajutând-o să formuleze frazele cât mai blând cu putință.

H Repet, spunea ea* în încheiere, că am uitat total angajamentul nostru. Am povestit totul logodnicului meu, iar el citește pe deasupra umărului meu tot ce vă scriu."

— Te rog, Marcia, șterge aceste ultime cuvinte, sunt o lovitură inutilă pentru bietul băiat.

— O lovitură? Nici vorbă! De ce vine să mă plictisească? Jocelyn, trebuie să fii mândru că vorbesc astfel de tine în scrisoare. Când am declarat ieri că era să mă mărit cu un savant, m-ai acuzat de resemnare. Cred că vezi acum că mai aveam o alternativă!

Jocelyn răspunse cu tristețe:

— Ei bună! Nu-mi place să aud vorbindu-se despre toți

51

Aceștia. Găsesc asta destul de neplăcut, mai ales că iei așa de ușor lucrurile.

— Oh! Dar nu sunt nici pe jumătate vinovată că tine.

— Ce vrei să spui?

— Am fost infidelă prin faptul că am uitat, dar tu ai făcut-o conștient!

— Oh, desigur; te servești de A vice Caro pentru a mă răni. Te rog însă să nu mă mai tachinezi în legătură cu acest subiect, ca să nu ajung să regret această infidelitate.

* Ea strânse din buze și se înroși.

În dimineața zilei următoare sosi și răspunsul părinților. Spre marea uimire a Marciei, tatăl ei se comportă într-un mod total opus față de ce se așteptase ea. Indiferent dacă fusese sau nu compromisă, el dezaproba căsătoria ei cu Pierston. Refuza consimțământul, nemaispunând însă nimic înainte de a-și revedea fiica. Dacă ea mai avea încă puțin bun simț și dacă nu se măritase încă, era bine să revină sub acoperișul părintesc, în afara căruia fusese atât de evident atrasă.

Atunci va vedea ce poate face pentru ea, în situația disperată de care era singură vinovată. Altfel, nici nu mai voia să audă de ea.

Pierston nu se împiedică să facă o ironie la adresa stimei pe care i-o purta bătfânul.

Marcia se supără de răutățile lui.

— Dacă trebuie să dezaprobi pe cineva, atunci sunt eu aceea. Încep să simt

ce prostie am făcut fugind de tatăl meu pentru un reproș așa de neînsemnat ca cel în lăgătură cu cheltuielile mele.

— Atunci te sfătuiesc să te întorci.

— Tonul tău îți dezmente însă cuvintele. Vorbești de tatăl meu cu dispreț, ca de un comerciant de rând.

Ta

— Mă tem că nu pot vorbi altfel despre el, știind...

— Continuă.

— Nimic... Marcia. Numai că este ceva notoriu. Toată lumea știe că domnul Bencomb a făcut din ruina tatălui meu scopul vieții sale și că nu-i va ierta niciodată rezistența. Modul în care face aluzie la mine în această scrisoare dovedește că vechea dușmănie n-a murit.

— Acest avar să fie ruinat de un generos cum este tatăl meu! Exclamă ea cu violență. Astea sânf colomniile voastre!

Chipul Marciei se înroși de furie. Ochii îi lansau fulgere. Această însuflețire, care ar fi putut estompa strălucirea frumuseții tinerei fete, era însă înghețată de rigiditatea exagerată a atitudinii sale.

— Marcia... ai un caracter insuportabil! Pot să demonstrez tot ce afirm; oricine ar putea! Tatăl tău a înghițit carierele una câte una. Doar tatăl meu i-a ținut piept cu un curaj disperat. Stat fapte limpezi ca lumina zilei. Raporturile între părinții noștri stat evident sttajenitoare ta aceste condiții, iar noi începem să ținem cont de ele. Cum o să ieșim de aici, nu știu?

— Nu cred c-o să ieșim vreodată.

— Poate că da, poate că nu, murmură Pierston admirând frumoasă imagine din fața sa care reprezenta ta acel moment chipul clasic al lui Junon cu ochi negri.

— Cel puțin atâta timp cât n-o să-ți ceri scuze pentru această insolență.

Jocelyn, deloc convins că purtarea sa era cea care trebuia corectată, refuză să-și ceară scuze.

În consecință ea părăsi încăperea. Ceva mai târziu se întoarse, rupând tăcerea:

— Poate că am fost cam pripită, spuse ea cu amărăciune. Dar totul are o cauză. Cred că ai comis o greșală părăsind-o de

53

A vice pentru mine. În loc să se însoare cu Carolina, trebuia ca Romeo să fugă cu Julieta... Cei doi îndrăgostiți din Verona au fost bucuroși să meargă la moarte... Căci puțin câte puțin dușmănia dintre familiile lor le-ar fi făcut viața insuportabilă: Julieta ar fi revenit la părinții ei, Romeo și i-ar fi regăsit pe ai lui... S-ar fi despărțit oricum.

Pierston chicoti. Dar Marcia nu glumea și asta avea să se observe la ceai; acolo ea îi spuse că din moment ce el refuză să-și ceară iertare, ea se decisese, după adâncă reflecție, să se retragă la mătușa ei... până când tatăl său o va chema.

Pierston rămase foarte rece la această decizie, fiind în același timp surprins de modul ei independent de a proceda în circumstanțele în care oricare altă femeie ar proceda exact invers.

Nu puse niciun obstacol acestei plecări, și, după ce o sărută ciudat de rece în comparație cu recenta lor aprindere, Romeo din neamul de comercianți de piatră Montague părăsi hotelul ca să nu arate că încuvintează plecarea Julietei sale la casa rivală.

Când se întoarse, Marcia era deja plecată.

* * * * *

Între cei doi se angaja o corespondență. Acum ei se gândeau într-un mod serios asupra situației dificile în care îi puneă disputa dintre familiile lor. Vedeau

că în realitate iubirea lor era: >

Prea temerară, prea bruscă și nășăbuită Prea asemănătoare fulgerului..

54

O priveau cu un calm, cu răceală, și, trebuie să adăugăm, cu o înțelepciune care nu dă prea multe șanse unirii lor viitoare.

Discuțiile se încheiară printr-o scrisoare a Marciei, expediată din casa părintească, de unde ea fugise cu așa de puțin timp în urmă.

Ea îl informă că tatăl ei, sosit pe neprevăzute la Londra, o hotărâse să se întoarcă cu el. Ea îi povestise acestuia toate amănuntele fugii lor și marele rol pe care-l jucase întâmplarea. El o convinsese ușor (ceea ce în fapt înțelesese încă după cearta lor) că orice gând în privința căsătoriei trebuia îndepărtat pentru moment. Neplăcerile și chiar scandalul erau preferabile unei uniuni lipsite de tandrețe, care ar fi făcut din ei victimele unei situații inextricabile.

În ciuda acestei scrisori, tânărul continuă să creadă că Marcia va reveni la el, îndată ce furia i se va potoli și va înțelege adevărata ei situație. În afară de ostilitatea tatălui său, nimic nu se opune de fapt căsătoriei. Erau egali din naștere. Și chiar dacă familia Marciei se ridicase cu un rang pe scara socială, datorită enormei ei bogății (ceea ce ar fi putut da de crezut că toate avantajele vor fi pentru tânăr), Pierston avea și el în fața sa o carieră strălucitoare și un viitor glorios.

Astfel că, deși deziluzionat, se simți dator să rămână la adresa pe care ea o cunoștea, atâta timp cât avea speranța s-c vadă revenind.

Noaptea, i se părea auzind în murmuralele vântului voci și râsete ce luau în bătaie de joc povestea sa nefericită. Zile triste se scurseră. Începu a se gândi că lubita părăsise încă o dată femeia pe care o adorase cu puțin timp în urmă.

Momentul exact al Dispariției, Pierston nu știa să-1 spună exact. Curând însă nu mai desluși în memorie liniile conturului ei. Accentele vocii fetei nu-i mai rezonau în urechi.

55

Intimitatea lor, atât de ardentă la început, fusese prea s pentru asemenea amintiri.

Într-o zi află două vești care îi tulburară într-un mod ciudat: A vice Caro se măritase cu un văr de-al ei, iar familiei Bencomb se exilase, dând ca pretext al călătoriei sale în juni lumii o vizită la un bancher din San Francisco, rudă cu domnii Bencomb.

După ce se retrăsese din afaceri, bătrânul proprietar di cariere nu știa cum să-și petreacă timpul. Se hotărâse să faci această călătorie benefică, spera el, pentru sănătatea lui șubredă. Marcia, fără îndoială, își însoțea tatăl. Jocelyn își aduse aminte, zdrobit, de refuzul încrâncenat al bătrânului Bencomb de a-și mărita fiica cu cineva din neamul Pierston.

55

Capitolul IX

FENOMENE FAMILIARE LA OISTANJA

Puțin câte puțin își reluă vechiul mod de existență și profesia sa îl absorbi ca în trecut.

În anii ce urmară, primi vești în legătură cu familia Bencomb datorită legăturilor sale cu insula. Călătoria prelungită le dăduse gustul țărilor necunoscute. Se spunea că tatăl, încă în puterea vârstei, își utiliza cunoștințele cosmopolite pentru a plasa capitaluri în întreprinderi străine.

Presimțise adevărul: Marția îi însoțea. Astfel, despărțirea lor temporară, la care amândoi consimțiseră, devenise acum definitivă.

Pentru că fusese atât de aproape să se căsătorească, se simțise mult timp legat de ea printr-un contract tacit, și pentru nimic în lume n-ar fi vrut să caute alt ideal.

Anii ce urmară plecării domnișoarei Bencomb, Jocelyn îi petrecu într-o fidelitate perfectă. Se simțea dator să-ș păstreze credința față de ultima încarnare a iubitei, în căzu în care ea, ar fi revenit.

Acest visător începea câteodată să se înspăimânte *dt* ideea că ceva l-ar fi putut abate din hotărârea lui, dacă instabili fantomă s-ar fi arătat brusc într-un cartier neașteptat din Londra și l-ar fi sedus înainte să-și dea seama.

O dată sau de două ori i se păruse c-o observă da departe, în capătul unei străzi, pe nisipul plajei, la o fereastră] pe câmp sau în gară, pe peronul opus. Imediat însă el sé întorsese pe călcâie și fugise.

De-a lungul anilor ce urmară faptei nesăbuite a| Marciei, această dovadă de independentă pentru care! Câteodată -avea o secretă admirație, Jocelyn aruncă în creațiile sale plastice lava clocotitoare de emoție, care, prost dirijată, ar fi dat pe dinafară, distrugând totul.

Datorită împrejurărilor mai degrabă decât căutării succesului, el reuși a face carieră într-un brusc elan care-l purtă dintr-un salt pe deasupra obstacolelor.

Deveni fără efort un sculptor celebru și fu admis la Royal Academy.

Însă recompensele de acest gen, distincțiile sociale pe care altădată le dorea cu aprindere, astăzi îi păreau inutile.

Nefiind căsătorit, naviga prin viață fără să se oprească și să arunce ancora, fără vreun altar la care să-și depună gloria. În lipsa un centru domestic la care să raporteze onorurile primite, acestea se împrăștiau pe nesimțite fără, să-i dea vreo bucurie.

Chiar dacă creațiile sale n-ar fi fost văzute de alți ochi decât ai săi, ar fi continuat să sculpteze cu tot atâta ardoare. Această indiferență pentru primirea pe care o făcea publicul îi dădea un ciudat entuziasm artistic care-l ținea deasupra schimbărilor de opinie: nu suporta ca publicul să-l îndeapărteze din drumul său.

Studiul frumuseței era singura lui bucurie. Pe străzi, observa câte un chip sau o parte dintr-un chip ce-i păreau să exprime în carne fragedă ceva imuabil pe care l-ar fi vrut fixat pentru eternitate.

H Fila " siluetele frumoase ca un detectiv. În omnibus, în trăsură, prin mulțime, în magazine, biserici, teatre, restaurante. Și cel mai des, spre nefericirea sa, o mare dezamăgire îl aștepta.

În aceste vânători profesionale de frumuseți, arunca uneori ochii pe cheiurile Tamisei, mai ales pe cel în care se descărcau pietre pentru cioplit din carierele tatălui său.

Admira blocurile mari și albe pe care bătrânul le smulgea din micuța insulă, cu o asemenea perseverență încât era de mirare că ea nu se surpase datorită exploziilor repetate din cariere.

Un lucru îi depășea înțelegerea: pe ce se bazau poeții și filozofii când afirmau că pasiunea, intensă în tinerețe, se stinge încetul cir încetul pe măsură ce se apropie maturitatea?

Poate că datorită singurătății domestice în care și-a petrecut anii fecunzi care au urmat plecării Marciei, iubirile lui fură însoțite de o puternică pasiune, dar și de o stăpânire de șine de care ar fi fost incapabil în fragedă tinerețe.

59

Ciudată să reverie ajunsese în punctul în care *lubit* din nou vizibilă, se găsea întotdeauna prin preajma lui.

Luni întregi o descoperea pe o scenă de teatru. Apoi e dispărea, lăsând sărmana carcasă golită să se descurce cui poate: tristă efigie în ochii lui Pierston, care n-o mai vede decât imperfectă și vulgară.

Ea reapărea apoi într-o femeie pe care n-o mă remarcase înainte, o femeie întâlnită la un dineu, o expozitf sau la o serată, pentru a se evapora din nou după câteva lun însuflețind o frumoasă vânzătoare dintr-un mare magazin 1

care el ajunsese cu totul întâmplător.

Mai apăruse deasemeni sub masca unei scriitoare d romane populare, ori a unei violnceliste celebre după care < suspină mai mult de un an.

O dată fii o dansatoare la *Royal Moorish Palace t Varieties*, cu toate că în toate lunile când frecventase acest loc e nu i se adresase niciodată, neavând habar de existența lui. Ști că zece minute de conversație cu ea în culise ar fi distra iluzia, provocând imediat o altă încarnare.

Era câteodată brună, câteodată blondă, *petite, svelu* slabă sau bine rotunjită. O singură caracteristică îi rămâne; inalterabilă: instabilitatea.

„E ciudat, își spunea, că această dispoziție specială această idiosincrazie, sau orice nume i s-ar putea da, ar echivala pentru ceilalți cu o simplă pierdere de timp, în timp ce pentn mine este materia travaliului meu creator.”

Pentru că toate visele, el și le traducea în marmură Publicul, căruia nu obișnuise vreodată să-i fleteze gusturile* devenise pasionat de arta lui. Această bruscă popularitate sufocantă, poate chiar efemeră, amenința să-1 facă să-și piardă solida lui reputație de artist.

— O să-ți vină rândul și Jie într-o zi, prietene, îi prezicea câteodată Somers. Și asta nu pentru că vei fi antrenat în ceva vrednic de dispreț, căci tu ești un idealist. Nu - rolurile se vor inversa. O femeie care-și va căuta și ea lubitul, %i va atrage dragostea, și, în timp ce tu te vei atașa puternic de ea, își va urmări departe de tine fantoma inaccesibilă, lăsându-te plin de durere.

— Poate, răspundea visător Jocelyn, însă nu prea cred. Lubita mea moare cu fiecare zi petrecută într-un corp uman, precum partea trupească a Sfântului. Îndată ce vrei s-o prinzi, ea dispăre. Aș vrea să mă atașez de vreuna din încarnările ei, dar nu pot.

— Așteaptă să îmbătrânești, profeți Somers.

61

PARTEA A DOUA

UN TÂNĂR DE PATRUZECI DE ANI

Capitolul I

VECHEA FANTOMĂ REAPARE

În timpul acestor lungi ani, viața artistului Pierston a fost tulburată de moartea subită a tatălui său, la Sanbourne, unde proprietarul de cariere își petrecea vara, la sfatul medicului său.

Domnul Pierston, tatfl, fiisese, trebuie s-o recunoaștem, de-o zgârcenie rară. Marcia avusese în această privință perfectă dreptate. Dar el nu-1 limitase niciodată pe Jocelyn. Patron aspru, cu toate că un bun platnic, domnul Pierston, tatăl, fusese un avid făcător de bani, dar cinstit.

Spre uimirea generală, capitalul acumulat era enorm, mai ales dacă te gândeai la comerțul său modest și fără ostentație. Avera depășea cu mult tot ceea ce Jocelyn visase, în timp ce fiul își modela și sculpta visele efemere în forme durabile, tatăl, timp de o jumătate de veac, smulsese cu

65

Perseverență rocii severe și solitare a Canalului Mânecil materia brută a acestor forme. Cu ajutorul macaralelorj scripeților și vapoarelor sale, își trimisese prada în toatei colțurile Marii Britanii.

După ce hotărî și aranja totul conform ultimelor] dorințe ale tatălui său, Jocelyn se trezi posesorul a optzeci dj mii de lire în plus față de cele douăzeci de mii ale salej Moșteni deasemeni și carierele.

După ce aranja totul pentru vânzarea domeniilor din! Insulă, neavând nicio intenție de a locui acolo, reveni în orașj Deseori se întreba ce se întâmplase cu Marcia. Își jurase însă să n-o tulbure niciodată cu amintirea lui și în timpul acestor douăzeci de ani nu căutase să afle ce se întâmpla cu ea. Regretă uneori prietena de bun simț, compania prețioasă care ar fi putut fi.

Părinții săi trebuie să fi murit. Tot ceea ce știa despre tânăra fată era că niciodată nu revenise în insulă.

Fără îndoială-că ea făcuse o nouă legătură în străinătate, fiind astfel imposibil de recunoscut după vechiul său nume de familie.

Veni o perioadă de liniște. Apoi, într-o seară în care n-avea nimic mai bun de făcut, se reîntoarce în lume. O doamnă din înalta societate, dintre prietenii săi, îl rugase să onoreze cu prezența lui o " mică și intimă reuniune

Chemă o trăsură și îi dădu adresa locuinței în care, timp de patru sau cinci luni pe an, locuia acea doamnă.

De la colțul străzii recunosc, printre casele care se înșiruiău, cea în care era așteptat cu torțele aranjate în fața porții, cu lămpile japoneze care în această ocazie ornau balcoanele și tradiționalul om de primire la poartă.

Își dădu seama imediat că această " recepție intimă M era una din acele serate de gală la care se afișă toată Londra.

55

Recenta criză politică contribuise din plin la sporirea numărului de oaspeți ai Contesei de Channelcliffe, căci salonul ei era unul din acele terenuri neutre în care diversele partide puteau să se amestece în voie.

Văzând o mare coadă la intrarea trăsurilor Pierston nu-și așteptă rândul și intră pe poartă fără trăsură. Se opri o clipă în fața mulțimii de gură-cască care-i barau drumul; câteva femei în mantouri albe coborâră din trăsura dinaintea porții, traversând covorul întins acolo pentru această ocazie. Nu putea distinge decât vagi umbre înfocolite. În același timp îl izbi o presimțire, o intuiție aproape sigură că-și va revedea lubita, în acea seară, acolo. După ultima și îndelungata ei fugă, vă reappare, fără îndoială, pentru a-1 scoate din minți. Acea strălucire a privirii, acea muzicalitate a vocii, ținuta capului, cum i le cunoștea, în ciuda ușoarelor schimbări! Ar fi imediat gata să le recunoască siâb trăsăturile pe care Vrăjitoarea se va fi hotărât să le ia!

Putea fi tot atât de bine o reuniune politică sau una zgomotoasă. O mare agitație anima spionul plin de invitații, care curgeau în valuri de-a lungul mării scări. Atmosferă a unei lumi la pâridă și plină de intrigi, în timpul unui eveniment senzațional.

— Unde te-ai ascuns atâta vreme, tinere? Îl întrebă cu malițiozitate gazdă când el îi săruta mâna.

În pofida celor patruzeci de ani, Pierston era mereu considerat tânăr.

— Oh! E adevărat, reluă ea, brusc serioasă la amintirea recentului doliu. Îmi amintesc!

Agreabilă și spirituală, calitate rară și de invidiat la femei, contesa cucerea imediat simpatia.

Îi povestea despre scandalul izbucnit ca urmare a crizei parlamentare, scandal care acoperea de rușine anumiți

67

Membri ai partidului său. În ce o privea, ea renunțase pentru totdeauna la politică: mai muh ca oricând salonul ei era în acei zi un teren neutru. 1

Noi invitați apăreau lângă scara cea mare și Pierstorff se pregăti să-și continue drumul.

^ - Căutați pe cineva, după câte îmi dau seama, spuse ea

— Da... o doamnă...

— Spuneți-mi numele ei. Poate că a sosit deja.

— Nu pot, căci nu i-1 știu, zise el.

— Adevărat? Cum este ea?

— Nu pot să vi-o descriu. Nu știu dacă e blondă sau brună, nici ce fel de rochie poartă.

Lady Channelcliffe făcu o strâmbătură: în mod sigur Pierston râdea de ea.

El, în acest timp, se lăsa antrenat de agitația din jur.

Crezuse de fapt că face o descoperire senzațională. Își imaginase că Cea pe care o căuta luase, în timpul conversației, trăsăturile contesei, femeie mereu fermecătoare, mai ales în acea seară, și în această seară într-un mod cu totul deosebit și se simțise consternat de posibilitatea unui gest atât de răutăcios din partea lubitei. N-ar fi fost pentru întâia dată: de trei ori ea mai luase, cu mare ușurință, seducătoarea înfățișare a unei femei măritate.

Imediat însă își recunoscuse greșeala. Imaginația se pare că i-o luase razna datorită strălucitoarei atmosfere pe care o întâlnea acum după ce nu mai ieșise de atâta vreme în lume.

Toată lumea din sală comentă cu voce tare evenimentele zilei. Frunțașii partidelor erau prezenți în toată harisma lor. Felul excepțional în care tratau problemele politice era însă mult mai puțin bătător la ochi decât sărăcia ideilor originale. Niciun principiu al guvernării înțelepte nu avea loc în mintea lor plină de o materie înțepenită, exprimată

68

Mereu însă cu aceeași bună dispoziție.

Jocelyn nu se aruncă în acest fluviu. Era ca o piatră într-un pârâu susurător, așteptând ca un obiect neobișnuit să curgă în dreptul lui. Căutând astfel următoarea apariție a chipului drag, nici nu se gândea, așa cum o făcuse altă dată, că presimțirea întâlnirii ei era, ca toate presimțirile, doar un mecanism prin care se aduc la împlinire hotărârile destinului.

O căuta pe lubită în micul grup de femei strânse în jurul unui ex-prim ministru, care, în picioare, în mijlocul celui mai mare salon, discuta într-un mod jucăuș, aproape jovial, caracteristic lui chiar din timpurile în care era în funcție.

La cele trei femei care-l ascultau se adăugă o a patra, purtând o rochie neagră și eșarfă albă: ea fii cea care-i reținu atenția lui Pierston.

Ex-Premierul aruncase noii venite o privire indiferentă care se transformă imediat ce ea pronunță câteva cuvinte, într-una plină de atenție. Căci celebrul om de stat se deosebea de colegii lui prin grija de a nu întrerupe niciodată un interlocutor timid, chiar dându-se în acest scop ia o parte atunci când cineva lua cuvântul în același timp cu el.

Știa că se poate totdeauna profita de conversația altora. Și modul său de a fi era cel al unui om lipsit de infatuare care, dacă nu avea idei originale, era mereu gata să le asimileze pe ale altora.

Tânăra povestea o istorioară din care Pierston nu putu înțelege niciun cuvânt și omul de Stat se puse pe râs într-un mod zgomotos: ha! Ha!

Ea rpsi. Jocelyn, foarte surescitată de presimțirea că Unica cu nume diferite, pentru a folosi expresia lui Shelley¹, era

1) „One shape of many riames”, în original. Do remarcă că cesta este și motto-ul cărții, (n.r.)

69

Pe punctul de a se dezvălui, nu era cătuși de puțin atent la ahi femeii, nevrând să părească ochii celei care-l interesa și *pi* care, în acest moment, vecinele sale o ascundeau pe jumătate

O diversiune avu loc: Lady Channelcliffe dorea & prezinte pe cineva ex-Premierului. Doamnele se împrăștiară \$ Jocelyn pierdu din vedere pe cea care deja îl fermecase.

O căută atunci pe lubita sa într-o tânără persoană de-î casei, rudă cu gazda și care părea în acea seară, acolo, foarti frumoasă. Rochia albastră îi dădea un aer de silfidă, decolteu lăsa să se vadă gâtul suplu și umerii albi ca zăpada.

Ea înainta spre el, cu o privire care spunea clar: „Ce gândiți despre mine acum?”. Și-o aminti de la ultima toi întâlnire: într-o zi ploioasă, la iară, la niște oameni puțin simpatici, tânăra fată sub vestmintele de doliu îi păruse mai puțin

frumoasă.

— Am niște fotografii noi de-ale mele, spuse ea, și a; vrea să știu cât de reușite sunt. Dați-mi o părere sinceră și mîj una politicoasă. J

Ea aduse portretele și amîndoi se așezară pe o canapea spre a le privi. Erau făcute la cel mai bun fotograf] Jocelyn nu-i ascunse că erau foarte reușite, dar toi comparîndu-le se întreba dacă " înșelătoarea nălucire Mnu s «încarnase în tînăra fată.

O privi și ghici că sufletul ei era îndreptat în altă parte Ochii fetei se fixaseră mai departe, asupra unui grup d< bărbați. Era preocupată, după toate aparențele, de efectul p< care tete-a-tete-ul cu sculptorul îl producea asupra lor și asupra unuia din ei în mod deosebit, un bărbat de trezeci de ani, a aspect militaros, pe care Pierston nu-l cunoștea.

Convinsse astă dată, că nicio fantomă dragă nu» încarnase în tînăra fată, o putu examina cu detașare. Fiecare dintre ei, conversînd, părea să se intereseze de ceea ce spune

70

Celălalt și amîndoi erau atrași de cele două colțuri opuse ale sălii.

Nu, n-O reîntîlnise încă. N-o va vedea probabil în această seară: zgomotoasa atmosferă politică fără îndoială că

O speriasse.

Își continuă totuși căutarea, nedînd niciun pic de atenție slujitoarelor Afroditei pe care le întîlnea la tot pasul. Observă în trecere, nu fără ironie, în mijlocul acestor sirene, o barbă albă și un bătrîn decorat, pe a cărui frunte erau înscrise concluziile tratatelor care influențaseră pacea Europei și câte unul care numărase principii printre ascultătorii săi fideli.

În acest moment își reîntîlni amabilă să gazdă, Lordul Channelcliffe, și aproape imediat o zări pe tînăra cu eșarfă albă care îi reținuse atenția. Ochii li se întuniră de departe, peste toată întinderea salonului. Pierston surâse, nu de plăcere, ci doar de emoția necunoscutului. Căci departe de a încerca bucurie în prezenta iubitei, se simțea ca o paiață ale cărei sfori le putea trage e^ . Tresaltă de neliniște și așteptare.

Trebui să converseze cu gazda. Deodată Lord Channelcliffe îl întrebă:

— Cine e femeia aceea drăguță, în negru, cu eșarfă albă și colier de perle?

— Nu știu nimic, zise Jocelyn care resimți o ușoară gelozie. Tocmai voiam să vă întreb.

Cinci minute după aceea Lord Channelcliffe îl bătuse peste umăr pe Pierston:

— Am descoperit. Este fata cea mică al unui vechi prieten al tatălui meu, ultimul Lord Hengisbury. Și-a pierdut so [ui acum doi sau trei ani, la puțin timp după căsătoria lor.

Lord Channelcliffe se întrerupse pentru a vorbi cu un înalt demnitar al Bisericii și Pierston își continuă singur căutarea. O tînără prietenă a lui, Lady Mabella Buttermead, ?!

Apăru într-un nor de muselină albă. Părea cuprinsă de o mare agitație. Lady Mabella era o tînără fată pasionată cal răspîndea o mare bucurie de a trăi.

Îl întrebă de ce are un aer așa de preocupat; Pierston mărturisi că femeia cu eșarfă albă îi treze curiozitatea.

— O cunosc foarte bine, zise cu vioiciune Lady Mabelbj Mi-a spus într-o zi că dorește să te cunoască. Biata femeie! E foarte tristă... soțul ei... Dar a trecut desigur mult timp di atunci! În fond femeile n-ar trebui să se căsătorească, pentn a nu se expune unor asemenea catastrofe, nu-i așa, domnul* Pierston? În ceea ce mă privește, n-am s-o fac niciodată. Sâni hotărâtă să nu-mi iau niciodată acest risc! Sau dumneavoastrî credeți cumva că ar trebui?

— Să te căsătorești? Oh, nu; niciodată, răspunsei Pierston.

— Așa-i. Și totuși câteodată mă gândesc s-o fac, doar ca să mă distrez puțin... Dar să încercăm s-o căutăm pe prietena mea ca să ți-o prezint. N-o să izbutim niciodată să ieșim din gălăgia de aici.

— Niciodată! Cu atât mai puțin dacă ne vom pune să alergăm ca niște gură-cască care-1 urmează pe Lord Maire ce tocmai vă trece.

Tot discutând se apropiau de doamna Payne-Avon, care, în timp ce vorbea cu câte unul părea una din acele:

" Forme feminine aureolate de înțelepciune *,
Cum întrevăzuse poetul în imaginea Cetății de Aur din
Islam.

Elanul lor creștea mereu. Ca în anumite vise, Pierston avea senzația că nu-și va atinge niciodată scopul.

72

După zece minute de priviri neliniștite purtate asupra omoplaților, co curilor, pieptănăturilor sclipitoare, grumazurilor, alunițelor, acelor, pudrei de orez, năstureilor - minerale tăiate în fațete, fermoarelor, colierelor, evantaielor, a șapte feluri de coate și de brațe și a treizeci de varietăți de urechi, după ce se servi de botinele sale ca de vârfurile destinate plugului pentru a-și deschide drum lui și Lady-ei Mabella, către scopul vizat, Pierston se găsi în sfârșit alături de Mrs. Payne-Avon, care lua un ceai într-unui din micile saloane din spate.

— Draga mea Nichola, credeam că n-o să te întâlnim niciodată. Seară aceasta s-a stricat, datorită belstematei politici! Dar în sfârșit, iată-ne!

Și Lady Mabella făcu cunoscută prietenei sale dorința lui Pierston.

Tânăra văduvă păru fericită. Lady Mabella nu mințise, nici nu inventase, cum se întâmplă deseori în asemenea cazuri. După ce tânăra femeie făcu prezentările, ea dispăru pornind în căutarea unui flirt ceva mai tânăr decât sculptorul.

Rochia de catifea neagră a doamnei Payne-Avon și eșarfa sa albă nu făceau decât să pună mai bine în evidență albeața admirabilă a umerilor și a gâtului, fără cea mai mică urmă de pudră, ce nu avea nici defecte, nici vreo pată. De aproape femeia părea încă mai fermecătoare decât de departe.

Avea păreri interesante asupra artelor plastice, care nu semănau cu gusturile comune: era prima femeie inteligentă pe care o întâlnea în acea seară.

Repede legară cunoștință. Priveam în tăcere agitația produsă de sosirea unor noi veniți "aducând vești noi". Ultima sosită era o mică doamnă zbârcită, cu ochi strălucitori, îmbrăcată în negru și care voia să se facă auzită.

— Sunt fericită să fiu un „outsider”, îi spuse noua sa cunoștință lui Jocelyn, acum așezată pe sofa, alături de el care

73

Stătea în picioare. N-aș vrea să fiu pentru nimic în lume *Ū* locul verișoarei mele. Ea crede că soțul ei nu va fi reales *m* noul scrutin electoral și această idee o scoate din minți.

— Da, întotdeauna femeile reprezintă jucătorii, bărbat! Nefiind altceva decât cărțile din mâinile lor. Tragedia e ci politica este considerată de politicieni asemeni unui joc, exact ca și cricketul, astfel că nici n-au habar de responsabilitatea *lot*

— Câți din noi nu s-au gândit că " națiunea fiecăruia *m* mărginește la limitele propriei locuințe cum a spus cineva.

— Așa-i. Mă mir însă că ai citat din acea persoană.

— Oh - eu sunt fără de partid. Cred de altfel că nu exista decât un singur drum al vremurilor noastre, spre a cărui găsim trebuie orientată înțelepciunea națiunii, în locul acestui zigzag între partidele la putere.

Primul pas fiind făcut, nu le fu greu să se pună de acord asupra a numeroase alte lucruri...

Când Pierston, părăsi această adunare, cam pe la unu fără un sfert, și trecu pe lângă nările înspumate ale cailor unui ambasador pentru a ajunge la trăsura ce-l aștepta în fata grădinii, avu impresia că iubita ieșea din umbră fără niciun avertisment prealabil. Această apariție nu-l făcea deloc să se neliniștească. Gândea că în ultima lui iubită se ascundea însăși Zeița, care singură trăgea sforile acestei noi marionete.

Altădată își închinase talentul său artistic cinstirii Afroditei, sub cele mai diverse forme; se făcuse sclavul său credincios, sculptorul ei favorit. Dar eforturile sale eșuaseră. Poate că în implacabila sa vanitate, Zeița îl pedepsea pentru că o înfățișase atât île prost.

74

Capitolul D

EA SE APROPIE

Nu putu uita ochii doamnei Payne-Avon, deși de la ea nu-și amintea niciun alt detaliu al fetei. Erau niște ochi mari, întrebători și strălucitori. Cum îi strălucea părul ei negru! Nu avea nevoie de nicio bijuterie pentru a-l împodobi, precum tăcuse o văduvă dintr-o nobilă familie în acea seară, punându-și diamante de mai mult de o sută de mii de franci în păr, nereușind decât să se facă mai urâtă decât dacă ar fi purtat boneta bucătăresei sale.

O va revedea? Avea îndoieli.

Întâmplarea hotărî pentru el. Cu o zi înainte întâlnește o doamnă de șaptezeci de ani, prietena sa - onorabila doamnă Brightwalten - iar aceasta îl invitase să vină la masă la ea a doua zi, adăugând, cu politetea-i obișnuită, că ar fi făcut-o cu două sau trei săptămâni mai devreme dacă n-ar fi lipsit din oraș.

75

Pierston adora însă, în viața mondenă, să fie invitat în ultimul moment, în locul unui episcop, al unui Lord sau Secretar de Stat care nu se țineau de cuvânt. Și când bătrâna doamnă adăugă că doamna Payne-Avon va fi printre invitați, Jocelyn acceptă imediat.

Pentru a merge la masă îi oferi brațul tinerei femei, și tot timpul cât dură cina nu vorbi decât cu ea. În salon se despărțiră pentru a respecta conveniențele, dar puțin mai târziu se reîntâlniră ca din întâmplare, și rămaseră împreună până în ultimul moment.

Către orele unsprezece, când își luă rămas bun, Jocelyn nu se mai îndoia că, sub luminoșii ei ochi gri, Cea căreia îi rămânea veșnic fidel apăruse și încă pentru mult timp. Dar aceasta nu fii totul. În clipa despărțirii, când îi dădu aproape involuntar o strângere de mână, o ușoară apăsare îl avertiză că plăcerea pe care o resimțea trezise o alta reciprocă.

Deci ea era dispusă să meargă mai departe.

Dar el era gata?

Până în prezent flirturile sale fuseseră fără importanță; dar tânăra femeie cunoștea oare istoria lui Jocelyn, traiectoria neliniștitoare a caracterului său? Știa ea că el era Evreul Rătăcitor al Dragostei? Bănuia că tandrețea lui era nestatornică, că artistul omorâse în el îndrăgostitul, că trăia în spaimă continuă de-a nu înșela o femeie mai bună decât el promitându-i ceea ce n-ar fi putut face? Presimțea ea cât era de neînsemnat pentru el gândul de-a se stabili, cu toate că suspina după viața de familie?

Avea acum patruzeci de ani și ea probabil treizeci. Nu îndrăznea să se anince într-o aventură fără scăpare, cu egoismul lipsit de griji al unui tânăr. Era nelocal să meargă mai departe înainte de a-i mărturisi totul, chiar dacă o asemenea explicație nu se impunea încă.

76

Hotărî să se ducă imediat la noua sa iubită.

Ea locuia nu departe de marele și elegantul parc din Hamptonshire. Plecă

savurând dinainte emoția unei asemenea explicații.

Dar imediat ce sună și poarta se deschise, resimți o bruscă indispoziție. Deși îi ceruse cu insistență să vină să o vadă casa ei îl întâmpină cu răceală, spre mirarea sculptorului.

Camerele pe care le traversă mai întâi păreau a nu fi fost deschise de o lună; când intră în marele salon, zări într-un fotoliu, la capătul camerei, o doamnă către care se îndreptă.

Era, fără îndoială, doamna Payne-Avon, dar parcă schimbată. Lăsă cartea și ridicându-și ochii cu un aer atât de îndepărtat, se lăsă în fotoliu ca și cum ar fi fost captivată de senzații voluptuoase care n-aveau nicio legătură cu prezența lui Pierston.

Răspunse salutului său prin câteva cuvinte de simplă
Politețe.

Bietul Jocelyn fu nespus de tulburat. Începea s-o iubească pe Nichole, și această primire de neînțeles pentru el îi aducea moartea în suflet. Tandrețea sa născută cu grijă și conștiința ridicolului îl copleșeau în același timp.

Ejși îi arată un scaun și rămase absorbită în contemplarea inelelor sale. Trecură în revistă noutățile zilei.

Doamna Payne-Avon se dezgheță un pic și vorbi de casă sa, jrevopsită și de camerele tapisate în moar albastru, aranjament care se armoniza cu fața sa ușor ofilită, dar încă drăguță.

— Da, locuiesc deja de câțva timp în această casă, spuse ea cu mulțumire, și îmi place în fiecare zi tot mai mult.

— Nu vă simțiți uneori singură?

— Oh! Niciodată! Pierston nu insistă.

În timp ce ea devenea un pic mai cordială, el se ridica la intrarea a trei tinere doamne. Ea păru să regrete plecarea sa și-i ceru să revină cât de curând.

— Nu, mai bine să nu mai vin, spuse el brusc hotărât, at o voce joasă, ca să nu fie auzit decât de ea.

Îl însoți până la poartă.

— Nu ț prea politicos ceea ce mi-ați spus, răspunse ea; cochetă.

— Poate... La revedere, doamnă.

Spre a-1 pedepsi, nu chemă servitoarea lăsându-1 să se dezmeticească singur în labirintul culoarelor.

— Ce dracu mai înseamnă și asta? Gândi Pierston, atât de împietrit încât se opri un moment pe scară pentru a medita.

Curând însă explicația îi sări în față.

* * * * *

Rămase singure, cele trei tinere femei întrebară într-un

Glas:

— Cine este acest bărbat interesant cu un păr atât de frumos? Noi l-am văzut la Lady Channelcliffe într-o seară.

— Este Jocelyn Pierston.

— Nichola, ce păcat că l-ai lăsat să plece așa! Voiam foarte mult să-1 cunosc. Doresc nebunește să-1 cunosc de când știu că viața lui i-a inspirat opera.

— Cum?

— Am aflat asta citind într-o zi într-un ziar din Jersey, anunțul căsătoriei unei tinere doamne pe care o credeam soția sa. Această persoană s-a îndrăgostit de el acum câpva ani, apoi în ultimul moment a refuzat să se căsătorească cu el, supunându-se unor convenții sociale pe care le-a născocit în folosul ei personal.

78

— Ah! Nu este căsătorit? Spuse doamna Payne Avon, surprinsă. Mi s-a spus că, deși trăiesc despărțiți, sunt căsătoriți legal!...

— E o greșeală! Spuse tânăra femeie. Ce păcat că nu pot alerga după el.

Jocelyn însă se îndepărta cu pași repezi de casa inospitalieră.

Leși puțin în zilele care urmau. Peste o săptămână acceptă să ia masa cu Lady Iris Speedwell, pe care n-o refuza niciodată, căci casa ei era cea mai strălucitoare din Londra, întâmplător sosi mai devreme. Lady Iris se asigură că nimic nu lipsea în sufragerie, îl introduse în salon în care, singură la lumina luminărilor, era... doamna Payne-Avon. Se arătă surprins, neașteptându-se s-o găsească deloc aici, cu toate că la Lady Iris te puteai aștepta să întâlnești pe oricine.

Avea o privire atât de tandră și rugătoare încât nu se simți în stare să se poarte altfel decât prietenos. Cum invitații soseau, ei se retraseră într-un colț mai ascuns până la anunțarea mesei. N-o conduse în sufragerie, dar la masă se găsi față în față ca ea.

Era femeecătoare la lumina luminărilor.

Brusc, Jocelyn se gândi că recenta sa răceală poate fi pusă pe seama unei false informații despre Marcia, de care el nu auzise vorbindu-se de foarte lăungă ani. Orice ar fi fost nu simțea deloc nevoia de a fi așpru cu doamna Payne-Avon datorită capriciilor ei (capricii obișnuite ale femeilor), știind din experiență că acestea n-au nimic de-a face cu rațiunea.

Continuă deci să mănânce, mulțumindu-se cu privirile și cuvintele dulci pe care tânăra femeie i le arunca peste masă. Se arătă politicos, fără a exagera însă; răspundea totdeauna amabil avansurilor evidente ale Nicholei. O admira din nou, cu toate că răceala ultimei vizite îi micșorase elanul până în

79

Punctul în care se întreba dacă iubita se adaptase cu adevărați acestor contururi sau nu făcuse decât să treacă rapid prin acești suflet interesant.

Se gândea la acest lucru, lăsându-se copleșit de voitul patetism al atitudinii sale, când, căutându-și din întâmplare batista, auzi un foșnet ușor și simți o scrisoare în haină.

Sosise, își aminti, în Hiomentul în care ieșea din casă și o pusese în buzunar cu intenția de a o citi în trăsura.

Scoase destul de mult plicul, observând că avea timbre din insula natală. Neavând cine să-i scrie de acolo, se pierdu toți presupunerii. Vecina sa din dreapta era o actriță foarte cunoscută în Londra, celebră în tot regatul Unit și chiar în America. Ea te făcea să te gândești la una din acele mașini cu roți complicate la care era suficient să întorci un arc pentru a le pune; imediat în mișcare. Arcul nu era decât uluitoarea sa vanitate, i

Din fericire, era prinsă într-o conversație cu vecinul ei din dreapta, un reprezentant al familiei, care vorbea într-un mod tranșant și cu o voce dogită, venită parcă din trecutul feudal, de peste cinci sute de ani.

Cealaltă vecină a sa, soția unui avocat de la Curtea de Apel, era la fel de absorbită de vecinul ei din stânga. Jocelyn prinse momentul potrivit, și, profitând de faptul că nicio persoană nu-l vedea, trase scrisoarea din buzunar. Punând-o pe marginea feței de masă, o parcursă de la un capăt la celălalt. Era trimisă de văduva unui vechi fermier al tatălui său, care-l ruga să sprijine o cerere de slujbă în favoarea fiului său.

Numai post-scriptumul îi atrase atenția:

P.S. - Cu deosebită plăcere vă aduc la cunoștință că micuța A vice Caro, cum îți sptuneam când era o fetiță, a murit. Ea se căsătorise, după cum fiură îndoială că știți, cu unul din verii săi și revenise de un an în insulă. S-a stins puțin câte puțin în. Acum nu mai este.

80

Capitolul HI

EA SE TRANSFORMĂ ÎNTR-O FANTOMĂ INACCESIBILĂ

Ușor, într-un mod imperceptibil, decorul salonului se retrase în planul secund,

ieșind în față (ă ultima imagine, impresionantă, a Avicei Caro. Și îndepărtatele, îndepărtatele amintiri din insula Vindilia, legate de ea, se trezire brusc.

Sufrageria se estompă, sub soclul semetului promontoriu de piatră, sub năvala mării dinspre apus. Frumoasa marchiză, strălucind în diamante, în rochie de culoarea mușcatei, care era așezată vis-à-vis, la dreapta stăpânului casei, se transformă într-unui din acele splendide apusuri de soare, atât de des admirate în Golful Mortului, în timp ce silueta Avicei Caro se profila pe orizontul aurit. Între ea și vecinul Nicholei - un judecător cu barba atât de mare încât părea aproape vie - apăruse imaginea Avicei așa cum era atunci când se despărțiseră.

l:

Figura ridată a unei bătrâne doamne, care cu câțiva ani în urmă părea să aibă aceeași vârstă cu fiica ei, luă pentru el înfățișarea carierelor ciopârțite ale insulei, pe care atât de des le escaladase cu tânăra sa prietenă.

Firele de iederă care acopereau masa, luminile marilor candelabre și buchetele de flori deveniră deodată iedera centenară ce îmbrăca bătrânul castei construit pe marginea falezei, smocuri de alge marine și faruri ale insulei.

Aerul sărat al oceanului înlocui aroma platourilor cu mâncare, și zarva vocilor se transformă în monologul fluxului și refluxului.

Mai mult decât atât, Nichola Payne-Avon își pierdu în ochii săi strălucirea radioasă pe care o avea cu câteva minute mai înainte devenind pentru el o banală cunoștință, materializându-se într-o ființă oarecare din carne și oase. Când doamnele se ridicară pentru a trece în salon, impresia mai persista. Sufletul Avicei, singura femeie care-l iubise vreodată, îl învăluia la nesfârșit precum bolta cerească însăși. Un pictor, distins portretist, veni să i se așeze alături; dar în acest moment pentru Jocelyn nu exista decât un singur pictor: memoria sa.

Înalta chirurgie europeană i se adresă în persoana unui bărbat scund, simplu, ne semnificativ în aparență, dar ale cărui mâini intraseră în mii de trupuri de oameni iluștri; cu toate acestea, imaginea reînnoită a unei neînsemnate fete de la țară îl interesa mai mult decât cuvintele acestui rege al operațiilor.

Intrând în salon se apropie de gazdă. Cu toate că adunase în jurul mesei sale, în acea seară, douăzeci de persoane, ea știa nu numai ce spusese și făcuse fiecare în timpul mesei, ci și ce gândea fiecare.

Jocelyn o cunoștea de multă vreme. Ea îl întrebă încet:

— Ce vă întristează? Vi s-a întâmplat ceva? Vă privesc de ta vreme.

Îi vorbi de moartea vechii sale prietene.

— Este singura femeie pe care n-am apreciat-o cum trebuie și chiar singura pe care am s-o regret vreodată!

Fie că explicația o satisfăcuse sau nu, gazda, ferner cizelată, o acceptă. Era singura persoană, dintre cele adunate în acea seară în casa ei, care nu se miră de ciudățenia lui Jocelyn; mai mult decât atât, deseori îl onoră cu confidențele ei.

Jocelyn nu se apropie de doamna Payne-Avon: n-ar mai fi putut să-i vorbească.

După ce părăsi casa gazdei sale, se îndreptă cu pași atât de absenți spre locuința lui, încât fii cu totul surprins când se trezi în fața porții. În cameră se așeză și cu mâinile puse sub cap începu să-și rumege gândurile.

Deschizând un dulap ascuns într-un colț al camerei, luă dintr-unul din micile sertare un sipeț închis ermetic deschizându-i broasca cu ajutorul unui cuțit.

Cutia conținea o serie de obiecte împrăștiate pe care Pierston le aruncase neglijent altădată, cu intenția, neînfpătuită până atunci, de al le selecta într-o zi.

Din această melancolică grămadă de hârtii, fotografiile îngălbenite, sigillii, scrisori, flori uscate, Jocelyn alese unul din acele mici dagherotipuri pe sticlă, așa cum se făceau primele fotografii. Rama era de un prost gust înduioșător.

Privea imaginea Avicei Caro, cea pe care o văzuse în timpul lunilor de vară

petrecute alături de ea în insulă, cu douăzeci de ani mai înainte, când buzele acelea tinere nu erau înghețate și nici corpul nu-i era țeapăn. Reflexele sticlei păstrau puțin dulceața care dădea originalului atâta farmec.

Re văzu ziua în care fusese făcută această fotografie: în timpul unei după-amieze pe care o petrecuseră împreună într-stațiune climaterică. O întrebase dacă vrea să pozeze unui artist mbulant aflat pe plajă, într-un moment în care se plictwer

Îndelunga contemplare a fotografiei puse capăt emoțiilor pe care le încercase datorită veștii aduse de scrisoare. O iubea pe moartă așa cum nu iubise niciodată imaginea să vie. Și în acest timp, adică de douăzeci de ani, nu se gândise la ea decât în rare momente, ca la una din femeile cu care ar fi putut să se căsătorească.

Re văzu frageda lor iubire în timpul căreia putuse cuoaste firea ei candidă și această amintire îi readuse tandrețea plină de regret.

Acel sărut pe care nu-l luase în seamă și pe care ea i4 dăduse cu atâta candoare, înainte de a-i fi trezită conștiința de femeie, cum ar fi dorit acum să-l mai simtă!

Pierston își reproșa iraționalitatea sentimentelor atât de puternice pe care le resimțea pentru gingașa companie de altădată.

— Sunt nebun, murmură el, punându-se în pat.

Ea fusese femeia unui alt bărbat în timpul acestor douăzeci de ani. Acum nu mai era. Dar absurditatea sentimentelor nu micșora cu nimic tristețea sa și conștiința pură și radioasă a acestei intempestive afecțiuni pentru un suflet dispărut îi interzicea să caute să-l înăbușească. Carnea se înfrână: era dragostea datorată afinității spirituale. Niciodată nu mai simțise ceva asemănător.

A doua zi după-amiază se duse la club, dar nu la acel mare și banal club în care membri abia vorbesc între ei, ci într-un club mic și intim, unde fiecare și povestește întâmplările și nimănui nu-i e rușine să-și mărturisească slăbiciunile și nebuniile, fiind sigur că ele nu vor ieși în afara micului lor cerc.

Dar Jocelyn nu putea să vorbească despre problema sa. Ea era atât de subtilă, atât de intangibilă, încât a o preciza părea la fel de himeric ca încercarea de a capta un parfum.

I se remarcă însă tulburarea: îl acuzară că e îndrăgostit și el fu de acord.

După ce se întoarse la el acasă, se așeză la fereastra camerei sale și căută să vadă locul în care se odihnea ființa dragă. La dreapta, înaintea lui, fără îndoială, sub luna palidă. Simbolul era grăitor, divinitatea argintie nu era mai pură decât ea, dispăruta. Sub lună se întindea insula bătrânilor pirați, pe insulă se ridica vila mică de piatră.

În cameră razele lunii cădeau pe giugiul alb. Numai zgomotele obișnuite ale insulei tulburau liniștea; erau zgomotele târnăcoapelor în cariere, vuietul mareelor în Golful Mortului, vaietul surd al curenților care se izbeau în marea niciodată liniștită.

* * * * *

Începu să intuiască adevărul; A vice, dispărută, cu toate că nu-i putuse inspira niciodată pasiune, poseda o calitate absentă la toate celelalte rivale ale sale și fără de care o fidelitate constantă pentru o femeie nu se putea naște în el. Ca și a lui, familia tinerei femei era pe insulă de multe secole, de-a lungul epocilor normandă, romană, britanică.

De aici, în firea tinerei fete ca și într-a sa, acele misterioase afinități, instinctul comun rasei, lucruri necesare unei depline comuniuni într-un cuplu.

Astfel că, cu toate că nu iubise niciodată o femeie de pe insulă, pentru că acestea nu aveau o cultură suficientă, nu putea iubi mult timp o NkimberlinăH, o străină, o femeie dintr-o altă rasă decât a sa, pentru că acestora le lipseau

trăsăturile specifice celor de pe insulă.

În aceste gânduri, Pierston punea o superstiție de artist. Familia Caro, ca și celelalte familii indigene, era

85

Apiop. Dtd uv *uhu* romană, mai mult sau mai puțin grefată pe trunchiul celor de pe insula Slingers. Trăsăturile lor aminteau! De țărani italieni. Coloniștii romanice știa, populaseră] altădată acest colț al Marii Britanii. Tradiția spunea că uq! Templu dedicat zeiței Venus se înălța altădată pe cea mai înaltă culme a insulei.

Ce era mai firesc atunci, se gândea Jocelyn, decât cal steaua sufletului său să se ridice pe străvechiul pământ natal?

A doua zi, Somers veni să fumeze o țigară cu Jocelyn] după masa de prânz. Vorbiră de unele și de altele și Șomer» îi aminti prietenului său că trebuia să se întâlnească în ziud următoare.

— Nu voi fi aici, spuse Pierston.

— Dar ai promis că vei fi!

— Da. Dar voi fi în insulă, lângă mormântul unei femei pe care am iubit-o.

Și, în timp ce vorbea, ochii i se ațintiră asupra unei mese alăturate. Somers îi urmări privirea și zări fotografia. - Ea e? - Da.

— În trecut, nu?

Pierston făcu un semn afirmativ.

— Este singura femeie pe care am disprețuit-o, Alfred, pentru că ea era singura pe care ar fi trebuit s-o iubesc* Totdeauna am fost așa de prost.

— Dar ea e moartă și îngropată, iar tu poți să merg să-i vezi mormântul într-altă zi.

— Nu știu dacă a fost deja înmormântată.

— Amintește-ți că mâine e ședință la Academie. Ni poți să lipsești.

— Puțin îmi pasă de Academie!

— Pierston, tu ești sculptorul nostru, Praxitelesul nostru

— li singurul din generația noastră Ou. Ai >tiut să dai viață nor forme destul de vii pentru a atrage publicul nepăsător. Abătându-1 de la gravurile populare. Oamenii care au admirat ultimele tale opere mi-au declarat că n-au mai văzut ca ceva asemănător să fi fost creat decât acum șase sute de ani, în vremea * sculptorilor genialiH.

Atunci, pentru noi măcar, nu te îndrepta spre acel pământ uitat de Dumnezeu, tocmai atunci când e mai mare nevoie de tine în oraș, și toate acestea pentru o femeie pe care n-ai văzut-o de un secol.

— Nu... numai de nouăsprezece ani, răspunse absent Jocelyn.

Și a doua zi de dimineață plecă.

În absența sa, fusese construită o cale ferată care traversa istmul, și care, în afară de zilele când linia era inundată de ocean, ceea ce se întâmpla destul de des, făcea ca peninsula să fie accesibilă într-un timp scurt.

La orele două ale după-amiezii, Jocelyn mergea de-a lungul drumului familiar și monoton presărat cu pietre de culoare brună; curând ajunse într-o stație cu un aer. Ciudat și exotic, în mijlocul vechilor vapoare gudronate, ruinelor unui sat părăsit și a cuburilor de oolit alb care, după ce fusese acoperit în timpul unei perioade geologice incomensurabile, reapărea la lumină.

De-a lungul plajei cu galeți, trenul trecea foarte aproape de ruinele castelului lui Henric al VII-lea numit și castelul Sandsfoot, aproape de care el ar fi trebuit s-o întâlnească pe A vice înainte de plecare.

Dacă ea ar fi venit, logodna în stil tradițional ar fi avut loc și pentru că niciun locuitor al insulei n-a încălcat vreodată acest pact, Avice ar fi devenit în mod cert solia lui.

Urca poteca abruptă. Nu departe de el, lucrătorii de la

87

Carieră tăiau piatra, că dintotdeauna; în sunetul marilor fierăstraie, se întoarse privind spre sud, către farul Beai.

Linia unită a mării și a orizontului păreau să se ridice deasupra suprafeței insulei. Un spațiu involburat aflat la jumătatea distanței dintre insulă și orizont indica curentul violent al mării, începutul mării adânci, în care mai mulți Lydias dispăruseră

Explorând fundul acestei monstruoase lumi,
Bineînțeles fără să ia cu ei vreun prieten poet.

Deasupra apei micului golf, unde în apa transparentă străluceau grămezi de scrumbii, se ridica, pe lângă farul din depărtare, cam la un sfert de milă distantă, turnul unei biserici. Mormintele din cimitir se întindeau aproape de marea veșnic foșnitoare, ce nu cunoștea niciodată liniștea.

• Printre ele se mișca un om îmbrăcat într-un stihar alb, pe care vântul îl ridica sau îl împingea înapoi și încolo. În urma lui șase oameni purtau un lung sicriu și două sau trei persoane în negru îl urmau. Sicriul, cu cele douăsprezece picioare, traversa insula precum o reptilă monstruoasă, timp în care în lemnul său negru-verzui se reflectau razele jucăușe ale soarelui, agitația valurilor și chiar bancul de scrumbii.

Se putea un moment zări chiar barca de pescari care înainta în larg spre Canalul Mânecii.

Procesiunea se îndrepta către un anumit loc, unde se opri, stând acolo mult timp în vânt, cu spatele la mare. Stiharul părintelui se umflase ca o pânză. Jocelyn își ridică pălăria: asista la ceremonie, chiar dacă de la un sfert de milă distantă. Părea că aude cuvintele pe care le spunea preotul, cu toate că nu era nimic de auzit decât vântul.

Știa că era sicriul Avicei, a Avicei sale, cum începuse,

88

Nu fără presumțiozitate, s-o numească.

Încetul cu încetul micul grup se îndepărtă de marea strălucitoare și dispăru. Nesimțindu-se capabil de a-1 întâlni, se îndreptă în direcția opusă, începând să rătăcească prin landa pustie fără alt scop decât de a revedea locurile pe care le cutreierase cu ea altădată.

Dar, cum era atras de cimitir printr-un magnetism invizibil, avea impresia că se găsește la marginea unui cerc în al cărui centru se găsea murmântul Avicei. Pe măsură ce umbră se stingea, el se întoarse pe vechiul drum.

În cimitir, deschise grilajul. Nu se vedea nimeni.

89

Capitolul IV

EA AMENINȚA SĂ SE REÎNCARNEZE

Numai murmurul mării în josul stâncilor ajungea până la el. Carierele erau acum tăcute. Cât timp să fi rămas el așa, absorbit în gândurile sale? N-ar fi putut s-o spună. Nu mai știa, cu toate că-și simțea capul greu, nici măcar dacă o tristețe mai calmă nu-1 însoțise în timpul somnului său scurt. Pierduse noțiunea timpului.

Brusc i se păru c-o vede pe A vice Caro însăș apleeându-se pe mormânt, apoi îndepărtându-se încet sub razele lunii. Nu era nici mai în vârstă, nici mai viguroasă decât atunci când o părăsise, acum douăzeci de ani, pe mica cărăruie dii apropiere.

Imposibilitatea unui asemenea fenomen, certitudinea totuși nu putea fi decât un vis îl făcu să tresară ieșind astfel din starea de somnolentă.

90

— Cred că am adormit, murmură el.

Și totuși ea i se păruse straniu de reală. Jocelyn se strădui să uite această halucinație: chiar dacă vestea morții Avicei ar fi fost falsă, lucru puțin probabil, prietena dragă a tinereții lui nu i-ar fi apărut, chiar sub razele lunii, așa cum era cu douăzeci de ani înainte; iar dacă arătarea era o femeie în carne și oase, ea nu putea fi Avice Caro.

Acum când își îndeplinise o datorie sentimentală venind să viziteze mormântul, nu-i mai rămânea decât să se întoarcă: se hotărî să ajungă la Londra în aceeași seară.

Dar, cum îi mai rămăsese puțin timp, Jocelyn, printr-un instinct natural, se îndreptă către East-Quarriers, satul în care se născuse.

Trecu prin fata pie (ii și o luă pe drumul ce ducea la Sylvania Castle; acest castel, de o dată relativ recentă, avea în parcul său cei mai frumoși arbori din țară. Căsuțe acoperite cu paie se înălțau foarte aproape de incinta parcului. Una din ele aparținea Avicei; acolo voise ea să moară.

Înainte de a ajunge acolo, trecu prin fața castelului: un panou anunța că era de închiriat, mobilat. După câțiva pași putu să-1 contemple în voie: pietrele masive din compozițiile lui îi permisese să reziste deșertăciunii. O fereastră deschisă, luminată din interior, îi atrase însă privirea. Se întoarse către peretele opus și privi: o tânără femeie făcea curățenie pe masa de ceai acoperită cu o fată de masă albă.

Tânără fată era portretul viu al Avicei. Pe ea probabil că o văzuse în cimitir, luând-o drept un vis.

Cu toate că acum nu se mai putea îndoii de realitatea ei, el constată că izolarea, liniștea castelului îi dădea feței un aspect ciudat, de spectru.

Mai târziu, când Jocelyn plecă acasă, întrebă un muncitor din cariere:

91

— Această tânără femeie este din familia Caro?

— Da, domnule, este singura fiică a bieteii Avice Caro. Trebuie să fie foarte singură acum, biata fată. Nu mai e nimeni alături de ea... Da, este portretul viu al mamei sale, toată lumea vede asta.

— Dar de ce trăiește singură?

— Unul din frați s-a înecat în mare toamna trecută iar celălalt trăiește în America.

— Dar nu erau mari proprietari altădată? Lucrătorul din cariere îi explică celui pe care-1 luase

Drept un străin că în ultima generație fuseseră trei familii proprietare de cariere: Bencomb, Pierston și Caro. Bencomb a încercat să-i ruineze pe ceilalți și a reușit în parte. Cu toate că a devenit foarte bogată, familia Bencomb a părăsit insula. Pierstonii prosperaseră în liniște dar se retrăseseră și ei. Doar cei din familia Caro, prinși între cei doi competitori, se văzuseră ruinați.

După ce fiica văduvei Caro se căsătorise cu vărul ei Jim, ea încercase, cu ajutorul soțului ei, să ridice din nou familia la rangul său inițial. Încercările au fost nefericite: tânărul dădu faliment și cuplul trebui să părăsească casa. Jim revenise de curând ca să moară în micuța locuință care-i aparținea prin moștenire soției sale. După moartea lui, Avice Caro se stinse și ea încet.

Lucrătorul își continuă drumul și Pierston, plin de remușcări, bătu la casa ce-i aparținuse fostei sale iubite. O tânără veni să-i deschidă cu o lampă în mina.

— Avice! Murmură el cu tandrețe. Avice Caro!

Nu putea să-și stăpânească sentimentul ciudat că avea cu douăzeci de ani mai puțin și că vorbea cu Avice, dispăruta.

— Anne, domnule, răspunse ea.

— Ah! Numele tău nu este cel al mamei tale?

— Ba da, este, ca și cel de familie. Biata mea mamă s-a căsătorit cu vărul ei.

— Ca toate fetele de pe aici... Oricum, Ann, pentru mine ești tot Avice. Ai

pierdut-o acum, nu-i așa?

— Da, domnule.

Vorbea cu aceeași voce cunoscută lui, calmă și dulce, privindu-l cu aceeași ochi de culoarea alunei.

— Am cunoscut-o pe mama ta, explică el, și auzind de moartea și de înmormântarea ei, m-am gândit să te vizitez. Îmi cer iertare, pentru că nu-ji păr decât un străin.

— Bine, spuse ea pe un ton indiferent. Privind în jurul camerei, ea adăugă:

— Era casa mamei mele, iar acum este a mea. Îmi pare rău că nu eram îmbrăcată în doliu seara aceasta, dar tocmai i-am dus flori pe mormânt și am vrut să-mi păstrez rochia, de teamă că umezeala mi-o va strica. Știti, cât timp ea a fost bolnavă, am spălat și am făcut menajul pentru a ne câștiga viața. Ea s-a omorât tot luptându-se cu cearșafurile uriașe pe care cei de la castel ni le-au dat să le spălăm.

— Sper că nu vei face și tu asta?

— O, nu, n-o s-o fac! Acolo este Charl Woollat și Sammy Scribber și Ted Gibsey și al (i tineri care ar face orice pentru mine. Dar nu prea am încredere în ei. Sam Scribber a rupt în două o fajă de masă. Nu prea știu să se oprească la timp atunci când storc rufăria.

Vocea era cea a Avicei lui. Dar fata era în mod sigur mai necultivată decât mama ei. Această A vice nu va recita niciodată poezii pe estradă satului, așa cum o făcea cu entuziasm cealaltă.

Această constatare îl umplu de durere. Totuși ea îl emoționa cum puține femei ar fi putut-o face.

Ghidul de a o părăsi îi era insuportabil.

93

— Ce vârstă ai? Întrebă el.

— Curând împlinesc nouăsprezece ani.

Avea aproape vârsta primei Avice, atunci când el și ea, în timpul logodnei lor, se plimbau prin insulă. El acum se apropia însă de o altă vârstă. Ea nu era decât o spălătoreasă necultivată iar el un sculptor de la Royal Academy, bogat și respectat. De ce atunci i-ar fi fost rușine să recunoască faptul că avea aproape patruzeci de ani?

Nu mai putea invoca niciun pretext pentru a mai rămâne la ea. Având încă o jumătate de oră liberă, făcu înconjurul castelului Syivana, care fusese construit în secolul trecut¹, și curând ajunse la ultima locuință ce se înălța înaintea falezei: casa părintească. Vara ea era închiriată vizitatorilor. Acum stătea goală și tăcută. Vântul de seară răvășea tamarii, singurii arbuști care rezistaseră suflului venit din Ocean.

În fața casei, departe, în mare, corabia - fanai lucea. O dorință nestăpânită îi cuprinse deodată: voia să fie, îl locul unui artist celebru, un om de la țară, logodit cu micuța spălătoreasă din casa vecină.

1) deci secolul al XVIIImea (n.tr.)

94

Capitolul V

TREZIREA

Odată întors la Londra își reluă viața obișnuită, dar, îndul îi zbură aiurea. Năluca Avicei, reînviată deodată în carne și oase, îi țintuia sufletul pe pământul singuratic al Mânecii.

Nu se gândea decât la insulă: acolo trăia a doua Avice, respira aerul sărat, mângâiată de ploaia melodioasă, în ambianța unei Venus romană, credincioasă peisajului în care se înălța altădată templul său.

De departe, cusururile tinerei fete îi apăreau pline de Farmec.

Jocelyn își petrecea acum timpul, pe care altădată îl folosea pentru plimbare, hoinărind în jurul cheiurilor Tamisei, unde ambarcațiunii de coastă descărcau piatră din pământul natal

Trecea peste marile ecluze ale acestor debarcadere când pe partea dreaptă, când pe partea stângă, contemplând

95

Cuburile albe și alungite, care-i declanșau curioase asociații de idei; el le numea „*genius bei*” al insulei, aproape uitând că trăiește la Londra.

Într-o după amiază când se îndepărta de unul din cheiurile noroioase, atenția îi fu atrasă de o siluetă feminină care se apropia din sens invers și se îndrepta spre locul pe care el tocmai îl părăsise. Era mică, subțire și grațioasă; veșmintele simple și de o croială țărănească erau de ajuns pentru a-i atrage privirea. Dar ceea ce-l izbi mai ales fii asemănarea trecătoarei cu tânăra Avice Caro, Anne Avice, pentru a-i spune pe numele ei.

Era ea? Înainte chiar ca fata să fi făcut o sută de metri, el nu se mai îndoia. Emoția să fu atât de vie în acel moment încât, Avice, cea de azi și cea de odinioară, era una și aceeași persoană pentru el. Asemănarea lor - datorată probabil înrudirii apropiate dintre prima Avice și soțul ei - favoriza această iluzie. Se întoarse repede și imediat după aceea o zări pe tânăra în mijlocul mulțimii. Ea își continuă drumul pe chei, privind cu un aer neliniștit în jurul ei, precum un om neobișnuit cu aceste locuri, sări stavilă și intră.

Pierston o urmă. Ea traversase debarcaderul și stătea aproape de o grosolană ambarcațiune ancorată în port.

Apropiindu-se, o văzu discutând cu patronul vasului și cu o femeie în vârstă, amândoi născuți în insulă din oolit alb așa cum o arăta accentul tor.

Pierston nu șovăi să se prezinte drept compatriotul lor, cu atât mai mult cu cât logodna sa cu Avice - mama data de douăzeci de ani și nu fusese cunoscută decât de puțin oameni, morți în cea mai mare parte.

Întruparea de acum a Avicei îl recunoscă imediat, și, cu candoarea lipsită de artificii a rasei și vârstei, îi explică prezența sa la Londra, cu toate că mai degrabă Pierston ar fi

95

Trebuit să-și justifice intruziunea.

— Să vă prezint căpitanului Kibbs, domnule, o rudă îndepărtată a tatălui meu. Iat-o și pe doamna Kibbs. Noi am venit din insulă pentru a face o mică plimbare și ne întoarcem miercuri.

— Ah! Și unde locuiți?

— Aici, la bord.

— Cum, nu stați decât pe vas? - Da.

— Dumnezeule mare! Domnule, îl întrerupse doamna Kibbs, pentru nimic în lume nu m-aș hazarda noaptea printre acești " Kimberlini și, chiar ziua, dacă mă aventurez pe străzi, mi-e teamă că n-o să mai știu dacă trebuie să fac la dreapta sau la stânga pentru a ajunge la vasul lui Job. Nu-i așa, bătrâne?

Bătrânul consimți.

— Vă asigur că a (i fi mult mai în siguranță pe pământ decât pe vas, spuse Pierston, mai ales pe Mâneca, cu vuiturile sale puternice și aceste imense blocuri de piatră.

— Vai! Spuse căpitanul Kibbs, după ce scuiță din abundantă, din cauza vânturilor nu trebuie să ne fie teamă în această perioadă a anului. Ceea ce e periculos pentru un vas ca al nostru, sfat vapoarele. Dacă ești în drumul lor, ești scufundat, rupt exact în două și ei nu se îngrijesc să-ți mai dea o șansă pentru a-ți salva pielea și se fac că nu știu și n-au văzut nimic.

Pierston se întoarse către Avice, dorind să-i mai spună ceva, dar neștiind ce, în sfârșit, o întrebă cu stângăcie:

- Te vei întoarce acolo, A vice?
- Da, domnule.
- Să fii prudentă.
- Of. Da.
- Sper... că te voi revedea... curând...
- Și eu sper, domnule. *Î*

Nu mai putu continua și-și luă rămas bun.

A doua zi și-o imagină pe fluviu, profitând de răgaz dat de încărcarea vasului, iar miercuri și-o reprezenta în puij mare. În acea seară se gândi la micul vas expus întâitairii c imensele vapoare, incapabil de a se face văzut sau auzit și îi văzu pe Avice, care-i devenea incredibil de dragă, adormită mica sa cugetă, la discreția tuturor catastrofelor.

Știa că a doua Avice, mai frumoasă decât mama să î ce privește trupul și chipul, îi era inferioară din punct d vedere al inteligenței. Și totuși o flacăra, pe care prima nM aprinsese niciodată în el, ardea acum în inima lui.

Bănuia' o răutate a iubitei sale, sau mai degrabă 1 capricioasei divinități care se ascundea în urma femeii ideale Nu erau câtuși de puțin o jalnică glumă acele migrat succesive ale nimfei, migrații care durau de douăzeci de ani La ce servea abandonarea femeii desăvârșite și atât di deosebite care era doamna Payne Avon, pentru mici spălătoreasă? Cărei atracții mistice, independente de judecata sa, trebuia să i-o atribuie? 1

Jocelyn preferă să nu se gândească prea mult și se lași în voia înclinației sale.

Își aminti atunci că Sylvania Castle era toată vara dej închiriat. 1

Un visător solitar ca și el, cu aspirațiile lui, nu avea ce face cu o asemenea locuință; dar locul îl atrăgea: puțin îi păsa de prețul închirierii pe câteva luni.

Îi scrise în aceeași seară proprietarului, și câteva zile mai târziu Jocelyn se trezi locatarul unui castel pe care nu4 vizitase din zilele îndepărtate ale copilăriei sale și pe care4 credea în acele timpuri bântuit de fantome.

Capitolul VI

TRECUTUL ÎNFLOREȘTE ÎN PREZENT

Imediat ce ajunse la Sylvania Castle, Pierston vizită locuința: un castel obișnuit situat la marginea falezii. Străbătuse deja camerele, peluza, plantația de ulmi care, pe această rocă lipsită de arbori, dădeau parcului un aer deosebit.

Prin aspectul său proprietatea, împrejmuită de un zid, forma un puternic contrast cu domeniile învecinate. Pentru a găsi alți arbori pe plajă cu galeți, trebuie să urcăm în noaptea timpului; să săpăm stratul moale care doarme sub patul de pietre, pentru a descoperi o pădure de conifere pietrificate, toate aplecate în același sens, ca printr-un monstruos uragan din a doua epocă geologică.

Noaptea venise când Jocelyn se pregăti să iasă, în scopul care singur motiva sejurul său în insulă. Cele două sevitoare își

99

Făceau de lucru în bucătărie. Părăsi neobservat castelul, traversă un sunt înconjurat de arbuști în floare îndreptându-se către o veche locuință abandonată care data din timpurile reginei Elisabeta, a cărei fereastră dădea vis-à-vis în casele vecine, printre care se înălța și cea a Avicei.

Căutase acest moment, știind bine că sătenii nu erau niciodată grăbiți să-și coboare storurile la căderea nopții.

Așa cum prevăzuse interiorul casei era vizibil. O mică lampă îl luminează. O lovitură ușoară ajungea până la el la intervale regulate. Avice călca rufele pe o scândură mare, în fața focului erau întinse pe frânghie, fețe de masă și șervete.

Ultima oară când o întâlnește pe tânăra fată, o găsisse palidă, dar în acea seară, munca și căldura mașinii de gătit îi înroșiseră fața. Trăsăturile îi erau cu totul calme și golite de pasiune. Avea un profil de Minervă.

Când își ridică privirea, i se păru că vede reflectându-se pe chipul ei sufletul mamei sale: acel suflet, își amintea, atât de înțelept. Era posibil ca fata să aibă aceleași trăsături fără a avea același spirit?

Jocelyn constatase deja asemenea exemple de ereditate fizică fără calitățile pe care părea să le promită chipul. Își dorea ca aici să fie altfel.

În cameră mai puțin mobilată decât prima dată, bufetul cu etajere în care era așezată înainte vesela dispăruse, înlocuit fiind de altă mobilă mică din lemn alb. Dispăruse la fel și bătrînul orologiu monumental din inimă de stejar și cu cadranul pictat; un ceas deșteptător ieftin îi ținea locul. Aceste schimbări l-ar fi întristat mai mult dacă nu s-ar fi întâlnit cu un instinct egoist: sărăcia fetei îi ușura relațiile cu ea.

Știindu-se în locurile acelea pentru un timp nedefinit, nu simți nevoia de a-și semnala prezența în acel moment, așa că se îndepărtă.

100

În mod sigur trupul tinerei femei era acum vizat de lubită, acea creatură capricioasă a visului său. Nu îndrăznise ea să se încarneze în mamă atunci când cea de aici nu era decât o amintire într-o altă amintire?

Această constatare îi făcu rău.

Un oarecare bun simț prezidase, la urma urmei ultimele sale pasiuni: înainte lubita nu alesese niciodată o femeie care, deși cu totul încântătoare prin frumusețea sa, avea o neplăcută lipsă de inteligentă.

Ce însemna oare această schimbare?

A doua zi se trezi într-o dimineață luminoasă. În timp ce se plimba prin parc, nu departe de intrare, o văzu pe A vice sărind peste grilajul castelului, având în brațe un coș mare de răchită plin de rufărie albă. Se îndrepta către cămară. Pierston nu-și dăduse seama că ea va spăla de acum înainte rufele sale. Asta îi dădu o senzație deosebită.

În lumina zilei ea părea mai degrabă o silfidă decât o mică spălătoreasă. Cu talia subțire și mlădioasă, părea tot atât de puțin potrivită acestei munci ca și mama sa.

De altfel nu numai ocupația ei îi interesa. În jurul tinerei fete ardea o flacără degajată din întreaga ființă, pe care Jocelyn o cunoștea așa de bine. Ea părăsi casa și fără îndoială pentru a-1 evita se întoarse acasă pe un drum pe care el nu-1 știa. Asta nu însemna nimic pentru că ea nu vedea în el decât *m* străin. Totuși el reținu acest detaliu. Cum n-avea prilejul s5. Meargă la ea, căută primul pretext pentru a cere s-o vadă. Se piâase de felul în care erau călcate rufele și ceru să-i fie trimisă spălătoreasă.

— E tânără, biata micuță, îi spuse femeia de serviciu ca s-o scuze. De când i-a murit" mama, a avut destule de tras și pentru asta noi i-am dat o mina de ajutor. Dar îi voi spune, domnule.

101

— Vreau s-o văd chiar eu. Trimite-o la mine imediat cel va veni, spuse Pierston.

Într-o dimineață în care răspundea printr-o notă scurti unei critici acerbe asupra ultimei lui opere, i se spuse că fata aștepta în hol, așa cum hotărâse el.

Se duse acolo.

— Sunt foarte pretențios din punctul de vedere al spălatului, spuse sculptorul pe un ton sec. Eu *im* să nu se? Folosescă carbonat.

— Nici măcar nu știu că se poate folosi, răspunse fata pe un ton rezervat și temător, fără a-1 privi.

— E bine. Numai că „cilindrul” sfărâma nasturii.

— Nu am cilindru, domnule, șopti ea.

— Ah! Cu atât mai bine, și îți interzic să pui borax în amidon.

— Nu pun, răspunse Avice, pe același ton. De altfel e prima oară când aud

acest cu vânt.

— Perfect.

În timpul acestui dialog Pierston se gândea la tânăra fată. Nu putea discerne adevăratul caracter al acestui copil, influențat cum era de asemănarea cu o femeie pe care atât de târziu învățase s-o aprecieze. Nu putea să se împiedice să vadă în ea toate calitățile pe care le admirase la cealaltă și închidea ochii față de tot ceea ce nu se armoniza cu acest caz unic de metempsihoză.

Fata nu părea preocupată decât de ocupația ei. Răspunse întrebărilor fără să se gândească că era femeie și că era frumoasă.

— Am cunoscut-o pe mama ta, Avice, spuse el, ți-am mai spus-o. Îți amintești?

— Da.

— Ei bine, am închiriat această casă pentru două sau trei

102

Luni. Vei putea să mă ajuți. Locuiești desigur în afara castelului, nu-i așa?

— Da, domnule, spuse fata, mereu pe un ton precaut. Senin și grav, încântătorul său chip, mereu nemișcat, părea gata să-și ia rămas bun.

Un sentiment straniu îl cuprinse pe Jocelyn privind această binecunoscută apariție, care fremăta altă dată în prezența sa, și nu departe de acolo își aruncase brațele în jurul gâtului său dându-i un atât de tandru sărut. Disprețuise atunci acel sărut, deși era cel mai fermecător pe care-l primise vreodată. Și această fată, portretul viu al Avicei, rămânea insensibilă.

— Mama ta a fost o femeie luminată și instruită, nu-i

Așa?

— Da, domnule, așa spune toată lumea.

— Sper că îi semeni.

Ea clătină malițios capul și se îndepărtă cu pași

îiiiijiiti.

— Ah! Încă ceva, A vice! Nu mi-am adus aproape deloc haine; te-aș ruga să vii în fiecare zi.

— Bine, domnule.

— N-o să uiți?

— Oh! Nu!

Atunci o lăsă să plece.

Nu era ei un orașean și ea o simplă țărănuță? Dar el fusese deschis cu ea, îi arătase bunăvoință și ea nu păruse deloc tulburată.

Ah! De ce această femeie care încarna o amintire dragă se arăta atât de insensibilă? Poate că era greșeala lui. Poate îl găsea prea bătrân pentru a-l trata la fel? Ceva îl făcea să creadă că lui nu-i îmbătrânise inima. Se simțea la fel ca în zilele în care îi făcea curte mamei...

103

Timpul trecuse, dar sentimentele sale rămăd neschimbate. |

Când se gândea la numeroși dintre prietenii săi - fiii banale, apatice, ușor ridicole, maeștri vechi în arta de a um familia, școli, colegii, adepți ai artei de a întocmi logodne invidia pentru sentimente cumiști de care făceau paradă, a de liniștiți cu comerțul și politica lor, pipa și micul lor pahs Ei aruncaseră periculoasele " valuri Male pasiunii și pluti acum pe apele calme ale vârstei mature, în timp ce el, contei poranul lor, se vedea încă legănat precum un dop pe vahii! Fiecărei noi dorințe, așa cum fusese cu douăzeci de ani *m* înainte. Și totuși el știa că totul nu e decât deșertăciune.

Avice plecase.

Nu mai reveni în acea zi. Din momentul în care nu *m* putea să-i facă o vizită, ea devenea la fel de inaccesibilă că cum ar fi sărit peste zidurile cazarmii militare care se vede acolo, pe înălțimea colinei.

Seara, o porni pe potecă ce ducea la castelul Red Kiifl care stătea aplecat spre faleză și în josul căruia stăteau culcai imense blocuri, desprinse din construcție: cele mai multe avea încrustate nume și inițiale. Cunoștea locul și particularități lui. Căutând bine, descoperi sub razele slabe ale lunii dodj nume, pe care copil fiind, le gravase el însuși: AVICE ț JOCELYN. Ploile și marea aproape că măcinaseră în întreg me literele. Dar alături, proaspăt tăiate, se citeau, alăturate două nume: ANNE-AVICE și ISA AC. Nu fuseseră înscrise dl mai mult de doi sau trei ani. Cine era Isaac? Unul din admirai torii fetei, fără îndoială.

Sé întoarse și trecu prin fața casei familiei Caro. Avid era acolo, lumina filtra prin geamuri, dar obloanele erau lăsate

104

De fiecare dată când o întâlnea, Jocelyn tresărea și această tulburare o atribuia mai puțin prezentei tinerei fete, cât noii și umilei condiții pe care ea o deținea. Această decădere avea în ochii săi ceva foarte penibil.

A vice nu părea niciodată emoționată, pe când altădată sosia sa pălea brusc la fiecare nouă întâlnire. Ai fi putut spune că e indiferentă, aproape inconștientă de prezența lui. El era mai puțin decât o statuie de marmură pentru ea, în timp ce pentru el ea era un adevărat focar.

O subită frică de dragoste îl învăluia pe Jocelyn când se lăsa pradă gândurilor sale. Se înfiora. Ce se întâmplase cu el de se vedea condamnat, pedepsit pentru nestatorniciile sale sentimentale, să păstreze o fatală fidelitate unei ființe a cărei inteligentă o disprețuia? Într-o noapte visă că zărește, în urma tinerei fete, zeița implacabilă, sfidându-l cu fața ei batjocoritoare.

Fără îndoială că lubita reînvia și schimbarea care se producea în ea îl stupefia. Ea se deghizase în mod capricios de multe ori, și o văzuse fără prea multă mirare încarnându-se în femei din clase diferite: de la fata unui demn ecleziast până la dansatoarea nubiană care, cu pânțelele încins într-o eșarfă pestriță se unduia în sunetele tam-tam-ului. Dar un oarecare lustru de inteligentă, poezie sau ideal ascundeafiecare din aceste încarnări: unele dominau prin spirit, altele prin talent, uneori chiar prin geniu.

Dar ea, A vice, părea să nu se distingă prin nimic, poate numai prin frumusețea sa. Nu știa purta nici evantaiul, nici batista, abia știa să-și tragă mănuișile, iar asta șoca simțul său artistic.

105

Dar era suficient s-o vadă pentru a uita aceste lipsuri. Ea era inocența în persoană și asta însemna mult. Biata Avice! În întregime portretul mamei sale.

Și apoi familia să o prețuia pe a ei. Singură mizeria o

Depreciase.

CLIC știe dacă nu tocmai simplitatea tinerei fete amplifica dragostea să? Tinerețea îi dădeau un farmec inefabil. Alături de ea va regăsi, în toată prospețimea lor, sentimentele pe care le încercase lângă priihü Avice, dar vai! Cu douăzeci de ani mai aproape de moarte...

106

Capitolul VH

PREZENTUL SE AFIRMĂ

La câteva zile după aceea, când admira parcul de la fereastra sa, văzu ușa casei deschizându-se și o tânără fată ieșind grăbită. Dispăru înspre livadă unde muncea grădinarul și imediat reapăru cu un buchet în fiecare mână. Era A vice. Pletele brune îi ieșeau de sub pălărie. Înainta cu fața radioasă, cu gândurile la mii de leghe fată de ale lui.

Se întrebă cum devenise ea deodată o locuitoare a castelului. Își aminti că le dăduse liber oamenilor săi dornici să asiste la o paradă militară în orașul vecin. Îi promisese însă înainte că-i va fi asigurat menajul.

Jocelyn constată cu plăcere că servitorii săi aveau o impresie toarte ciudată

despre exigentele sale, pentru că judecaseră a fi inutil să angajeze pe altcineva în afară de Avice.

După o oră față îi aduse pe un platou dejunul în
107

Camera în care se găsea. Ea așeză totul pe masă apoi, aprotj indu-se' de fereastră, ridică storul care alunecase. Putu s admire astfel spre bucuria sa, frumosul ei profil.

Acest profil semăna cu una din cele trei Gratii ale 1
Rubens, din Judecata lui Paris.]

Aplecată așa, semăna mai puțin cu mama sa decât d

Fată.

m- Tu ai pregătit asta Avice? O întrebă Jocelyn ieșii din visare.

— Da, domnule.

Și ea schiță un surâs.

Jocelyn remarcă că avea niște dinți frumoși și alb Totuși doi dinți din mijloc, de pe maxilarul superior, era ușor neregulați; nimeni n-ar fi putut să remarce asta, Piersta mai puțin decât alții, dacă n-ar fi știut că mama ei ave același mic defect.

Era prima oară de pe vremea în care prima Avic zâmbise sub mângâierea lui, când Jocelyn revedea semnul.

A doua zi, pe când se îmbrăca, o auzi conversând a servitorii. Acum când ea era fără îndoială o încarnare a lubite îl seducea pe Pierston prin cadențele vocii sale care, pentn moment, lua inflexiuni joase și pasionate; și acum cân< monotonia obișnuită a tonului dispăruse, inima și sufletul sili vibrau de plăcere.

Linia muzicală a tonului său era la fel de frumoasă a oricare din acele frumoase linii trasate de dalta lui Jocelyn. \

Îi păsa prea puțin de ceea ce spunea; nu era treaba să Avea atâta grijă să simtă tonul vocii sale încât rămânea surd h cuvintele pe care le pronunța.

Încetul cu încetul această muzică îi deveni indispensabilă.

Într-o duminică dimineața o văzu mergând la biserică

108

Imediat se aruncă într-o goană de-a lungul drumului mare, cu ochii fixați, precum cei ai magilor către steaua din Betlhem, pe mica pălărie garnisită cu o pană de fazan. La biserică se așeză în spatele ei. Absorbit în contemplarea urechii și a gâtului fetei, luă totuși cunoștință de prezența unei femei în partea opusă, ale cărei veșminte, cu toate că erau negre și sobru croite, sugerau mai degrabă tăietura unui croitor londonez decât cea a unei muncitoare din această Ultimă Thüle.

În curiozitatea să o uită pe Avice. Femeia întoarse capul și cu toate că o voaletă ciudat de deasă îi ascundea fata, i se păru că recunoaște pe Nichola Payne-Avon.

Ce naiba făcea aici? Imposibil, probabil că se înșelase.

La sfârșitul slujbei își concentră din nou atenția asupra Avicei, într-un asemenea grad încât în momentul ieșirii uită de doamna voalată și când își aminti, prea târziu, locul ei era gol. Probabil că părăsise biserica printr-o ușă laterală.

Presupunând că ar fi fost doamna Payne-Avon, ar fi descoperit-o ușor într-un hotel din stațiunile balneare învecinate.

Poate că făcuse o excursie în insulă? Totuși... la urma urmei puțin îi păsa. Așa că nu mai căută adevărata explicație.

Când ieși din biserică, ochiul cel mare și inert al farului se aprinse. Jocelyn se îndreptă în acea direcție pentru a scăpa de Nichola - presupunând că fusese ea - și de restul companiei. Apoi se întoarse repede la dreapta și se îndreptă către castel în speranța de a o întâlni pe Avice. Dar n-o putu ajunge, atât de repede

mergea. În fața porții fetei, se opri o clipă și constată că locuința ei era încă în întuneric. Deci nu intrase încă.

Reveni pe drumul dinspre biserică, fără succes; doar două persoane ale căror siluete le distingea, un bărbat și o femeie, discutau pe drum.

Bărbatul spunea:

109

— Dacă n-am fi căsătoriți, te-aș părăsi în mod siguri Frumoase cuvinte îi mai spui soțului tău!

Aceste cuvinte îi impresionară neplăcut pe Jocelyn, cari se întoarse acasă. Cum ajunsese deja lângă grilaj, observă că acum locuința ei era luminată: se întorsese pe alt drum: Bucuros de a o ști sănătoasă și teafără, intră la el în cameră. 5

* # * * *

Către est marea măcinase în mod bizar stâncile și prveliștea lor dădea țărmlui opus un plus de pitoresc. Una din micile porți ale parcului dădeau spre faleză. În exterior era un puț adine de apă curată, care probabil alimentase altădată castelul, Red King, acum în ruină.

Într-o dimineață însorită, Jocelyn medita în acest loc, când zări jos, pe piajă, o siluetă feminină întinzând rufe pe galeți. Coborî.

Fiind ocupată, Avice nu-1 văzu. Când ieșeau din rochia de bumbac roșu, brațele ei roz, bine făcute, erau, deși subțiri, destul de pline pentru a forma mici gropițe la cot.

Se apropie fără să vorbească. Vântul smulse piatră care menținea o mânecă a cămășii. Pierston o așeză sub un galet mai greu.

— Mulțumesc, răspuse ea liniștită.

Întoreând ochii săi de culoarea alunei, păru satisfăcută să-1 recunoască pe Jocelyn. Era atât de absorbită în gândurile sale, gânduri triste judecând după aerul ei, încât nu observase prezența lui acolo.

Continuă să vorbească cu el amical, nearătând nici îndrăzneală deplasată, nicio timiditate ridicolă. Cât despre dragoste, era la fel de îndepărtată de sufletul său ca și ideea morții și a descompunerii.

Unul din cearșafuri se strânsese sub vânt. Jocelyn îi

Spuse:

— Întinde-le și eu voi pune pietrele deasupra.

Ea nu spuse nu. Un moment mina lui Jocelyn o atinse

Pe a sa.

Era o mina tânără, lungă, subțire și un pic umedă din cauza spălatului.

În momentul în care așeză ultimul galet, îl lăsă să cadă cu stângăcie pe degetele fetei.

— Of! Iartă-mă, ți-am făcut rău, strigă el întristat, te-am zgâriat, Avice!

Îi luă mâna pentru a-i examina rana.

— Nu, domnule, spuse ea cu amabilitate, permițându-i să-i retină degetele. M-am zgâriat în această dimineață cu un ac. Nu mi-ați făcut nici cel mai mic rău cu piatra.

Rochia să roșie era tăiată pe mâna dreaptă de o brasardă de doliu. Vederea acesteia îl întrista pe Jocelyn.

Te duci destul de des la mormântul mamei tale? O întrebă el.

— Da, domnule, câteodată. Voi merge în această seară pentru a stropi margaretele.

Ea terminase munca și-atunci se despărțiră.

Acea seară, în timp ce soarele însângera orizontul, trecu prin fața casei ei. Stourile nu erau lăsate și o zări, în timp ce stătea la mașina de cusut.

Deodată se opri brusc, ca cineva care a uitat ceva, și-și puse pălăria. Jocelyn își continuă drumul și la jumătatea micii potecii lăturalnice, întorcându-se, zări în

urma lui o siluetă subțire.

Depăși repede tineri și tinere cu galați zgomotoase care trăgeau apa din fântâni, de-a lungul drumului, și se îndreptă spre biserică. Farul fusese aprins, după apusul soarelui

111

Și flacăra lui ardea clară în înălțimea cerului, luminând1 biserica, care se înălța puțin mai în spate. Acolo îl aștepta Avice.

— Ți-ai iubit mama? O întrebă el.

— Bineînțeles că da, răspunse ea.

Înainta atât de diafan încât avu impresia că ar putea-o ridica ca pe o pani.

Jocelyn ar fi vrut să spună Mși eu deasemenea dar se opri la timp. Nimic de prețuit n-ar fi dezvăluit faptele pe care' ea nu le știa.

Avice rămase pe gânduri, apoi continuă:

— Mama a avut o foarte mare tristețe atunci când era aproape de vârsta mea. Iubitul ei a părăsit-o pentru că a refuzat să-1 întâlnească într-o noapte. Mama nu s-a consolată niciodată, în locul ei eu n-aș fi suferit deloc pentru un asemenea om de nimic. N-a vrut niciodată să-mi spună numele său, dar asta nu mă împiedică să mă gândesc că era un om. Fără pic de inimă și credință și să-1 urăsc.

După această declarație, Jocelyn se simți incapabil să intre în cimitir și se îndrepta spre poarta de sud a insulei. Se simțea tare nenorocit și această răzbunare i se părea nemeritată: ce făcuse el, de fapt, pentru a fi astfel chinuit?

Iubita, după ce o părăsise pe Nichola Payne-Avon, pentru năluca unei moarte pe care el n-o iubise în timpul vieții, reapărea în imaginea vie a moartei cu o stăruință pe care indiferența totală a tinerei persoane o făcea intolerabilă.

De ce nu s-ar căsători totuși cu acest firicel de fată? De ce nu?

Simți brusc o puternică dorință. Cu toate acestea, cu cât o studia mai mult, cu atât mai bine îi vedea defectele, fără a mai ține seama de lipsa sa de educație.

Privirea rece cu care o judecase îi spunea că era mai

112

Rece ca temperament, mai grosolană ca fire, decât încântătoarea sa mamă.

Dar douăzeci de ani aduc o schimbare în idealul cuiva; i dacă un bărbat matur devine mai exigent în privința înfățișării trupesti a unei femei, el este gata să facă concesii în privința spiritului ei.

Se privi în oglindă și atunci, aproape imediat, fu satisfăcut de lipsa de educație a Avicei care-1 oprise ceva mai în urmă să se căsătorească cu ea.

*Cât de diferită i se părea nebunia de acum de iubirea sa demult! Astăzi putea fi nebun cu metodă, știind că era nebunie: altădată încerca să se convingă că nebunia sa era înțelepciune. În acele timpuri, cu cea mai mică sclipire de inteligență dacă ar fi judecat imperfecțiunile iubitei, s-ar fi potolit repede, înspăimântat.

Astăzi viziunea clară și precisă a lucrurilor nu-1 calma. Știindu-se o ființă instinctuală se resemnă cu pasivitate.

În plus avea obscura intuiție că această familie Caro -cu toate că nu putuse da naștere de secole, sau poate niciodată, vreunei individualități capabile de a completa natura sa și a o rotunji pentru a forma un întreg - era singura familie în stare să creeze o asemenea ființă. Pentru a continua această metaforă, se putea spune că familia Caro găsisse lutul, dar nu și olarul, în timp ce alte familii ale tinerelor fete care ar fi putut să-l atragă, găsiseră olarul, nu și lutul.

113

Capitolul Vffl

JUDECATA. CONDAMNAREA

Din vastul său castel, din parc și de la faleza învecinată, Jocelyn putea urmări cele mai mici gesturi ale celei care reprezenta pentru el sufletul trecutului și a cărui strălucire îl întinerea cu douăzeci de ani.

Observă astfel că era supărată atunci când ploua și dacă, după o zi de ploaie, o rază luminoasă apărea pe cer deasupra Golfului Morții, sub grămada de nori, purtarea ei devenea veselă și mersul său liniștit.

Ceva îl intriga; observă că atunci când încerca s-o întâlnească în acele zile, ea fugea cu îndemânare fără a avea aerul că o face. Într-o seară când ieșea din locuința sa, și se îndrepta grăbită către cătunul învecinat, el luă aceeași direcție, hotărât și aștepte întoarcerea ei pe drumul mare care se întindea între sat și carierele din est.

114

O așteptă la capătul vechiului drum, acolo unde începea coborârea către cătun: dar ea nu se zărea deloc.

Întorcându-se, ajunse acasă fără s-o mai întâlnească.

Se întoarse din nou și în clarobscurul de afară începu să se plimbe.

Deasupra lui stelele, în jos murmurul valurilor lovind găleții și în depărtare, spre sud-est, biserica în care dormeau strămoșii săi.

Coborî poteca abruptă. Picioarele îi slăbiseră și gâfâia; sângele îi bătea atât de puternic în urechi încât i se părea că aude șuierând bolovanii vechilor cuceritori ai insulei, care omorâseră locuitorii, căsătorindu-se cu femeile și fiicele lor, unire din care s-a născut Avice, o ultimă floare a acestor rase amestecate.

Nu se vedea deloc. Într-un sfârșit zări un punct negru în depărtare; o recunoscă după mers și mai puțin după siluetă.

Cât de mult micșora visul său imaterial cele mai mari și mai frumoase lucruri, atunci când între aceste trei infinituri, cerul, stânca și marea, firava personalitate a micuței spălătorese îi dilata sentimentele până la limita extremă, îndepărtând minunatul decor din privirile sale.

Deodată silueta dispăru. Se întoarse în toate părțile:

Nimeni.

De o parte a drumului se înălța un zid mic pe care ea abia ar fi putut să-4 sară. Dar de ce ar fi vrut să treacă pe acolo?

Întorcându-se o văzu apărând ceva mai departe pe drum. Jocelyn începu să fugă și Avice se opri brusc.

— Ei bine, ce înseamnă asta, dragul meu copil? Întreabă el nerăbdător.

Avice nu putu să-și ascundă veselia.

— Când m-ați urmat în strada Citernes, acum două ore,

115

V-am văzut și m-am ascuns în spatele unei stânci. Ați trecut *M* lângă mine firă să mă vedeți. Și când m-am întors, văzându-hii din nou postat acolo, m-am strecurat pe sub perete și v-ați depășit alergând. Dacă nu v-ați fi oprit să priviți în juni dumneavoastră, niciodată nu m-ați fi ajuns.

— Și de ce ai făcut asta, micule elf?

— Ca să nu mă găsiți!

— Asta nu-i un motiv. Hai, spune, dragă Avice. Ea ezită.

— Deci... insistă el. I

— Pentru că... credeam... că ați vrea să fiți... iubirii

Meu.

— Ce gând ciudat! Dar dacă totuși m-aș gândi la asta, a accepta?;

— Nu, nu acum, nici chiar dacă m-ați fi întrebat mai devreme.; |

— De ce?

— N-o să râdeți de mine dacă vă spun? N-o să povestiți nimănui?

— Niciodată. /

— Atunci, o să destăinui, făcu ea pe un ton serios. Asta pentru că mă plictisesc iubiții mei aproape imediat ce-i cunosc. Ceea ce iubesc în oarecare timp la un tânăr, fuge curând pentru a se ascunde în altul; ceea ce admir la al doilea trece în al treilea, și astfel urmăresc ceva ce nu există nicăieri. Am iubit

deja cincisprezece! Da, cincisprezece, mi-e rușine să o mărturisesc, repetă ea râzând. Pentru mine e aceeași ființă pe care o iubesc în ei, cu toate că ea fuge mereu.

Apoi adăugă pe un ton neliniștit:

— N-o vei spune nimănui, nu-i așa? Pentru că dacă ar afla-o cineva, mi-e teamă că niciun bărbat nu-mi va face curte.

Pierston tăcu, împietrit de mirare. Cum! Această fată

116

Mediocră și neinstruită era, și ea, pornită în căutarea aceluiași imposibil ideal? Acționa astfel printr-o nevoie a firii ei, fiind surprinsă ea însăși de acest instinct. Se gândi la el și-i spuse, cu inima bătând:

— Sunt... printre ei? Ea rămase pe gânduri.

— Ați fost o săptămână, când v-am văzut pentru prima

Oaâă.

— Doar o săptămână?

— Aproape.

— De ce m-ai părăsit pentru un altul?

— Pentru că... cu toate că la început v-am găsit frumos și am admirat ținuta dumneavoastră mândră...

— Da?...

— Vă găseam totuși... prea bătrân.

— Ești sinceră!

— Dar dumneavoastră m-ați întrebat, domnule!

— E adevărat, și nu te voi mai plictisi mult timp. Întoarce-te repede la tine, s-a făcut târziu.

Întors acasă, Pierston se gândi la cele întâmplătoare. Această căutare a iubitei devenea o armă cu două tălșuri. Să fii cel care caută e bine, dar să fii una din ființele părăsite de vizitatoarea ideală, era mai puțin plăcut; și asta era mai degrabă, printr-o amară ironie a destinului, soarta să.

De la fereastră simți miros de tutun și văzu două siluete pe micul drum ce trecea prin fața casei Avicei. Se îndreptau către drumul îngust ce ducea la Red King Castle și mare. Poate era Avice cu unul din nevrednicii ei iubiți? Resimți o mică durere la această idee. Dar o frază a bărbatului îl convinse că era același cuplu întâlnit cu câteva seri mai înainte.

A doua zi, le dădu liber servitorilor pentru a o avea

117

Câteva ore pe fermecătoarea Avice la castel.

Seara, pe când lăsa storurile, un șuierat deosebit veni dinspre stânci, făcându-se auzit cu putere. Fata roși ușo forfotind prin cameră ca și cum n-ar fi auzit nimic. Pierston i bănuie că are pentru moment nu cincisprezece iubiți l'amintire, ci doar unul viu în prezent. Totuși, putea să s'înșele. Hotărât s-o facă pe Avice femeia sa, în ciuda tutun» inconvenientelor pe care le aducea în asemenea mariaj, și decise să limpezească acest mister.

Dacă ea era de acord - dar cum ar putea o țărăncuță? Să refuze această șansă nesperată? - Ar trimite-o la pension vreo doi, trei ani, apoi, odată căsătorită, i-ar îmbogăți spiritul prin lecturi și călătorii...

Cât despre indiferența tinerei fete, care contrasta atât de întristător cu afecțiunea pe care i-o purtase mamei ei - un bărbat cu douăzeci de ani mai în vârstă decât soția lui nici n-ar putea pretinde mai mult; și el s-ar mulțumi cu posesia acestei ființe care răspândea, pentru el, farmecul tinereții sale, întregul parfum al pământului natal.

118

Capitolul IX

JUXTAPUNEREA

Într-o apăsătoare și tristă după-amiază, Pierston înainta de-a lungul abruptului drum care purta numele de Street of Wells. De fiecare parte a drumului, tinere femei își umpleau ulcioarele din fântânile țâșnitoare.

Pe măsură ce se apropia de capătul drumului, urcușul părea imposibil: panta devenea aproape verticală. De pe faleza zbârlită poteca apărea ca o subțire panglică gri și aveai impresia că acea masă impresionantă se clătina, copleșind toate satele din câmpie.

În curând drumul, o veche cale romană, se învârttea într-un unghi periculos, bifurcându-se la dreapta către înălțimea falezei și la stânga către fortăreață.

Ajuns la răspântie, Pierston se opri pentru a-și trage răsuflarea. Înainte de a o lua pe pitorescul drum din dreapta,

119

Aruncă o privire spre stânga, pe obișnuita potecă ce ducea la fortificații.

La jumătatea drumului, în picioare, alături de un coș acoperit cu un șervet alb, stătea o fată, pe care o recunoscuse după forma pălăriei și încărcătura pe care o ducea. Ea nu o vedea. Abandonându-și plimbarea, înainta încet pe drumul pe care o luase fata.

Observă că atenția îi era îndreptată spre ceva anume și-i urmări direcția privirii. Deasupra lor se înălța colina împădurită, nivelată în vârf de zona militară. Linia orizontului era întreruptă ici și colo prin mici puncte gri: gheretele. Aproape de una din ele, distingea o pată roșie în monotonia, de la stânga la dreapta, a cerului plumburiu.

Ghici atunci că iubitul fetei era soldat. Ea întoarse capul. În acel moment îl zări și luându-și coșul de rufe începu să urce. Poteca era atât de abruptă încât chiar fără a fi prea încărcat și se tăia respirația; coșul pe care-l purta trebuia să fi fost pentru ea un adevărat supliciu.

— Nu vei ajunge niciodată la fortăreață cu o asemenea greutate, îi spuse el, întâlnind-o... Dă-mi-o mie.

Dar ea refuză cu încăpățânare și el se opri, privind-o *cum se cațără*.

Era o ființă radioasă. Ea încarna pentru el, în acel moment, întreaga specie feminină; în exaltarea să și-o imagina:

... îmbrăcată într-o asemenea slavă, încât el rămânea orbit...

Nu i se mai părea așa cum îi apărea uneori: simplă și

Banală.

Dar ce simțea ea cu adevărat pentru acest soldat? Imaginea fetei devenea din ce în ce mai mică. Pe

120

Drumul drept, de o exactitate matematică, ea mergea cu ochii ațintiți mereu asupra soldatului, așa cum Pierston îi ținea asupra ei.

Văzu cum santinelele se repeziră în toate direcțiile, apoi, recunoscând-o, își reluară liniștite posturile lor.

Ea trecu pe podul mobil aruncat peste adâncă prăpastie ce înconjura fortăreața și dispăru înăuntru prin bolta acesteia.

Pierston nu mai vedea acum decât santinelă pe care-o remarcase imediat și ideea că acest posibil rival îi vorbea liber fetei lipsite de apărare, a dragei lui Avice, îi fii de nesuportat; poate că o însoțea în fortăreață, ducându-i coșul, cu brațul în jurul mijlocului ei.

— La ce dracu te uiți în extaz?

Pierston își întoarse capul și-l recunoscuse cu stupoare pe vechiul său prieten Somers, care mai mult ca niciodată avea aerul unui flăcău bătrân.

— Dacă n-aș fi atât de mulțumit că te văd, te-aș întreba mai degrabă ce faci tu aici?

Somers îi explică că venise să vadă ce-l reținea pe prietenul său într-un asemenea loc, într-o asemenea perioadă a anului și de asemenea pentru a lua o

gură de aer. Pierston se declară încântat de venirea sa și ei se îndreptară împreună către Syivania Castle.

— Priveai, atât cât mi-am putut eu da seama, o mică și drăguță spălătoreasă? Îl întrebă pictorul.

— Da, din punctul tău de vedere, nu și din al meu. Dincolo de aparența acestei frumoase țărănuțe este Idealul meu, esența și conținutul a tot ceea ce-mi doresc în această lume... Sunt urmărit de o fatalitate, Somers. Da, de o fatalitate. Să urmărești mereu o nălucă ce fuge din femeie în femeie nu mai e atât de vesel; dar acum cel mai înspăimântător este că năluca rămâne acolo pentru a mă ispiti. Această fată mă ține

121

Lingă ea, cu toate că ochii mei sunt deschiși, cu toate că știu că sunt un prost. Somers băgă de seamă privirea profetică a prietenului său, care se intensifică în loc să se slăbească cu anii, dar nu făcu nicio remarcă.

Când ajunseră la castel, Somers îmbrățișa dintr-o privire peisajul și Pierston, nevăzând decât mica locuință din timpurile Elisabetei, șopti:

— Acolo locuiește ea!

— Ce peisaj romantic! Insula aceasta... Aici un bărbat poate iubi chiar o sperietoare, ori o pendulă.

— Dar o femeie n-ar putea. Peisajul nu le impresionează, cu toate că pretind contrariul. Această fată e la fel de nestatornică cum...

— ... erai tu altădată.

— Desigur... Ea mi-a mărturisit-o cu naivitate, și asta mi-a făcut rău...

Somers se gândi, apoi șopti:

— Ce întorsătură a lucrurilor! Dar îmi imaginez că m vrei să te căsătorești cu ea, Jocelyn, nu-i așa?

— Aș face-o chiar mâine dacă ea ar vrea. Ce-mi pasă mie de glorie și de lume, dacă o iubesc pe această urmașă o vechilor pirați și contrabandiști! Știu din ce fibră a fost făcută, din ce carieră a fost extrasă, din ce argilă a fost pietrificată, și asta îmi dă siguranță...

— Atunci vei învinge!

122

«* * * *

În timp ce flecăreau după cină, auziră un șuierat venind dinspre stânci. Somers nu-i dădu nicio atenție, dar Jocelyn îl remarcă.

Acest fluierat se auzea mereu la aceeași oră de când Avice muncea la castel. Pierston se scuză față de musafirul său și ieși în parcul întunecos. Erau niște pași atenuași de murmurul valurilor ajunseră până la el. Un zgomot de pași avântați. Două secunde mai târziu, tânăra fată cădea în brațele unui flăcău puternic pe care Pierston nu îndrăzni să-1 privească. Se sărutară.

Suficient lămurit, Jocelyn se întoarse la castel.

A doua zi Somers plecă la întâmplare, în căutarea unui peisaj pentru o marină. Și Pierston, puțin mai târziu, o caută pe Avice.

— Așa deci, ai un iubit, domnișoară, spune el pe un ton sever, imediat ce o întâlnește.

Ea aprobă de bunăvoie.

— Nu-1 vei păstra mult timp, reluă el.

— Pe acesta dă, îl voi păstra, spuse ea pe un ton deosebit, pe care el nu-1 sesiză. M-a părăsit o dată, dar nu o va mai face.

— Bănuiesc că e un băiat uimitor?

— Este suficient de bun pentru mine.

— Foarte frumos, fără îndoială?

— Destul de frumos pentru mine.

— Instruit și distins?

Nu putu s-o facă să-și piardă calmul și, în disperare de cauză, plecă.

A doua zi era duminică și Somers având de căutat un peisaj în extremitatea insulei, Pierston hotărî ca după amiază

123

Să-1 descopere pe iubitul Avicei.

Ea plecase deja de acasă. Se îndreptă atunci către farul Beai unde deseori își dădeau îndrăgostiții întâlnire.

Pe drumul pustiu din fata carierelor, un bărbat tânăr, muncitor la carieră, desigur, înconjură cu brațul său mijlocul Avicei.

Ea luă un aer vinovat și roși ușor la vederea lui Jocelyn. Bărbatul era tipul pur al celor născuți și trăiți în insulă: trăsături energice, expresie circumspectă, barbă neagră și mătăsoasă. Pierston crezu că vede în ochii lui o sclipire ironică.

Poate că tânăra fată îi vorbise despre dragostea pe care i-o purta Pierston.

Cum putea această ființă, măcar din dragoste pentru mama sa, dacă nu pentru propria ei rușine, cum putea să-1 disprețuiască astfel?

Jignirea pe care-o simți văzându-se pus într-o astfel de postură îl împiedică să observe un fapt care-1 izbi mai târziu.

Bărbatul care-o ținea de mijloc pe Avice nu era un soldat. Ce să înțeleagă atunci din privirile extaziate îndreptate către santinelă? Ea nu-și putuse schimba atât de repede preferințele, sau, pentru a-i aplica fetei propria teorie, iubitul ar fi putut doar cu mare greutate să-și schimbe locul într-un timp așa de scurt.

Și cine fluierase ușor în cealaltă seară în întuneric? Cel ce lucra în carieră sau soldatul?

Fără a ciuta să-1 găsească pe Somers, Pierston se întoarse acasă, gândindu-se cu ironie că dorința de a-și ispăși vina fată de prima Avice căsătorindu-se și îmbogățind-o pe a doua, dorință care-i dădea noii sale iubiri o durată fără precedent, îi era refuzată cu brutalitate printr-un joc al destinului.

124

În fața porții castelului aștepta o trăsură. Nu era o trăsură obișnuită din orașelele învecinate ci o caleașca de pe plaja mare care se zărea de cealaltă parte a golfului.

Cât de mare îi fu surpriza, găsind-o așezată în salonul său, pe Nichola Payne Avon. Din prima privire îi remarcă toaleta elegantă. O găsi grațioasă, aproape frumoasă; la a doua aruncătură de ochi îi remarcă fața palidă și neliniștită, dispoziția patetică. Cât de diferită era această femeie de cea care, așezată cu un aer semeț în salonul din Hamptonshire Square, îl înghețase cu răceala ei!

— Sunteți surprins să mă vedeți? Spuse ea cu o voce joasă și rugătoare, îndreptându-și languros spre el ploapele grele, în timp ce Jocelyn îi luă mâna. N-am putut să stau acolo. Știu că v-am supărat, nu negați asta! Dar de ce? Și pentru ce ați fugit pe acest pământ singuratic, pentru ce ați venit să trăiți în mijlocul acestor barbari, în plin sezon londonez?

— Nu m-ați supărat, dragă doamnă Payne-Avon, spuse el. Regret că a-ți putut-o crede! Și totuși sunt fericit pentru că acestui lucru îi datorez vizita noastră.

— Sunt de câteva zile la Budmouth Régis, îi explică ea.

— Dar v-am văzut în biserica satului, într-o seară! Ea roși ușor și suspină.

Ochii li se întâlniră.

— Nu văd de ce n-aș fi sinceră. Știți ce vreau să spun. Eram prea puternică altă dată; astăzi... nu mai sunt. Regret suferința pe care v-am provocat-o și sunt gata să repar toate greșelile trecutului... în... în viitor.

Îi era imposibil lui Jocelyn să nu încerce o duioșie neașteptată pentru această femeie care la urma urmei reprezenta, din punct de vedere social, o partidă excelentă pentru el.

Îi luă mâna și i-o ținu câteva clipe într-a sa. Ea avea un aer fericit.

Dar nu putea face mai mult. Țărăncuța lui dragă, în rochia ei simplă de duminică și cu pălăriuța cu pană de fazan îl atrăgea mai mult. Lăsa mâna Nicholei.

— Părăsesc Budmouth-ul mâine, spuse ea. Pentru asta am venit. Nu știați că îmi petrec aici vacanța de Rusalii?

— Desigur că nu, aș fi venit să vă văd atunci.

— N-am îndrăznit să vă scriu atunci, dar acum regret.

— Și eu la fel, dragă doamnă Payne Avon.

O însoți până la trăsură, îi anunță apropiata întoarcere la Londra, promițându-i că-i va face curând o vizită.

În acel moment Avice Caro, singură acum, trecu prin fața trăsurii pentru a se întoarce la castel. Nu întoarse capul spre ei. Afectare? Indiferență?

Pierston păru prefăcut în statuie. Atitudinea sa față de Nichola se schimbă. O răceală se făcu simțită. Nu era decât un prost și el o știa. Se zbătea în van în ghearele acestei noi pasiuni. Se îngrijora mai mult pentru cel- mai mic deget al Avicei decât pentru persoană întreagă a doamnei Payne-Avon.

Nichola Payne-Avon înțelese, căci îi spuse cu tristețe:

— Eu am făcut ceea ce am putut! Simțeam că singurul mijloc de a-mi cere iertare pentru răceala mea din trecut era să vin să vă implor prietenia.

— E frumos și nobil din partea dumneavoastră, dragă prietenă! Spuse el cu emoție, dar din simplă politețe.

Își luară rămas bun și ea plecă.

Pierston nu avea ochi decât pentru Avice și se simțea fără pic de forță în mâinile ei.

Biserica de pe insulă se înălța deasupra ruinelor templului păgân; poate că spiritul creștin îl chinuia pentru a se răzbuna pe credința pe care, asemeni lui Demetrius din Efes, o purta în inima și-n sufletul său, falșilor zei. Poate că venise ziua pedepsei divine pentru idolatria lui.

Capitolul X

EA E CÂT PE CE SĂ DISPARĂ!

Pierston voia să intre în castel când îl ajunse Somers, urmat de un bărbat care-i ducea trusa de pictură. Omul lăsa bagajul în fața porții și plecă. Rămăși singuri, cei doi prieteni se plimbară prin fața grilajului.

— Am întâlnit pe drum o femeie extrem de interesantă, spuse pictorul.

— Ea e!... Un spirit! O sntăi însăși Psyhe!

— Am fost impresionat r'e frumusețea ei!

— Asta dovedește că frumusețea strălucește chiar și în cele mai simple haine.

— Exact; dar nu mereu. Și nu e cazul acum, pentru că rochia doamnei era de un gust ales și de cea mai mare eleganță.

— Of!... Tu vorbești de doamna din trăsură?

— Normal. Cum, te gândeai la țărăncuța din casa vecină? Am întâlnit-o, e adevărat, dar ce-i cu ea? Ar ar fi bună mai degrabă pentru o pânză de gen. Acea femeie...

— Este doamna Payne-Avon. O femeie mândră ji prietenoasă, care recunoaște ceea ce oamenii lipsiți de noblețe refiiză și să ia în considerare. Părăsește Budmonth-ul mâine și a profitat de asta venind să mă vadă... Tu știi ce a fost între mine și ea altădată? Dar acum nū pot să mă gândesc la nicio femeie. S-a arătat foarte generoasă în privința mea. Eu nu puteam să fac la fel... Va sffirgi prin a se da unui imbecil perfect demn de ea...

— Crezi? Șopti Somers.

Și după câteva clipe adăugă:

— M-aș căsători cu ea, dacă m-ar vrea... îmi place.

— Aș dori-o, Alfred! De multă vreme ea a alunecat din lumea convențională în lumea artiștilor. E o femeie de caracter, cu o educație bună. Sunt într-adevăr neliniștit în privința ei. Nu vreau să zic că poate fi ușor cucerită, ar fi prea urât din partea mea; dar... totuși încearcă. Aș putea ușor să vă pun în legătură.

— Mă voi căsători cu ea dacă va fi de acord. Și cu ironica lui siguranță, Somers adăugă:

— Dacă ești hotărât să te căsătorești, ia prima femeie care-ți apare. Toate seamănă între ele.

— Tu n-o cunoști! Replică cu vioiciune Jocelyn, care, deși nu era în stare să iubească pe doamna Payne Avon, nu putea totuși să-i dea dreptate lui Somers.

— Dar tu o cunoști. E cu adevărat frumoasă? N-am putut decât s-o zăresc. Dar știu că este, altfel nu ți-ar fi putut atrage atenția!

— Te asigur; e la fel de frumoasă de aproape ca și de departe...

128

— Ce culoare au ochii ei?

— Ochii? Într-adevăr, nu știu. Prin profesie, nu mă interesează decât formele. Dar să mă gândesc... Trebuie să fie cenuși, părul ei e mătăsos și brun...

— Aș fi preferat să fie negru, spuse Somers pe un ton scăzut. Sunt atâtea modele minunate printre englezoaice! Totuși blondele au calitate!... Atunci, să fim serioși, această femeie îmi place!

* * * * *

'Somers se întoarse la Londra. În mica peninsulă plouă, dar asta nu-l împiedica pe Pierston să fumeze o țigară pe terasa acoperită. Auzea din timp în timp vocea Avicei, atunci când stătea în fața casei, aproape de potecă ce despărțea zidul împrejmuitor de parc.

Nu era în acest moment nicio modulație deosebită în glasul său. Știa ce înseamnă asta. Avice voia să iasă. Observase că, de fiecare dată când se gândea la plimbare, vocea ei avea o inflexiune aparte, precum gânguritul unei porumbițe. Înseamnă că se gândea să-și întâlnească iubitul.

Iubitul, sau iubiții? Nu, nu putea fi adevărat. Ea era pură. Atunci de ce doi bărbați? Poate că muncitorul în carieră nu era decât o rudă.

Spera asta, când, trecând pe potecă, zări una din hainele roșii la care se gândea.

Se vedeau rareori soldați în această parte a insulei; când se îndepărtau de fortăreață, fie pentru un rond, fie pentru plăcerea lor, aceștia se îndreptau mereu către orașelul din direcția opusă. Bărbatul în roșu avea deci un motiv deosebit.

Pierston îl examinează. Era un flăcău zdravăn cu față deschisă și cu o mustață subțire luminată de doi mici ochi

129

Ri strălucind, aproape ascunși, sub caschetă Glengory. Ii fii greu de suportat să se gândească că buzele acestui flăcău grosolan o puteau săruta pe obraji pe delicată A viei Acest soldat obișnuit care nu participase la nicio bătălie, nm măcar la vreo încăierare cu sălbateci fără apărare...

Soldatul trecu prin fața casei, examina ușa, apoi și îndreptă către stânci, unde un drum ocolit îl ducea M fortăreață. Reveni însă și trecu «din nou prin fața casei. A viol nu făcu nicio mișcare și soldatul se îndepărtă.

Pierston vru să se asigure că fata mai era încă la ei Traversă poteca, bătu în ușa care era larg deschisă. Nimeni ni răspunse, dar Pierston, auzind un zgomot ușor înăuntru, treci pragul. Avice stătea pe un taburet scund într-un colț întunece» ca și cum ar fi dorit să nu fie zărită de trecători. Își ridic ochii fără emoție sau surpriză aparentă, dar el putu să vadă c plângea. Această tristețe la o tânără fără protecție, de care a simțea legat prin fire atât de delicate și

tandre, îl emoțioii dincolo de orice putință de expresie. Se îndreptă către ea: \

— Avice, copilul meu, s-a întâmplat ceva? Ea înclină ușor capul și el continuă:

— Spune-mi tot. Poate îți voi fi de folos..

— Nu pot, șopti ea. Grammer Stockwoal e sus și ne-ai auzi.]

Doamna Stackwoal era o femeie bătrână care locuia o față de la moartea mamei sale.

— Atunci, vino la mine. Nu vom mai fi stingheriți, acok Ea se ridică, își puse pălăria și îl urmă până la poartă

Acolo îl rugă să se asigure că drumul e pustiu, și, la răspunsă său afirmativ, îl urmă pe terasă. Locul era umbros și bine acoperit; se putea zări marea și auzi vuietul ei. O picătură de apă căzu din copac, dar ploaia era pe sfârșite și nu-i stingherea. |

— Acum, spune-mi totul, zise el cu duioșie. Vorbești

No

Fără grijă. Am fost bun prieten cu mama ta: asta înseamnă că sunt prietenul tău.

Nu voia să-i spună mai mult, de frică s-o lase să ghicească infidelitatea trecută.

— Nu pot să vă spun nimic, domnule, răspuse ea, fără tragere de inimă. Numai că tristețea mea are legătură cu nestatornicia firii mele. Restul este secretul altcuiva.

— Regret, răspuse el.

— Sunt pe cale să iubesc pe cineva la care nici n-ar trebui să mă gândesc. Alerg spre pieirea mea. Trebuie să plec!

— Să părăsești insula? - Da.

Pierston se gândi. De mult timp ar fi trebuit să fie la Londra, dar amânase de fiecare dată plecarea pentru a doua zi, reținut aici de dragostea sa.

S-o ducă? Iată cum se împăcau toate!

Asta i-ar permite să-și supravegheze și să-și dezvăluie sufletul; mai mult, ar fi îndepărtat de ea pericolul de care părea să se teamă. Era un rol groaznic acela de a o păzi pe fată, dar se simțea la înălțimea datoriei. O întrebă dacă într-adevăr ar vrea să plece pentru câțva timp.

— Aș vrea mult să rămân, răspuse ea. Dar e mai bine

Să plec.

— Ai vrea să mergi la Londra? Fata Avicei se luminează.

— Ar fi posibil?

— Ai putea veni cu mine, mi-a fi de folos în apartamentul său atelierul meu. Știi ce înseamnă asta?

— Nu, nu știu, spuse ea cu indiferență.

— Ei bine! Eu am doi servitori și cum unul dintre ei va pleca pentru o lună, ai putea să mă ajuți la menaj.

— Aș putea să lustruiesc mobila? Știu foarte bine.

131

— N-am deloc mobilă de lustruit. Dar ai putea să cureți resturile de ipsos și argilă, așchiile de piatră din atelierul meu. Ai putea să mă ajuți să modelez și să șterg toate încercările mele pentru Venus, mulajele de picioare, mâini și capete.

Păru uluită și în același timp fascinantă de ciudățenia acestei propuneri.

— Doar pentru un anume timp? Spuse ea.

— Doar pentru atât timp cât vei vrea.

Modul deliberat cu care ea, după prima surpriză, discuta aranjamentul propus, ar fi trebuit să-l avertizeze că orice sentiment tandru, în afara celui de recunoștință, era departe de inimă și sufletul Avicei. Nu era nimic extravagant, se gândea el, în diferența de vârstă dintre ei, și spera că după ce o va forma după gustul său, o va cuceri.

Despre motivul tristeții sale nu vru să mai sufle niciun

Cu vânt.

Ea nu avea aproape deloc pregătiri de făcut, dar făcu și mai puține decât crezuse. Părea că dorește să plece cât mai repede și să ascundă tuturor plecarea sa. De ce, dacă era atât de îndrăgostită și părăsea insula cu regret, părea atât de grăbită? Jocelyn nu-și putea explica.

Dar el avu mare grijă să n-o compromită pe tânăra fată căreia îi purta un interes la fel de protector cât de pasionat.

O lăsa deci, să plece prima, și o întâlni la câteva mile de acolo. Mai mult, avu grijă să urce într-un compartiment separat.

Inima îi tresaltă la gândul că o avea sub grija sa pe cea care moștenise carnea și chipul primei Avice, cea care moștenise un nume altădată intim legat de al său. Era plin de speranță că va putea repara în sfârșit răul pe care-l făcuse.

132

Capitolul XI

IMAGINEA PERSISTA

Se întunecase deja când trăsura în care Pierston o ducea pe Avice se opri în fața casei din care el ocupa primul etaj. Lăsându-i pe Avice și pe portar să se descurce cu bagajele, el urcă scara și spre marea sa surpriză găsi apartamentul pustiu și cu obloanele trase. Coborî în hol unde ea se agita în mijlocul pachetelor, în timp ce portarul discuta cu vizitiul.

— Știți cumva ce s-a întâmplat cu servitorii mei? Întrebă Jocelyn portarul.

— Cum? Nu-s acolo, domnule? Vai! Bănuiesc ce s-a întâmplat! N-ați lăsat, din întâmplare, pivnița deschisă?

Pierston se gândi. Lăsase cheia servitorului mai în vârstă în care avea încredere, cu atât mai mult cu cât pivnița cu vinuri nu era în acel moment destul de bine aprovizionată.

— Deci asta e! Bucătăreasa părea cam ciudată, domnule,

133

În aceste ultime două săptămâni. Da, ea ne trimitea niște mesaje curioase, cerând când una când altă, până când n-am mai auzit-o. I-am văzut ieșind amândoi ieri seară. Poate că au plecat în vacanță, n-așteptând să veniți curând; poate că au plecat de tot! Dacă mi-ați fi scris aș fi pregătit eu totul, pentru că sunteți singur, cu toate că nu aceasta e treaba mea.

Pierston constată într-adevăr că ușa pivniței era deschisă, pe jos fiind mai multe sticle goale care fuseseră pline înainte de plecarea sa. În același timp nimic altceva nu părea să fi dispărut din apartament. În cutia de scrisori găsi scrisoarea care ar fi trebuit să-i anunțe pe servitori că urma să se întoarcă.

În acest timp bagajele fură aduse cu ascensorul. Avice aștepta în fața ușii.

— Intră aici, spuse Pierston. Ce vom face acum? Totul este într-o stare groaznică!

Avice propuse să aprindă focul.

— Focul?... Oh! Da... Mă întreb dacă vom reuși. Toate acestea sunt absurde, murmură el. Asta e, să facem focul.

— Cea de acolo e bucătăria, atât de aproape de salon?

— Da.

— Atunci, cred că voi putea face eu toată munca, până ce veți găsi pe cineva. Cred că e mult mai multă treabă la dumneavoastră.

— Cu atât mai bine, prinde curaj! Spuse el cu un tandru surâs. Nu voi mânca acasă în această seară. Te las să te instalezi după bunul tău plac Portarul te va ajuta.

Și astfel începu viața lor la Londra. Din ce în ce mai convins că un pericol o amenința în insula lor natală, Jocelyn hotărî să n-o trimită înapoi înainte ca îndrăgostitul care părea s-o tulbure atât de mult să devină ceva mai indiferent.

Era hotărât să suporte toate consecințele faptelor sale.

134

* * * * *

Era o singurătate în doi, căci, cu toate că Pierston și Avice erau singurii locuitori ai apartamentului, nu-și țineau companie. Lui Jocelyn, imediat ce i se ivea ocazia, i se făcea teamă să rămână singur cu ea.

Trăiau fără să-și vorbească. Cel mai adesea îi scria ce avea de făcut, pe bucăți de hârtie puse la vedere. Înțelese, nu fără momire, că feței i se păreau toate aceste lucruri perfect firești. Altfel ar fi luat lucrurile dacă i-ar fi împărtășit sentimentele. Ea însă opunea cuvintelor sale o rezervă care-1 exaspera. Când, pretextând că are ceva de spus în legătură cu mâncarea pentru a traversa micul hol ce separa camera lui de' bucătărie, îi vorbea din pragul ușii, ea răspundea: „Da, domnule” sau „Nu, domnule” fără a-și lua ochii de la treaba pe care o făcea în momentul respectiv.

Altădată ar fi putut lua în serviciul său un cuplu de servitori excelenți, dar pentru nimic în lume n-ar fi vrut să-i impună Avicei prezența lor. Se mulțumi astfel cu serviciile ei, mai mult decât insuficiente.

Alteori cina invariabil la club. Acum, rămânea acasă, neîndrăznind s-o lase singură. Stătea la masă în fața unui amărât de cotlet sau biftec ars, de care se arăta mulțumit de teamă că ea să nu ceară că se întoarcă acasă la cea mai mică observație.

O dată la două zile venea o menajeră pentru a face grosul treburilor și consuma o cantitate imensă de carne și alcool. Dar nu de asta îl înspăimânta prezența femeii, ci ideea că făcând conversație cu Avice aceasta îi va deschide ochii asupra ciudățeniei situației lor.

Avice putuse afla că înainte de venirea ei, serviciul în casă era asigurat de doi servitori, dar nu părea a se sinchisi de

Ns

Ceea ce-1 făcea pe Jocelyn să renunțe acum la acest lucr Intenția sa fusese s-o lase să se ocupe doar de atelier, d întâmplările neprevăzute făcură să fie altfel.

Totuși o trimise acolo într-o dimineață iar când înb câțva timp după aceea, o găsi ștergând mulajele și machetele d stratul de praf așternut pe ele.

Culoarea prafului o miră.

— E ca în magazia unui cărbunar din Budmouth, spus ea. Și aceste frumoase figuri din argilă sunt cu toate stricate.

— Îmi imaginez că te vei căsători într-o zi, Avice, spui Jocelyn privind-o gânditor.

M - Unii se căsătoresc, alții nu, spuse cu un surâs prude continuând să șteargă praful de pe mulaje.

— Tu nu té-ai gândit la asta? Insistă el.

Șireată, ea nu răspunse. Era atât de seducătoare ași îi admira farmecul profilului înclinat: nasul bine desenat, bărbi rotundă, genele lungi. Inutil încercase să exprime în argil caracteristicile acestei fete.

În această seară o trimise să-i aducă cărți poștale A să cumpere timbre. Era plecată de un sfert de oră când, termi nând o scrisoare, își dădu Seama brusc că uitase cu desăvârșird că tânăra fată nu cunoștea Londra. Fiind târziu, o trimisese li Poșta Mare. Dar aceasta foarte aproape de el; de ce atunci fat* nu se întorcea? Cum putuse fi atât de nesăbuit? Pierston se apropie de fereastră. Era aproape ora nouă. Avice nu coborâse storurile. Deschise fereastra și se rezemă cu coatele de pervaz. Lumina lămpii sale cu abajur verde făcu întunecimea de afară și mai profundă. Luna atârna deasupra grădinii din fața sa. La dreapta se întindea strada cu panglică luminoasă a becurilor de gaz: ici și colo câteva lumini albastre și roșii. În depărtare o flașnetă stâlcea un marș al lui Rossini.

Siluețe întunecate pe stradă în ambele direcții. În dreptul acoperișurilor era o
136

Ceată verde, iar în înalțuri, un cer albastru-verzui pe care străluceau câteva stele. Acolo, la orizont, pe o linie pală se profilau coșurile fum în formă de coturi, de furci sau de pumni.

De jos urca la el zgomotul surd al câtorva voci, vacarmul mașinilor, un șuierat. Lătratul unui dîne ieșea deasupra precum bulele de aer pe apă. Acest zgomot îl impresiona: niciodată orașul nu se potolea. În acest ocean uman, o singură existentă îi interesa: cea a Avicei. Iar ea era singură, pierdută. Pierston își privi ceasul. Lipsea deja de mai mult de-o oră. Îi era imposibil să distingă trecătorii. Intră în cameră, își luă pălăria, hotărât să pornească la întâmplare în căutarea ei. Parcurse toată strada fără să o întâlnească. În capătul ei, ezită între trei sau patru drumuri care toate duceau la poștă. O luă pe unul dintre ele la întâmplare și sosi la oficiul poștal pentru a constata că era gol. Își aminti că îi recomandase ca în cazul când se rătăcește, să ia o trăsură care s-o ducă până acasă. Ceea ce probabil făcuse. Se întoarse, dar acasă nu era nimeni. Atunci își reluă locul în balcon. Strada elegantă pe care locuia era acum aproape goală și becurile de gaz păreau niște santinele la postul lor, venite acolo pentru a vedea defilând un cortegiu care întârzia. La un capăt al străzii, doi oameni stăteau de vorbă liniștit ca și cum s-ar fi încălzit la soarele amiezii. Doi îndrăgostiți se întâlneau și dispărură apoi în umbră, înlănțuiți.

Își îndreptă atenția către trăsuri ținându-și respirația pentru a auzi mai bine pocnitura sonoră a saboților pe șosea. Aproximarea fiecărei trăsuri făcea să-i bată cu putere inima. Era Avice, cu siguranță!... Ba nu, trăsura trecea fără să se oprească. Jocelyn deveni furios.

Coborî și se îndreptă către cartierul central unde rumoarea continua. Cum ajunse în strada zgomotoasă, zări o mică siluetă care înainta alene ta sens invers. Grăbit, traversă strada. Oare nu... Ba da, era ea!

137

Capitalul XH

UN ZID ÎI SEPARA

— Oh! Avice, zise cu un ton tandru și dojenitor. Ce-ai

Făcut?

Ea păru surprinsă de neliniștea lui, nedându-și seama că făcuse ceva rău. Jocelyn se liniști deodată. Îi oferii brusc brațul, gândindu-se că trebuie să fie foarte obosită.

— Dar, nu, domnule, ripostă ea, nu sunt deloc obosită și n-am nevoie de niciun ajutor.

Urcară la primul etaj cu ascensorul și Jocelyn deschise ușa. Ea intră în bucătărie, și Pierston o urmă.

— Unde ai fost? O întrebă cu un ton sever. Nu aveai de mers mai mult de zece minute.

— Știam că nu mai e nimic de făcut acasă și m-am gândit c-ar fi bine să văd un pic Londra, răspunse ea cu naivitate. Astfel că imediat ce am luat timbrele m-am dus în

138

Străzile frumoase unde erau o mulțime de oameni, ca în plină zi. Sunt tot atâția cî [i se întorc acasă noaptea de la târgul Martinmas pe Street of Wells, numai că ăștia sunt mai drăguți.

— Avice! Avice, nu trebuia să faci asta! Nu știi oare că eu sunt responsabil legal și moral în ce te privește, precum un tutore? Trebuie să te duc sănătoasă și teafără în insula ta natală. Și tu hoinărești în miezul nopții pe străzi.

— Dar, domnule, vă asigur că pe stradă oamenii sunt la fel de respectuoși ca în oricare altă parte. Sunt îmbrăcați după ultima modă și nu se gândesc deloc

să-mi facă nici cel mai mic rău, iar în ce privește modul lor de-a vorbi despre dragoste, în viața mea n-am auzit ceva atât de curtenitor.

— Nu trebuie să mai faci asta. O să-ți spun de ce, într-o zi. Ce ți e în mâini?

— O cursă de șoareci. Sunt. Mulți șoareci în această bucătărie - șoareci negri de funingine și nu curățai ca cei din insulă. Pentru aceasta am mers atât de departe. Am vrut s-o cumpăr chiar astă seară, cu toate că aproape toate magazinele erau închise. Vreau s-o pun chiar acum.

Se puse la treabă și Pierston rămase să privească operația care părea s-o absoarbă cu totul pe tânăra fată. Era extraordinar să vezi cât de puține lucruri o interesau cu adevărat. Accepta viața așa cum era, fără să caute toate acele lucruri frumoase și bune pe care ar putea să le aibă prin el. Nu ghicea ea oare dragostea lui Jocelyn? Asta aducea atât de puțin cu intuiția feminină! Cu toate acestea atitudinea ei, "rând pe rând jucăușă, reținută, de nepătruns, era cea a unei femei adevărate.

— Ea nu poate prinde decât un șoarece deodată, remarcă distrat Jocelyn.

— Dar eu voi auzi noaptea și când va fi unul prins voi veni să rearanjez cursa.

139

Jocelyn suspină și se retrase în camera sa, cu toate că nu simțea deloc dorința de-a dormi.

Către miezul nopții, prin ușa întredeschisă, auzi clicul cursei. Nu numai el îl auzise, căci aproape imediat lipăitul pașilor goi se făcu auzit în mica anticameră. Se scurse un timp destul de lung: ea putuse repune cursa, când, auzind un țipăt strident, Pierston tresări.

Dintr-o săritură își îmbrăcă halatul de cameră și se grăbi să-i sară în ajutor.

Avice, cu picioarele goale și îmbrăcată doar cu un șal peste cămașa de noapte, stătea în picioare pe un scaun; cursa era răsturnată pe jos și șoarecele alerga dintr-o parte în cealaltă.

— Eram gata să-ți scot, explică ea foarte agitată, când mi-a scăpat.

Pierston puse mâna pe șoarece, în timp ce Avice stătea pe scaun. O dată cursa reșezată, nu se putu stăpâni:

— Pentru ce o fată ca tine s-a dat unui muncitor într-o carieră? Pentru ce, spune-mi!

Ființa tinerei fețe era atât de puternic fixată asupra Șoarecelui, încât îi trebuia câteva minute pentru a înțelege despre ce vorbea Jocelyn.

Atunci când înțelese răspunse liniștită:

— Pentru că sunt o proastă.

— Cum! Nu-i iubești? Făcu Jocelyn surprins. Contemplă chipul tinerei fete semănând acum într-un

Mod atât de izbitor cu Avice cea care-și sărutase cu douăzeci de ani înainte.

— La ce bun să vorbim despre asta? Zise ea.

— E soldatul, atunci?

— Da... Dar eu nu i-am vorbit niciodată..

— Niciodată nu i-ai vorbit soldatului?

140

Jocelyn suspină și se retrase în camera sa, cu toate că nu simțea deloc dorința de-a dormi.

Către miezul nopții, prin ușa întredeschisă, auzi clicul cursei. Nu numai el îl auzise, căci aproape imediat lipăitul pașilor goi se făcu auzit în mica anticameră. Se scurse un timp destul de lung: ea putuse repune cursa, când, auzind un țipăt strident, Pierston tresări.

Dintr-o săritură își îmbrăcă halatul de cameră și se grăbi să-i sară în ajutor.

Avice, cu picioarele goale și îmbrăcată doar cu un șal peste cămașa de noapte, stătea în picioare pe un scaun; cursa era răsturnată pe jos și șoarecele alerga dintr-o parte în cealaltă.

— Eram gata să-1 scot, explică ea foarte agitată, când mi-a scăpat.

Pierston puse mâna pe șoarece, în timp ce Avice stătea pe scaun. O dată cursa reaşezată, nu se putu stăpâni:

— Pentru ce o fată ca tine s-a dat unui muncitor într-o carieră? Pentru ce, spune-mi!

Fiin (a tinerei fețe era atât de puternic fixată asupra Șoarecelui, încât îi trebuia câteva minute pentru a înțelege despre ce vorbea Jocelyn.

Atunci când înțelese răspunse liniștită:

— Pentru că sunt o proastă.

— Cum! Nu iubești? Făcu Jocelyn surprins. Contemplă chipul tinerei fete semănând acum într-un

Mod atât de izbitor cu Avice cea care-1 sărutase cu douăzeci de ani înainte.

— La ce bun să vorbim despre asta? Zise ea.

— E soldatul, atunci?

— Da... Dar eu nu i-am vorbit niciodată..

— Niciodată nu i-ai vorbit soldatului?

140

— Niciodată.

— Unul dintre ei te-a lovit, te-a trădat?

— Cu siguranță, nu.

— Atunci nu mai înțeleg nimic. Te rog, Avice, fii sinceră și spune-mi cum stau lucrurile!

— Nu acum, domnule! Răspunse ea, în timp ce-și întoarse spre el fată dulce și ochii căprui cu un aer rugător. Vă voi spune totul mâine.

Intră în camera lui și se cufundă în gânduri.

Un sfert de oră mai târziu, auzi același clic. Cu capul sprijinit pe coate ciuli urechile. Casa era liniștită și pereții atât de subțiri încât putea auzi mișcându-se șoarecele în cursă. Dar de astă dată nu auzi niciun zgomot de pași.

Pentru a-și calma emoția și agitația, se ridică și reaşeză cursa. Ușa Avicei era întredeschisă. Ea nu remarcase, în mod sigur, a doua captură. Din cameră venea o respirație dulce ca cea a unui copil. Intră la el și se culcă trist. Inconștientă voită sau reală a tinerei fete, aspectul abandonat al bucătăriei, focul stins, fl făcură să simtă într-un mod mai dureros ca niciodată singurătatea sa.

Ce nebunie fusese să se atașeze de această fată!

Faptul că ea era fără apărare și nu bănuia nimic din pericolul care ar putea ieși din apropierea lor, era un motiv suficient pentru ca Jocelyn s-o respecte și pe urmă, nu era ea imaginea vie a mamei pe care o iubise el atât de duios? În ciuda acestui fapt, Pierston se simțea jenat, neliniștit.

Dimineața, înțelese că trebuia să pună capăt acestei situații, altfel n-ar mai fi putut răspunde de sine însuși. O trimise pe Avice în atelier, scrise unei agenții să-i trimită imediat doi servitori, apoi se hotărî să înceapă lucrul. Avice făcea ordine printre lucrurile pe care-i permisesese să le atingă. Pentru tânăra fată era o bucurie să manevreze mulajele și

141

Machetele. Pentru prima oară le examină cu interesul unuia care ar fi vrut să se pătrundă de ideea de frumusețe vag întrevăzută, dar care-i scăpa.

Limpezimer spiritului care ar fi trebuit să-i revină fiicei în același timp cu trăsăturile și formele mamei, fusese întunecată de mediocritatea tatălui. 1

Erau singuri în atelier. Jocelyn nu se putu stăpâni și-și petrecu brațul în jurul taliei fetei.

— Draga mea, draga mea micuță Avice! Vreau să te întreb ceva ce poate că ai ghicit. Vrei să fii soția mea și să nu mă părăsești niciodată? S

— Vai! Domnule Pierston! Ce nebunie!

— Nebunie? Zise el dându-se involuntar înapoi. - Da.
— Pentru ce? Sunt prea bătrân?
— Vai! Nu... asta mi-ar fi perfect egal. N-are nicio importanță între soț și soție. Ea încercă să se elibereze și în mișcarea sa răsturnă capul împărătesei Faustina. Pierston nu încercă să o retină...

Văzu că fata nu era numai surprinsă ci și puțin alarmată.

— Nu mi-ai spus ce e nebunesc în proiectul meu? Zise el aproape dur.

— Niciodată n-aș fi crezut că ați putea să vă gândiți la mine în modul acesta. Niciodată... și eu sunt singură aici, ce-o să se întâmple cu mine?

— Spune da, draga mea Avice! Ne vom căsători imediat și nimeni nu va ști nimic.

Ea clătină capul:

— Nu pot, domnule.

— Ar ar fi o șansă deosebită pentru tine. Nu mă placi?

— Ba da... mult. Dar nu în felul acesta. Aș fi reușit

142

Poate să vă iubesc astfel cu timpul, dar...

— Ei bine! Încearcă! Făcu el cu vioiciune. Mama ta m-a iubit și ea mult!

Odată spuse aceste cuvinte, ar fi vrut să le retragă.

— Mama v-a iubit? Întrebă Avice cu un aer neîncrezător.

— Da... murmură el.

— N-ai fost cumva logodnicul ei? Cel care...

— Ba da, da. Nu mai spune nimic.

— Sunteți cel care ai părăsit-o? - Da.

— Atunci, nu vă voi iubi niciodată. Niciodată. Nu știam că era un gentleman, credeam că... că...

— N-am fost un gentleman, dacă zici tu.

— Vai! Domnule, lăsați-mă! Nu sufăr să vă mai văd în acest moment! Poate aș fi reușit să vă iubesc, dar...

— Drace, dacă nu ți-aș fi spus! Exclamă Pierston exasperat. Am fost sincer cu tine, trebuie să fii și tu cu mine.

— Ce vreți să știți?

— Vreau să înțeleg pentru ce refuzi cererea mea? Nu mi-ai dat niciun motiv valabil. Spune-mi dragă Avice, eu nu ipai sunt supărat.

— Ba da, mai sunteți.

— Nu, spune-mi, care sunt motivele tale?

— Din cauza lui Isaac Pierston. - Cum?

— Da, el mi-a făcut curț; logodna noastră a fost celebrată după moda veche; peste o zi el m-a dus la biserică... unde noi ne-am căsătorit în secret pentru că mama nu-l voia; de altfel nici eu nu-l vreau mai mult acum. Apoi noi ne-am certat și chiar înainte să vin la Londra el a plecat la Guernsey. Atunci l-am întunit pe soldat... nu-i știu numele, dar m-am îndrăgostit de el. În același timp, știam că acest lucru era rău,

143

Încercam să nu mă gândesc la el și să nu mai țin seama de el. Dar asta mă făcea tare nefericită. Atunci mi-ați propus să vin la Londra. Totul îmi era indiferent atunci, și atunci am acceptat!

— Dumnezeu mare! Șopti Pierston.

Fața sa palidă și schimbată de emoție spunea destul despre lovitura pe care i-o dăduse această dezvăluire.

— Pentru ce mi-ai făcut un asemenea lucru? Sau, mai degrabă, de ce nu mi-ai spus nimic? Uite că acum ești femeia unuia pe care nu-l iubești, în timp ce iubești un soldat căruia nu i-ai vorbit niciodată; și ta acest timp eu te compromit pentru că m-ai lăsat să te iubesc! Într-adevăr ești o femeie stricată!

— Nu! Nu! Gemu Avice.

Era palidă și părea înspăimântată. Ochii ei nu se desprindeau din pământ.

— Aveam dreptate să spun că e o prostie să vă gândiți la căsătoria cu mine, spuse ea; de altminteri, chiar dacă nu aș fi fost măritată deja cu Isaac, n-aș fi putut niciodată să mă mărit cu dumneavoastră după cele ce mi-ați dezvăluit.

— Dar mi-am căpătat pedeapsa! Spuse el trist. Bărbații de felul meu sunt mereu pedepsiți de propriile lor acte. Acum, dragă Avice - îți spun așa în amintirea mamei tale - trebuie să te scot din acest greu impas. Pentru ce nu poți să-1 iubești pe soțul tău, acum că v-ați căsătorit?

Avice îl privea pe sculptor pieziș ca și cum subtilitățile firii sale n-ar fi fost ușor de definit.

— Era acel muncitor la cariere cu barbă neagră, cu care te-am întâlnit tatr-o duminică? El are, deci, același nume ca al meu? Asta n-are de altfel nimic extraordinar într-un loc în care nu sunt decât șase sau șapte nume de familie.

— Da. Era el. Era aceeași seară în care ne-am certat.

144

Mă certa pentru nestatornicia mea. I-am răspuns răspicat și a doua zi dimineața a plecat.

— Lasă-mă să mă gândesc. Cel mai bine mi se pare că ar fi să-1 chemi pe soțul tău la tine.

Ea își înălță umerii, neliniștită: * Nu-1 iubesc.

— Pentru ce te-ai căsătorit atunci cu el?

— Am fost obligată s-o fac pentru că eram logodiți după obiceiul insulei.

— E stupid, asta nu mai are niciun sens zilele noastre.

— El are idei învechite. Dar acum a plecat.

— Ah! Dar nu e decât o mică ceartă între voi, îi voi da de lucru și el se va întoarce. Casa vă aparține, nu?

— Da, e proprietatea mea. Grammer Stochwool are grijă de ea în absența mea.

— Bine. Te vei întoarce imediat, drăguța mea doamnă și vei aștepta ca soțul tău să vină să te întâlnească.

— Nu discut despre asta! Nu vreau să-1 mai văd! Hohoti ea. Vreau să rămân aici, sau oriunde în altă parte, numai ca să nu fiu cu el.

— Asta va trece. Acum intră în casă, dragă Avice și să fii gata peste o oră. Te voi lua din hol.

— Nu vreau.

— Dar mă vei asculta.

Ea nu îndrăzni să se împotrivescă. La ora hotărâtă o găsi în hol. Jocelyn era încărcat cu o valiză și o umbrelă. Avice își luă valiza sa. El dădu ordin portarului să caute o trăsură și să încarce bagajele. Astea fiind făcute ci urcă pe tânăra fată și sui în urma ei.

În compartimentul gol, se așezară unul în fața celuilalt și monotonă călătorie începu.

• Privind-o acum, în lumina noii dezvăluiri, se miră că nu

145

Ghicise deloc secretul ei. De fiecare dată când o privea, fata iu un aer revoltat. Sfârși prin a plânge. I

— Nu vreau să-1 văd, repetă ea printre hohote de pitar Pierston era la fel de nefericită ca și ea.

— Pentru ce ne-ai pus pe amândoi într-o asemenea postură? Spuse el cu amărăciune. Nu servește la nimic să i văicărim acum. Pentru că, chiar dacă n-ai fi fost căsătorită, ni te-ai fi căsătorit cu mine.

— Ba da, m-aș fi căsătorit.!

— Cum? Ai spus contrariul acum nici două ore?

— Vă iubesc mai mult acum, vă iubesc din ce în ce **m**^ mult. ^

Pierston suspină. Suferința îl făcea să se simtă mi tânăr decât fața din fața lui. Fu pe punctul de a-i face | propunere, căreia îi rezistă totuși: nu era ea fără experiența singură pe lume? |

Astfel trecu acea zi de neuitat.

Afrodita, Astarat, Freya sau oricare a fi fost pe ins «zeița dragostei, îl încercase necruțător. Când va înceta vrdj asupra inimii sale, care nu îmbătrânea, în timp ce corpul și alunecă în fiecare zi spre decrepitudine? Probabil odată J sfârșitul vieții sale.

Prima sa grijă după ce-o lăsa pe Avice sănătoasă 1 teafără în mica sa casă, în mâinile doamnei Stockwool, fu 1 meargă la biserică, unde, după declarația Avicei, fu celebrată căsătoria. O speranță absurdă trăia încă în el. Dâra curând nu mai era nicio îndoială: Isaac Pierston, Anne-Av» Caro, fiul și fiica lui cutare și cutare, fuseseră căsătoriți înțfl anume zi. 1

Urmau semnăturile soților, pastorului și a martorilor

146

Capitolul XIII

EA DISPARE

Într-o seară de iarnă, pe o vreme rece și uscată, o persoană singură bătea cu pași mari micul drum întunecos care separa Sylvania Castle de casa Avicei.

Casele înconjurătoare, toate din piatră, erau în întuneric; dar la etajul de sus al casei Avicei, licărea o lumină. Marea gemea, izbindu-se în faleză la intervale regulate. Aceste sunete erau însoțite de alte gemete periodice provenind din camera micii case; geamătul valurilor și cel al vieții păreau a fi unul și același.

Jocelyn - căci el era - privea fereastra luminată, apoi se îndepărta, revenea, ritmându-și pașii cu gemetele mării și ale femeii care năștea.

Curând se făcu auzit un scâncet slab. Pierston sări, apoi se îndepărtă cu pași mari, nu fără a se opri un moment în catul potecii.

147

Pacea cătunului adormit fii tulburată de un zgomot **d**< roți și de trapul Unui cal. Pierston se întoarse și așteaptă înaintea casei, sosirea trăsurii. Dintr-o cabrioletă ușoară sări **m** bărbat. Pălăria sa largă, înfundată pe cap, nu lăsa să se vadfj decât o barbă neagră, încocită, caracteristică celor de pe insuB

— Ești soțul Avicei? Îl întrebă sculptorul?

Bărbatul răspunse afirmativ și adăugă cu un puternl accent local:

— Îs sosit cu vaporul în astă seară. Nu puteam defo ajunge mai devreme. Am avut un contract la Peter-Port, pentéj muncă, care m-a ținut.

— În orice caz, venirea ta dovedește că ești de acord **m** te împaci.. 1

— Pentru ce? Spuse el. 1

— Dacă te vei împăca, o afacere bună te așteaptă aia Mă voi ocupa personal de asta.

— Cu plăcere, atunci, răspunse bărbatul.

Vocea sa era energică, și, cu toate că ușor mori noasă, părea conciliantă.

Plăti trăsura și-1 urmă pe Jocelyn, în casă.

Nu era nimeni în camera de jos. În mijloc, o masajj în mijlocul mesei o velință de Hnă pe care era așezată lan» Totul era în ordine și foarte curat, ca*în așteptarea u] eveniment vrednic de interes.

Femeia care locuia cu Avice coborî, și la întrebarea **m** răspunse că totul e bine, dar că nu se putea urca încă. Ea pdj scaune și ceva de mâncare pe masă, apoi urcă.

Jocelyn și Isaac se așezară unul în fața celusfl îndrăgostitul care iubea femeia fără a avea vreun drept asin ei și soțul care avea toate drepturile, fără a o iubi, se prhfl curioși. Fl

Schimbând câteva cuvinte banale, trăgeau cu ureche»

Zgomotele de sus: Pierston neliniștit, Isaac, calm și plin de încredere în voia naturii.

Imediat auziră scâncete slabe și doctorul satului coborî.

— Cum se simte ea? Întrebă repede Jocelyn.

Isaac se mulțumi să ridice capul, judecând că răspunsul va fi pentru amândoi.

— Foarte bine, foarte bine, repetă ca pe o frază consacrată doctorul.

Trăsura să nu era încă acolo, astfel că acceptă să bea un pahar cu cei doi bărbați.

Când doctorul plecă, doamna Stockwool coborî și anunță că Avice, aflând de sosirea soțului ei, îl aștepta. Soțul Avicei ar fi preferat să termine halba de bere, dar Pierston îl zori și el urcă. Pierdut în sine însuși, Jocelyn își puse coatele pe masă și-și afundă fata în mâini. Isaac nu fu absent pentru mult timp. Reapăru imediat cu o atitudine de proprietar care-i lipsise până atunci și-l invită pe Jocelyn să urce la etaj, soția sa dorind să-1 vadă.

Jocelyn urcă repede treptele vechi, care se clătinau sub pașii săi, lăsându-1 jos pe soț. Avice, albă ca cerșaful, părea mai veselă și fericită decât s-ar fi așteptat el. Grămăjoara roză de lângă ea părea a fi motivul.

Ea îi întinse mâna.

— Voiam să vă văd, zise ea, luptându-se cu starea de slăbiciune, să vă văd imediat, deși e prea repede. Voiam să vă spun că sunt cu totul recunoscătoare pentru ceea ce ați făcut pentru mine și Ike. % El e foarte fericit că s-a întors, așa mi-a spus. Ați fost foarte bun cu mine, domnule.

Era cu adevărat fericită sau vorbea astfel din datorie? Pierston prefera să nu se gândească prea mult. Fu mișcat de mulțumirile ei și i-o spuse.

— Acum, Avice, adaugă el tandru, renunț la îndatoririle

149

Mele de tutore. Sper să-1 văd, peste puțin timp, pe soțul tăg prosperând în negoțul său. I

— Sper și eu, pentru copil, răspunse ea cu un zâmbeî fermecător. Vreți... s-o vedeți, domnule? Ș

— Copilul? Ah! Da... copilul tău! Trebuie s-o chen^ Avice. M

— Desigur, șopti ea cu o timiditate de copil sper că o și mă iertați, domnule, că v-am ascuns căsătoria mea!

— Dacă mă vei ierta că ți-am făcut curte.

— Bineînțeles... nu aveați de unde ști!

Pierston îi sărută mâna și părăsi astfel mică ființă inconștientă pe care avea s-o regăsească în condiții cu totul diferite.

Fsi șterse o lacrimă și părăsind camera de culcare

Șopti:

— Iată sfârșitul visului!

• i

* * * # *

Soarta părea să-și rîdă cu adevărat de Pierston. Două zile după ce o lăsă în insulă pe cea pe care-o iubise atât de dezinteresat fl întâlni în Picadilly pe prietenul său Somers, deosebit de elegant, înaintând cu pași mari și având un aer preocupat.

— Dragul meu prieten, spuse Somers, la ce te gândești? Mi-ai recomandat să nu-ți spun nimic, dar cum mai devreme sau mai târziu tot va trebui s-o afli, mai bine să-ți spun eu.

— Tu nu vrei să... te... începu Jocelyn, presimțind adevărul...

— Ba da... după cum te-am anunțat în glumă acum o lună, Nichola și cu mine am început printr-un flirt și acum suntem foarte prinși. Ne vom căsători luna viitoare.

Douăzeci de ani se scuseră de la ultimele evenimente și insula nu se schimbase. Totuși mulți dintre cei ce-și proiectaseră altădată-umbra pe pietrele albe, acum nu mai trăiau.

Cu toate acestea, aproape nimic nu părea schimbat. Corăbiile soseau în tăcere, goale, pe chei și plecau din nou încărcate de pietre. În cariere răsunau târnăcoapele. Unul după altul caili murgi pătați cu alb, înhămați la șarete de modă veche, urcau cu greutate în înălțimea colinei mari blocuri de piatră.

Corabia-fanal strălucea în fiecare noapte undeva departe, și farul Beai sclipea din ochiul lui de sticlă.

La fiecare maree din dreptul plajei cu galeți se auzeau trosnete de filei uriașe, însă găleții nu fuseseră devorați.

Bărbații beau, fumau și se certau în hanuri ceva mai mult timp și cu mai mare intensitate ca altădată.

Însă silueta sculptorului Pierston nu mai fii văzută «atunci în micuța insulă scaldată de apele Canalului Mâneștii Călătorea mult în străinătate, astfel că în această perioadă 1 vom regăsi la Roma, unde locuia într-un mare hotel.

N-o mai revăzuse pe Avice din ziua nașterii primute ei copil. Aranjase însă să aibă din timp în timp vești despre ea

Aflase astfel că Ike, puțin după ce se împăcase a tânăra femeie, începuse din nou să se poarte urtt cu ea, până % clipa în care afacerile lui, facilitate de Jocelyn, prosperând tânărul nu se mai ocupă decât de ele, lăsând în grija lui Avice treburile casnice. Urmă pacea domestică, pace stabilă, funde este dincolo de ură și de iubire și nu se sprijină pe altcevi decât pe o perfectă indiferență reciprocă.

La început, Pierston trimisese pe ascuns bani tinere femeii, de teamă că soțul ei îi va refuza orice confort material înțelese însă curând, spre marea sa ușurare, că acest ajutor, era inutil, ambiția împingându-l pe Ike să se poarte ca ur gentlemen și să-i acorde Avicei sume pe care nu i le-ar fi dat niciodată în alte circumstanțe. - 1

În acea seară Pierston sosi să cineze la hotelul săud după o zi petrecută printre busturile din marea galerie a Vaticanului.

Un obicei propriu multor oameni, acela de a remarci asemănările și deosebiriile dintre ființe și lucruri, îl condusesse la a descoperi sau imagina în atmosfera Romei, în jocurile de lumini și umbre și mai ales în reverberațiile luminii, o clari analogie cu atmosfera stâncilor de pe Insulă. A ceată iluzie se datora poate privirii sale formate pentru a observa numai piatră, ruinele Orașului Etern amintindu-i carierele de pe locul său de baștină.

Aceste gânduri îi fură întrerupte în clipa când, așezat la masă, auzi dintr-o dată pronunțându-se numele țării sale. Plecă urechea. Un american vorbea vecinului său despre o văduvă engleză cu care reînnoise cunoștința într-o mică peninsulă din Canalul Mâneștii, după ce o cunoscuse cu ani în urmă atunci când era tânără fată și locuia la San Francisco împreună cu părinții săi.

Tatăl ei, explică el, era un mare exploatator de carieră, care însă după ce se retrăsese din afaceri speculase și pierduse aproape toată imensa lui avere. Jocelyn află astfel că fata, acum văduvă, se numea Leverre. Ea avea un ginere, copilul provenit din prima căsătorie a soțului ei, care promitea să devină "cineva

Pierston asculta distras. Fu însă dintr-o dată uimit de asemănările pe care le avea această poveste cu cea a Marciei. Această idee îl lăsa de altfel indiferent:

după patruzeci de ani de separație!... Se hotărî însă să ceară străinilor informații despre ea cu prima ocazie.

Nu putea să le atragă atenția, fiind destul de departe de ei, și oricum n-ar fi făcut-o deoarece îi repugnă ideea de a pune întrebări în public.

Așteptă așadar sfârșitul mesei, lăsând-i apoi să plece primii. Când se ridică însă de la masă și se uită în van prin salon: cei doi trebuiau să fi ieșit. Unde să-i găsească?

Plecă la întâmplare mai agitat decât ar fi vrut de amintirile trezite în el prin cuvintele celor doi străini.

Rătăci pe stradă laterală, ajungând în cele din urmă în Piazza di Spagna. Mai departe toate străzile erau întunecate. Numai vârful bisericii era scăldat într-o lumină portocalie. Pe măsură ce privirea cobora către baza edificiului întunericul creștea, până la treptele de piatră obosită pe care lumea urcă și cobora fără întrerupere, ca într-un furnicar.

155

La stânga, învăluită în umbră, sta casa în care trăise Shelley, iar în dreapta cea unde Keats își dăduse sfârșitul. /

Întors la hotel, află că americanii nu veniseră decât ca să ia cina. Nimeni nu știa unde locuiau. Poate plecaseră chiar înapoi, cine știe?

Jocelyn nu-i mai re văzu. Se împacă însă ușor cil această idee. Ce însemna pentru o femeie îndepărtată și capricioasă ca Marcia prietenia tardivă pe care el i-o putea oferi, admitând că ar fi avut ocazia s-o retotflnească?

* * * • *

Uită incidentul. Următoarea oară când își mai reaminti de bătrâna insulă Slingers fu la primirea scrisorii în care Avice îl anun (a de moartea lui Ike, care fusese surprins într-un accident în propria lui carieră. Și ea fusese ba în a vă, însă acum se restabilise cât de cât, putându-se ocupa acum în liniște de afaceri. Ea încheia exprimându-și dorința de a-l revedea pe Jocelyn, dacă ar fi revenit vreodată în insulă.

Avice miri mai scrise de mulți ani. Dorința ei de a-l revedea acum îl intriga. Cu toate acestea tonul scrisorii excludea presupunerea că ea s-ar fi gândit la el ca la un vechi iubit.

Îi răspunse arătându-i regretul lui pentru cele întâmplare, promițându-i o vizită imediat ce se va întoarce în Anglia.

Simți că nu mai poate să rămână la Roma. Avice redeșteptase în el vechi amintiri pe care le credea moarte de mult. Plecă fără întârziere.

O săptămână mai târziu era la poalele colinei de acasă.

156

C se afla împrăștiată locuințele de pe insulă ca niște inbei gri pe acoperișul unei case.

La Top-o Hill, cum numeau localnicii vârful colinei, se opri pentru a privi cum se muncea în cariere. Macaralele negre împrăștiate pe platoul central păreau un roi de muște mari bâzâind în zbor. Apropiindu-se un grup de muncitori îi întrebă despre accidentul în care murise cu un an în urmă soțul Avicei.

Află că ea ducea acum, cu toate că era văduvă, o viață fericită, în mijlocul prietenilor. Jocelyn se gândi că în aceste circumstanțe vizita lui ar fi fost inutilă. Nu avea niciun motiv să treacă pe la ea așa de repede, fără vreun avertisment, așa că se întoarse din drum. Avice nu trebuia să fi avut niciun motiv special ca să-i ceară lui să vină. Probabil că distanța dintre ei crease în ea o mare indiferență.

În josul colinei, luă trenul care, mergând de-a lungul țărmului, îl ducea pe plaja vecină, la cinci kilometri de cea unde se afla și unde se stabilise pentru câteva zile.

Fu mișcat de farmecul peisajului. De fiecare dată când scotea nasul afară,

zărea insula tinereții sale, înaintând în mare precum o imensă pasăre. Era primăvară, mici vase cu abițri locale începuseră să circule și Pierston nu făcu nicio excursie cu vreuna din aceste jucării de copil care făceau în fiecare zi turul insulei.

Re văzu stâncile semețe și ruinele lui Red King Castle* care ascundeau sătucul East-Quarriers.

Timpul trecea și tot îndoindu-se, Pierston amina de fiecare dată pentru ziua următoare vizita lui la Avice. Astfel că într-o zi fii surprins de-o scrisoare primită de la ea.

Știind că își petrecuse o zi pe insulă, ea presupunea că nu era prea departe și i scrisese la Londra, gândindu-se că îl va urma.

De ce nu venise s-o vadă așa cum îi promisesese? Tonul

157

Ei era stăruitor. Dorea prezenta lui, ghicise, mai cu puteți decât o mărturisire în scrisoare. Se întrebă ce poate ea să spună și porni la drum în aceeași zi.

Avice, la care se gândise prea puțin în acești ultimi artă își reluu locul în sufletul său. *M*

Simțea că n-o mai considera aceeași femeie.

Altădată, fiecare personalitate nu încarna pentru eț decât temporar un tip ideal; astăzi, inima sa tindea să rămân fidelă ei, în ciuda imperfecțiunilor. Mai mult: acești imperfecțiuni îi sporeau tandrețea.

Sentimentul matur, desăvârșit, superior nu-1 nelinișteai

Avice nu mai locuia de mult în mica ei vilă. Întrebi unde locuiește și i se arătă vechea lui casă. Ea se înălța ca altădată înaintea Mânecii, confortabilă și spațioasă; tamarix-ul, care singur putea înfrunta vântul din larg, crescuse puțin și fațada fusese aranjată din nou.

Văduva în doliu care-1 primi în salonul cel mare, nu mai era, vai, decât umbra Avicei. Cum ar fi putut fi altfel după aproape douăzeci de ani? În acest timp el nu se schimbbase, simțindu-se mereu același.

Și într-adevăr aceasta fu prima constatare a Avicei:

— Dar nu v-ați schimbat deloc!

— Nu m-am schimbat, Avice, nu, răspunse el trist.

* Căci neputința de a se identifica cu propria generație să îl scotea în afara timpului. Ah! Această continuă tinerețe a inimii într-un corp îmbătrânit, ce lucru comic, dacă n-ar fi fost atât de tragic!

Vă doresc să fiți mereu același, reluu ea. Pe mine, tristețile m-au îmbătrânit...

— Da... am aflat...

Schimbându-și brusc expresia, ea îl privi cu o veselă curiozitate. Ghici gândul său: acest bărbat pe care altă dată îl

158

Considerase în avans pe poteca vieții, i se părea acum din aceeași generație. Nu se simțeau oare amândoi bătrâni, nu-și regretau tinerețea trecută.

Jocelyn venise în speranța regăsirii unei năluci, care, vai, nu mai eexista, și cu toate că speranța îi fusese lovită de realitatea, crudă, nu se putea decide să plece.

Vorbiră de trecut, de dragostea lui veche; acea dragoste pe care ea o disprețuisese atunci, dar la care se gândea acum mult mai des decât el.

O simțea apropiată prin faptul că Avice locuia acum în casa în care își petrecuse copilăria. Numele lor comun, adăugat la identitatea domiciliului, îl emoționa.

— Acolo mă așezam când era foarte mic, spuse el arătând spre cămin, din locul de unde prin fereastră se vedea câmpia. Vedeam-tamarixii clătinându-se încetșor, iar de partea cealaltă povârnișul ierbos care domina marea. Și seara, același vapor - fanai care lumina acolo, scânteind pentru mine. Stai în locul meu,

asta mi-ar face o mare plăcere.

Ea își apropie scaunul și Pierston, stând alături în picioare, îi arăta obiceiurile familiare care-i uimiseră privirile de copil.

Fata Avicei, gânditoare și obosită, trădând o viață. Grea, îi atinge ușor pieptul.

— Și ești castelana acestui domeniu!... reluă el. Iar eu sunt vizitatorul. Sunt fericit că te văd aici, of! Atât de fericit, Avice! Ai din ce să trăiești... cât se poate de bine, nu?

Și aruncă o privire circulară asupra solidului mobilier din lemn de mahon, pianului cu coadă și asupra marelui bibliotecă.

— Da, Ike mi-a lăsat avere. El e cel care s-a gândit primul să părăsească mica mea casă pentru o locuință mai spațioasă. El a cumpărat această vilă. Aici îmi voi sfârși zilele.

V

159

Pierston rămase pe gânduri; nu numai vechea sa admirație, devenită acum o simpă prietenie, dar multe alte circumstanțe, păreau să îndemne să repare o dată pentru totdeauna fugă să ciudată, oferindu-i Avicei, când va fi timpul, mina și averea sa.

Chiar dacă n-o iubea ca în timpurile ta care, înaltă și zveltă, dădea otravă șoarecilor ta apartamentul lui din Londra, ! Simțea acum pentru ea o afectuoasă prietenie care, dată fiind vârsta sa, putea să-i facă tacă plăcere.

Simți atât de puternic că ar mai putea fi fericit cu această calmă prietenie, care i-ar da o clipă bucuria de-a trăi, fericirea de a-și simți inima sa rătăcitoare și veșnic agitată.

— Vă stat profund recunoscătoare că ați venit, spuse Avice, destrămand liniștea. Nu vroiam să vă scriu dar ta același timp vroiam să vă vorbesc.

— Am avut întotdeauna o puternică afecțiune față de tine și orice s-ar tatâmpla, poți să contezi pe mine. Prietenia noastră tine de douăzeci de ani... Dar ta realitate ea ține de mult mai mult timp, din zilele ta care, ta vârsta de optsprezece ani, întâlneam femeia tactatătoare care %i *semăna* de parcă ați fi fost surori... Știu cum s-a sfârșit totul... Eram tânăr, fără griji... Dar e o dulce consolare și mă gtdesc că fiica acestei femei și cu mine statem astăzi prieteni...

— Ah! Iat-o! Spuse deodată Avice, a cărui atenție fusese, într-o oarecare măsură, rătăcită ta timpul depanării acestei amintiri.

Pâdea pe stânci o tânără siluetă feminină.

— Probabil că e la plimbare, reluă Avice. Mă întreb dacă va veni până aici. Este guvernantă la castel.

— Da! Într-adevăr. Ea...

— Da. Educația ei e excelentă, chiar mai bună decât a bunicii sale. Eu stat ignoranta familiei; atât eu cât și Isaac,

160

Ne-am jurat să-i asigurăm o instruire onorabilă și ne-am și ținut de cu vânt. Ea se numește Avice, așa cum ați numit-o. Sunt sigură C-o să vă placă. Numai să vină!

— Cea de acolo e... copilul? Se bflbâi Jocelyn. - Da.

Acum se vedea clar tânăra fată. Era o apariție modernă, un nou real al celor două Avice de care fusese legat în timpul ultimilor patruzeci de ani. Aproape o femeie... Era mult mai drăguță decât mama și bunica sa și părea prea femeie pentru vârsta ei.

Purta o pălărie mare și rotundă, garnisită cu muselină dungată în alb și negru. Părul îi acoperea fruntea; culoarea pletelor brune se reflecta în irisul ochilor săi mari și profunzi. Buzele subțiri și nervoase se întâlneau într-un mod gratis,

desenând un mic arc de un roșu foarte viu. Un temperament instabil, trecând repede de la simpatie la aversiune, de la zâmbet la strâmbătură; Pierston ar fi putut jura că n-a mai văzut nicăieri acea gură mobilă.

Era a treia Avice.

Jocelyn și cea de-a doua Avice o devorau cu privirea.

— Of! Ea nu vine; fără îndoială că nu are timp acum, șopti mama, dezamăgită văzându-și fiica îndepărtându-se. Poate va veni diseară.

Pierston rămase gânditor.

Era cea care, cu toate trăsăturile esențiale și cu un farmec încă mai puternic, H îndntase cu ani înainte...

Când își dezlipi privirea de la ferească, ochii îi căzură pe Avice, intermediară. Cu câteva minute înainte, ea mai era relicva iubitei, acum nefiind decât o formă goală.

Desigur, prietenie simțea în ce-o privea, dar nu se mai gândea să se căsătorească: tocmai se ivise o rivală.

161

Capitolul O

GREȘELI ALE REÎNCARNĂRII

Pierston se ridicase pentru a pleca, dar se așeză difij nou când i se oferi o cană cu ceai. Pierduse noțiunea timpului și, în speranța că noua Avice va reveni, rămase.

Uită că acum douăzeci de ani o găsisese divina înclntătoare pe actuala doamnă Pierston și că timpul n-ar 1 trebuit să slăbească calitățile implicate în aceste epite. Fără ca el să-și dea seama, ea remarcase însă puternica impresia produsă de fiica ei.

Cum să facă pentru a îndepărta amintirile prea tanddj pe care le evocase cu câteva clipe înainte cu mama, Piersicai n-ar fi știut să spună.

Poate că doamna Pierston citise pe fața sa ceea ce q n-ar fi îndrăznit să spună? Cert e că, din acel momeai

162

Conversația luă un ton de simplă flecăreală prietenească. Jocelyn era cu sufletul în altă parte. O anume răceală se făcu simțită: el era absorbit în reveriile sale. Studiul artei sale la Roma, fără un scop practic, contrabalansa exaltarea creierului său, dezvohându-i și mai mult sensibilitatea bolnăvicioasă. Simți că vechea fatalitate - blestemul său, cum fi numea -apăsa din nou asupra lui.

Soarta, mai mult ca altădată, nu-i era deloc propice. Nu-i ierta prima crimă comisă împotriva ei în persoana celei dinții Avice, era numai pentru a-1 pedepsi, căci, asemenea Evreului rățăcitor, se vedea condamnat să rățăcească veșnic pe Tărâmul Dragostei.

Căci divinitatea, o abstracție pentru toți, reprezenta pentru Jocelyn o persoană reală. Contemplase imaginea ei de marmură în statuiete care-i populau atelierul; o admirase sub toate formele sale, sub toate jocurile posibile de lumini și umbre; în splendoarea dimineților, în tristețea serilor, sub clar de lună, la lumina galbenă a lămpilor. Nimeni nu cunoștea precum el liniile corpului său armonios. Astfel, în cunoștință de cauză, putea să afirme că a treia Avice era pătrunsă de esența divină.

Revenit brusc la realitate, bâigui:

— Deci fiica ta e guvernantă la castel? - Da.

Avice, adăugă ea, venea deseori să-și petreacă seara și noaptea alături de ea pentru a-i mângâia viața atât de singuratică. Ar fi vrut s-o aibă mereu alături, dar tânăra fată insistase să-și câștige singură existența și ea cedase.

— Ea cânta, presupun? Zise Pierston arătând pianul.

— Da. Admirabil. A avut profesori foarte buni. A fost la pension la Sandbourne.

— În ce cameră locuiește? Întrebă el curios.

— În camera mică, deasupra noastră. Cea care fusese și mamei mele.

— Ciudat, șopti el.,

JË; Odată ceaiul băut, mai așteaptă încă destul de mult. „” JBjhe nu venea; noaptea se apropia și Pierston nu mai avea î o scuză pentru a mai rămâne un timp.

— Sper s-o cunosc curând pe... fiica ta, spuse el ridicându-se.

— Și eu, răspunse ea. În această seară a trebuit să se

— Fiindcă veni vorba, nu mi-ai spus de ce m-ai chemat, deee-ai dorit să mă vezi?

— O să vă spun altădată.

— Cum vrei. Dacă are legătură cu afacerile soțului tău, ^ pipează la mine când vrei: sunt cu totul la dispoziția ta.

J;"- - Mulțumesc... Veți reveni?

— Cât de curând...

Odată ieșit afară, În drumul alb, nu mai simți nicio 4o*1nță de-a se întoarce la vila vecină. Întârzie mult timp în câmpia unduioasă, absorbit în gândurile sale. Se gândea la extraordinara asemănare a tinerei fete cu cele două femei de «Éife se simțise rând pe rând atras și se considera un visător pentru că se lăsase atât de repede fascinant de o femeie care *mm o* treime din anii săi. Acea asemănare extraordinară între cûtiji și părinți, atât de frecventă în insulă, întreținea și mai *mk* iluzia sa.

Trecând prin fata pereților castelului, își schimbă drumul luând-o pe mica potecă, atât de familiară, care ducea la ruinele lui Rod King Castle.

Trecu pe dinaintea casei în care se născuse noua Avice, oj*fedu-se un moment în locul în care auzise primul său țipăt fi privi luna care auneca spre apus.

În ciuda iui însuși, vederea lunii noi, simbolul nestatorniciei îi confirma credința într-o lubită călătoare impresia că plăsmuirea să îl privea de acolo de la origqttt; Deseori îngenunchea în gând înaintea acestei divinități cu car* se simțea înfrățit și îi trimitea sărutarea sa. Influența Ú asupra lui fusese mare.

Nu departe, ruinele castelului, masive și sumbre^p înălțau la marginea mării. Se îndreptă către acel loc unde \$1\$ de des se jucase când era copil. Așezat pe peretele fttfț marginea faleza, gusta bucuria de-a trăi și de-a iubi. Niciun pic de vânt și un flux slab.

Deodată auzi o voce pe care-o cunoștea foarte bin#*)} această voce venea dintre stâncile care se ridicau în tfa castelului.

— Mistress Atway!!!

O tăcere adtocă urmă: nimeni nu veni. Vocea chemă din nou:

— John Honey!!!

Nimeni nu răspunse nici acestui apel; atunci reluă, rugătoare de acesta dată: j^-

— William Scribber!!! ^ Această voce era, fără îndoială, cea a uneia dintre Cfl\$*

Trei Avice, a celei mai tinere, desigur. Trebuia să fie lb primejdie dacă striga așa. Un drumeag în pantă șerpua t|ștk stânci și pereții castelului, de-a lungul falezei. De-acok) plflift să vină strigătele. - Pierston se grăbi într-acolo și imediat zări o tuiți într-o rochie ușoară, care, cu piciorul prins într-o crăpătură, ffi în imposibilitatea de-a face vreo mișcare. Pierston se apropie în grabă.

— Vai! Mulțumesc că ați venit să mă ajutați! Ș0fnp|lr timid. Ce accident stupid. Locuiesc atât de aproape de-aițf-|i

Nu mi-a fost niciodată frică. Mi s-a prins piciorul în fisura acestei roci și nu pot să-1 scot în ciuda eforturilor mele. Jocelyn privi terenul.

— Nu există decât un singur lucru de făcut, spuse el pe urmă; să încerci să-ți scoți piciorul lăsând acolo botina.

Fata încercă să-i urmeze sfatul, dar fără succes. Pierston încercă atunci să-și strecoare mina în adâncitura pentru *m* desface partea de jos a botinei, dar nu se putu descurca nid acolo. Luându-și atunci briceagul, tăie nasturii unul câte unul. Pantoful se desprinse și piciorul se putu strecura afară.

— Of. Vă stat recunoscătoare, strigă ea cu veselie. Credeam c-o să-mi petrec toată noaptea aici. Cum aş putea să vă mulțumesc?

El trăgea cu putere de pantof în speranța că l-ar putea scoate, dar nu se putu face nimic. Atunci ea șopti:

— Lăsați-1 acolo, vă rog. Casa mea e foarte aproape și voi merge în ciorapi.

— O să vă ajut.

Protestând numai de formă, acceptă să stea în brațele lui. În timp ce înainta încet, ea îi explică cum ieșise prin poartă din spate a grădinii ca să poată admira marea sub clar de lună, din înălțimea falezei și sărind își prinsese piciorul în crăpătură. /

Dacă în timpul zilei Pierston își trăda anii, la lumini apusului părea încă destul de seducător. Silueta sa nu era prea diferită de cea pe care o avusese când era pe jumătate mai tânăr. Bine păstrat, foarte bine încă, totdeauna ras cu grijă și încă sprinten, purta o jachetă foarte strânsă care îi subția talia; încă zveltă: i se putea da ușor cu treizeci de ani mai puțin.

Avice îi vorbea pe un ton pe care-1 luai față de un prieten de aceeași vârstă și cum întunericul creștea îi ascundea

166

Din ce în ce mai mult față, confirmând greșeala tinerei fete prin vocea caldă și pasionată.

Siguranța, libertatea de a vorbi deprinsă de Avice în timpul șederii sale la pension, îi ajutară mult pe Pierston în rolul de june prim pe care se simțea dispus să4 joace. Se păzi să mărturisească că ar fi născut pe insulă și îi ascunse cu grijă că o curtase pe bunica ei.

Constată că ea ieșise din parc prin poartă pe care deseori, altădată, ieșise și el, pentru a ajunge pe stânci, O însoți aproape până Ungă castel; parcul, mai bine întreținut decât pe vremea când trăia el acolo, îi amintea ordinea și curățenia de altădată.

Ca și bunica ei, Avice era prea fără experiență pentru a se arăta rezervată, astfel că tot timpul cât dură cățărutul pe mica potecă ea se sprijini cu totul pe brațele sale.

Când o părăsi în întuneric, tristețea inundă sufletul lui Jocelyn, risipind toată bucuria pe care-o trăise în compania fetei.

Dacă Mefisto ar fi sărit coborât deodată pe pământ oferindu-i tinerețea în schimbul sufletului său, sculptorul ar fi consimțit cu bucurie să-și vândă acea parte a lui care-i era mai puțin necesară la această oră decât niște buze roșii, un ten mat și niște gene lungi și negre.

De ce se năcuse el, oare, cu o asemenea fire?

Acest triplu atașament se datora, era adevărat, unui concurs unic de împrejurări, posibil numai în această insulă ciudată.

Cele trei Avice, a doua amintind atât de înșelător de prima, a treia fiind înflorirea celor două, datorau asemănarea îndepărtatelor obiceiuri de căsătorie și de înțelegeri prénuptiale ale insulei.

Grație acestor tradiții, tipul fizic era aproape același

167

La părinți și copii, de-a lungul generațiilor; astfel că altădată, văzând un bărbat sau o femeie de pe insulă, era ca și cum ai fi cunoscut întreaga sa populație.

Predispoziția lui Jocelyn și remușcările cauzate de prima sa infidelitate făcură restul.

Își reluă trist drumul. Înainte de-a porni pe drumul care-l ducea la mică stație, se întoarse către stâncile unde o descoperise pe tânăra fată și căută locul în care-și prinsese piciorul în crăpătură. După ce îl descoperi, înghenunche și după mari eforturi, reuși să smulgă mica botină.

O privi un timp, apoi hotărât, o puse în buzunarul său și-și reluă drumul pietros.

168

Capitolul m

PATIMA REÎNVIE

Nimic nu-l împiedica pe Pierston să-i facă o vizită mamei tinerei Avice cât de des i-ar fi plăcut, de n-ar fi fost cele cinci mile de cale ferată și cei doi kilometri de urcuș inevitabil pentru a ajunge pe înălțimile insulei.

Astfel că, două zile mai târziu refăcu drumul spre casa cea veche și bătu - către ora ceaiului - la ușa văduvei. Așa cum se temuse, tânăra fată nu era acolo. Joselyn scoase din buzunarul său botina fetei și o întinse mamei.

— Deci, dumneavoastră ați fost cel care ați ajutat-o pe Avice? Spuse, cu un aer surprins, doamna Pierston.

— Da, dragă prietenă și poate că %i voi cere curând să mă ajuți și tu la rândul tău. Dar vom vorbi: ce-a spus ea de întâmplare?

169

Doamna Pierston îl privea gânditoare și răspunse:

— E ciudat că ați fost dumneavoastră. Și ea părea foarte mirată. Ascultând-o, mi-am imaginat că era un bărbat cu mult mai tânăr. ^

— Ar fi putut fi un bărbat tânăr judecând după propriile mele sentimente... Avice, vreau să-fi mărturisesc totul. În realitate, eu o cunoșteam pe fiica ta de mulți ani Când î-am vorbit; îi puteam anticipa fiecare întorsătură a gândului, fiecare din sentimentele ei, căci eu am studiat toate acestea la mama ta și la tine. Nu aveam deci nevoie s-o cunosc; ea mi-a fost dezvăluită prin ființele care au precedat-o pe a sa. Ascultă-mi bine: doresc să mă căsătoresc cu ea. A5 fi în culmea fericirii dacă nimic nu s-ar opune acestei căsătorii; e o nebunie, sthi, dar, la urma urmei, oferta mea n-are nimic ofensator pentru ea. Pot, știi, s-o fac bogată. Îi voi îndeplini toate capriciile. Iati gândul meu, brutal exprimat. Aceasta liniștește o remușcare ce dormita în mine de patruzeci de ani. După moartea mea, ea ar fi liberă și ar avea toate posibilitățile de a se bucura de viață.

Doamna Isaac Pierston nu păru decât ușor surprinsă.

— Ei bine, mă îndoiesc că ea v-ar place, spuse cu o simplitate răutăcioasă, pe care am putea-o numi puțin afectată. Cunosându-vă felul de a fi, nimic nu mă poate surprinde la dumneavoastră.

— Nu mă judeci puțin prea tare?

— Deloc. Firesc, Avice e cea care va răspunde. Poate ar prefera un bărbat tânăr...

— Și presupunând că niciun tânăr mulțumitor nu apare? Doamna Pierston lăsa să se vadă pe fața ei că

Sesizează din plin diferența dintre o pasăre cu pene aurite pe care o ai în colivie și un cintezoii tânăr din pădure.

— Știu că ați fi un soț fermecător, spuse ea într-un

170

Sfârșit, că sunteți mute mai seducător decât destui bărbați tineri... și cu toate că există o mare diferență de vârstă între dumneavoastră și ea, s-au văzut căsătorii și mai diferite încă... Ca mamă, eu pot să vă spun, domnule, că nu mă voi opune acestei căsătorii dacă ea vă va plăcea... Dar aceasta este dificultatea...

— Aș vrea să mă ajuți s-o depășesc, răspuse el încet. Amintește-ți că ți-am readus soțul, acum douăzeci de ani...

— E adevărat, spuse ea, cu toate că asta n-a fost o fericire pentru mine, recunosc că intențiile dumneavoastră n-au fost mai puțin nobile. Voi face pentru dumneavoastră ceea ce n-aș face pentru oricine altcineva: o voi influența pe Avice, căci am certitudinea că a (i) putea-o face fericită.

— Mă voi strădui să fac asta cât mai bine... Ajută-mă, în numele trecutului. N-ai avut niciodată decât prietenie pentru mine, deci sarcina ta va fi mai ușoară.

Avice promise să facă tot posibilul. Și pentru a-i arăta bună sa credință, îl rugă să petreacă seara cu ea, în speranța că va veni și Avice cea tânără.

Pierston, care conta deja pe interesul stâmit de rolul jucat în ziua de ieri pe stânci, se neliniști la ideea că fata îl va revedea în plină lumină, înainte de a-i fi intrat ceva mai mult în grații. Cum el rămase nemișcat, doamna Pierston îi propuse să meargă în întâmpinarea ei.

Acceptă cu bucurie și puțin după aceea se îndreptară împreună spre ea pe drumul argintat de lună.

Ajunși înaintea grilajului castelului Syvania se întoarseră acasă. După ce repetară de trei ori această mișcare, auziră pocnindu-se mica poartă a parcului și o văzură înaintând pe cea pe care o așteptau.

Tânăra fată recunoscă imediat, în însoțitorul mamei sale, pe domnul care-i venise în ajutor pe faleză și păru fericită

171

Și afle ci acel gentleman era un vechi prieten de familie. I își aminti ci auzise vorbindu-se de Jocelyn ca de «j sculptor renumit, a cărui familie trăia în insulă de multe generalii. \

— Deci ați locuit și dumneavoastră la Syvania Castfcj domnule Pierston? Întrebă cu vocea ei pură. E mult timp de atunci?, |

— Da, destul de mult timp, răspuse el cu inima bătându-i la ideea că ea ar putea afla.

— Probabil lipseam atunci, sau poate eram prea mică?

— Nu cred că erați plecată.

— Dar eu nu puteam fi acolo, în acel timp.

— Nu, într-adevăr, n-ați fi putut fi.

— Trebuie să fi fost ascunsă, după obiceiul ei, în spatele stratului de pătrunjel din grădină, spuse mama.

Vorbiră de una și de alta până în fața ușii doamnei Pierston. Jocelyn refuză invitația văduvei și rezistă dorinței sale: plecă fără să intre.

A se expune riscului pierderii avantajului pe care credea că-1 câștigase, cerea n\ai mult curaj decât avea el în acea seară.

172

* * * * *

'Asemenea plimbări se repetară des, pe toată durata' verii. Cum erau buni mărșălitori, își propuseră odată, să se întâlnească la jumătatea drumului dintre insulă și mica vilă în care locuia Pierston.

Îi era imposibil drăgălașei guvernante să nu ghicească că aceste excursii răspundeau unei intenții matrimoniale; fără îndoială, mama sa, mai degrabă decât ea, era obiectul atențiilor lui Pierston.

Totuși, de ce acest om atât de cultivat și aparent foarte bogat era fermecat de mama sa, a cărei simplitate era evidentă pentru ea însăși, intrată în agitația modernă? Avice nu înțelegea deloc.

Se întâlnește la mijlocul plajei de galeți, Pierston venind de pe continent și femeile de pe pământul izolat.

Traversară podul de lemn care lega plaja cu țărmul și se îndreptară către castelul lui Henric al VHI-lea care se înălța la marginea falezie ciopârțite. Ca și în

castelul de pe insulă, interiorul era sub cerul liber. Când intrară în el, razele lunii pline îi Mvăluiră.

Jocelyn pierdu atunci sentimentul prezentului sub șuvoiul de. Amintiri ce-1 invadau. Niciuna din însoțitoarele sale nu putu să-i ghicească gândurile. Era acolo unde ar fi trebuit să se întâlnească cu bunica tinerei care-i era alături și era acolo unde ei s-ar fi logodit dacă un scrupul ridicol nu ar fi reținut-o în ultimul moment. Fu pentru el o senzație stranie să se gândească că dacă ea ar fi venit la' acea întâlnire, întreaga sa viață ar fi fost altă...

Patruzeci de ani de atunci... Patruzeci de ani fără Avice... Și iată că, astăzi, cea pe care-o iubise apărea la fel ca

173

Altădată... Dar el, vai! El nu mai era același.

Profitând de faptul că fata se îndepărtase puțin penfl a privi marea printre creneluri, Pierston șopti la uredțfl mamei: *M*

— Ai lăsat-o să Micească?... Nu? Pot s-o fac eu dacă flfl nicio obiecție?

Doamna Pierston, acum văduvă și cunoscând viața, îH departe de a fi la fel de rece ca altădată în ce-1 privea {1 vechiul îndrăgostit de ea. Dacă n-ar fi fost preferata sa, JoceH nu i-ar fi cerut, cu siguranță, de două ori mina. Dar, ca bffl mamă, își înăbuși aceste sentimente și începu să wrbească «Avice. *W*

— Avice, draga mea, spuse ea, Înaintând către tânăra fatfl ce crezi despre intențiile domnului Pierston în ce te priveșfl Ce părere ai de curtea pe care țl-o face, cum se spunea p| vremea mea? **m*

— Mie, mamă? Răspunse Avice râzând. Credeam că tmi

— Vai! Nu, zise ea cu vioiciune, nu e decât un prieten pentru mine. J

— Eu nu am ce face atunci cu intențiile sale.

— E un bărbat seducător. Te-ar putea duce la Londra, într-o casă elegantă, unde țl-ai putea continua educația, în lod să vegetezi aici.

— Dumnezeule, asta nu mi-ar displace, făcu Avice cu îngrijorare.

— Încurajează-1 atunci.

— Nu-1 iubesc destul pentru a face asta. El e cel care, îmi imaginez, trebuie să facă primii pași.

Ea vorbea pe un ton lejer, dar cu toate acestea când Pierston, care se retrăsese discret, le întflni, înainta supus! Alături de el, în timp ce mama sa rămase în urmă.

Pentru a coborî mica potecă abruptă, Pierston îi luă

174

Mina. Ea i-o lăasă chiar și atunci când ajunseră pe drum. Pe ansamblu nu fusese o seară rea pentru acest bărbat cu inima nepotolită; cu toate că un succes imediat ar fi fost, poate, mai rău decât o înfiingere. Până în acel moment nu văzuse nimic nefiresc ta bunăvoința tinerei fete.

În haina lui bine croită, sub razele lunii, Jocelyn era încă foarte prezentabil. Mai mult decât atât, cultura sa artistică și cunoștințele universale nu erau lipsite de farmec pentru o fată care, prin unul din părinți, provenea din burghezia cultivată iar prin celălalt, din locuitorii obișnuiți ai insulei.

Pierston ar fi considerat drept egoistă dragostea să pentru ea, dacă n-ar fi văzut o salvare în amintirea ce-o făcuse să izbucnească, amintire care-1 făcea mai tandru, mai neliniștit, mai protector ca altădată. În această dragoste intra destulă fervoare tinerească, din cea care-i însuflețise primele iubiri, atunci când avea obraji roșii și un picior la fel de subțire și alb ca al tinerei fete.

În elanul spontan cu care Jocelyn își oferea mina, intra dorința de a repara infidelitatea făcută familiei cu patruzeci de ani înainte. Și cu toate că dorința de a se căsători cu Avice nu era numai pentru a o îmbogăți, ideea că-i va da mult mai mult decât visase ea vreodată îi permitea să se arunce fără remușcări în dragostea care creștea cu fiecare zi.

Mai mult, remarcă el a doua zi în fața oglinzii; el nu era încă în întregime bătrân, ba chiar părea mult mai tânăr decât era în realitate. Dar întreaga lui viața agitată îi era înscrisă pe față, precum o povestire într-o carte, în capitole distincte. Fruntea să nu mai era pagina netedă de altădată.

Cunoștea originea liniei adânci ce-o brăzda: o mare tristețe din dragoste i-o trasase în timpul unei singure luni. Își amintea când apăruse acest smoc de păr alb: după o boală lungă care-l cuprinsese când era la Roma și în fiecare noapte își

175

Dorea și nu-l mai apuce ziua. *It*

Acele încrețituri de la coada ochiului îi cutaseră obrajii în urma lunilor de disperare ce urmaseră despărțirii de a doua Avice și în timpul cărora totul părea să meargă împotriva artei lui, sănătății și bucuriei sale.

— Nu poți să-ți trăiești viața și s-o și păstrezi îtt același timp, Jocelyn, șopti el.

Timpul și dragostea luptau corp la corp și în mod fatal timpul trebuia să fie învingător.

„Când am părăsit-o pe prima Avice, se gkdea el cu tristețe, aveam sentimentul că voi suferi mai târziu. Și astăzi sufăr și am suferit în fiecare zi de când Idealul meu rătăcitor s-a personificat într-un singur suflet...”

Simțea că este nebun dacă se abandonează dragostei sale, dar n-avea forța de a lupta contra curentului.

176

Capitolul IV

INTERLUDIU

Aceste gtdnduri fără șir fură întrerupte de apariția lui Somers, a femeii și copiilor săi pe esplanada din Budmouth.

Alfred Somers, altădată tânăr și pitoresc că propriile pânze, era acum un bărbat matur, foarte respectabil, cu ochelari și un regimentul de copii de toate vârstele, care, pentru moment, contribuiau într-un mod apreciabil la creșterea veniturilor celor care închiriau cabinele pe plajă.

Doamna Somers - altădată intelectuală și emancipata doamnă Payne-Avon - regresase și avea acum dispoziția spirituală a mamei și bunicii sale, controlând cu grijă și strictețe toate manifestările de artă și literatură ce-ar fi putut să cadă sub ochii inocenți ai fetelor ei, veghind ca tot ce e esență și temperament în viața să fie scos din educația tor.

177

Era un viu exemplu al acelei triste legi care făcea ca generații succesive de feifaei să nu progreseze deloc și și piardă, căsătorindu-se, avansul intelectual pe care-l câștigaseră când erau tinere.

Pictorul de peisaje era acum academician, ca Pierston, mai mult popular decât distins. Renunțase la acel gust particular și personal în căutarea subiectelor, care-l deosebeau altădată, nepictând acum decât aspectele încântătoare ale naturii, limitându-și pânzele, în felul lor minunate, la cele bine văzute de vânzătorii de tablouri și de criticii mediocri.

Datorită numeroaselor cecuri încasate în numele americanilor și englezilor bogați își putuse construi o casă somptuoasă, dar banală, la Budmouth și-ți putuse desăvârși educația fetelor sale.

Faptul că4 văzuse pe Somers, familia, casa și reputația sa socială, pe Somers ale cărui concepții fanteziste și imagini exuberante erau pentru el bucurii pe care nu le va regăsi niciodată, fl întrista pe Pierston. Și el era de-o vârstă cu pictorul, dar se simțea un om sftrșit.

Atât de puternică a fost această impresie că își interzise să mai pună piciorul în peninsulă ta care trăia Avice în timpul celor cincisprezece zile cât dură sejurul Somers-ilor în stațiune; cu toate acestea, dimineața și seara privea de departe

conturul stâncbs al acesteia.

După ce pictorul și fetele sale, odată vacanta sffrșită, plecară la Londra, Jocelyn se gândi xe să facă totuși, căci ar fi fost prea puțin prietenește să plece fără să-și ia la revedere de la Avice-mama.

Astfel că într-o seară, sigur că o va găsi la acea oră, luă micul tren care lega insula de continent și la căderea nopții se găsea în fața ușii doamnei Pierston., O lumină strălucea la primul etaj. Servitoarea care-i deschise 9 anunță că văduva era

178

Grav bolnavi, dacă nu chiar în pericol. În timp ce el ezită să intre, știind că fiica sa era alături de ea, doamna Pierston, care-i recunoscuse vocea, îl rugă să urce.

Nu putea să refuze, fără a fi lipsit de omenie, dar brusc își aminti că tânăra fată nu-1 văzuse niciodată cu adevărat, nu-1 zărise decât seara și credea că este mult mai tânăr. Urcă cu teamă scara și pătrunse în micul salon transformat în dormitor.

Doamna Pierston era întinsă pe un pat, cu fata trasă, extraordinar de slăbită.

— Intrați,. Spuse ea întinzându-i mâna, să nu vă speriați de mine.

Avice era așezată alături de ea, citind. Tânăra fată se ridică repede și nu păru să-1 recunoască de la început.

— Vai! E domnul Pierston, exclamă ea într-un sfârșit și inconștient crudă, adăugă cu o surpriză evidentă:

— Credeam că domnul Pierston era...

Fraza îi rămase însă neterminată; dar imediat, după atitudinea sa Jocelyn ghici urmarea: „mai tânăr.” Dacă n-ar fi revăzut-o, Pierston ar fi suportat, poate, cu înțelepciune această crudă judecată. Dar o vedea și sentimentul puternic înrădăcinat în el, pe care-1 credea mort, reizbucni deodată.

Jocelyn află atunci că Avice, în timpul ultimilor ani, avusese de multe ori accese de acest fel. Angină pectorală, spunea medicul...

Se simțea mai bine în acest moment, cu toate că era încă foarte slăbită. Nu acceptă să vorbească despre ea și profitând de o absență momentană a fiicei sale, aborda subiectul care-o preocupa.

Niciuna din remușcări care-1 torturau pe Pierston din cauza diferenței de vârstă n-o atinseseră. Pentru ea sculptorul avea mereu patruzeci de ani.

Teama că el va înceta vizitele sale nu era străină de

179

Febra sa și în neliniștea ei se arăta mult mai sinceră decât M fi vrut. 'fi

— Tristețea și boala îmi trezesc tot felul de spaintii domnule Pierston, spuse ea. Când mi-ați vorbit acum o lună* n-am fost prea bucuroasă, dar de când m-am gândtt mai mult la asta, aș fi fericită că dorința dumneavoastră să se îndeplinească. Vă mulțumesc că ați venit.

— Vorbești de dorința mea de-a mă căsători cu Avice, ;. Draga mea doamnă?

— Da. Nu v-ați schimbat gândurile, nu-i așa? Atunci aș vrea să acționați într-un fel și să se hotărască totul. Avice nu e o fată cum am fost eu. Ea nu va fi de acord să devină soția unui comerciant din insulă. Și mi-e teamă s-o las singură pe lume.

— Dar nu ești pe cale să o părăsești, sper, dragă și vechea mea prietenă..

— Se știe asta vreodată? Crizele mele, când vin, sunt îngrozitoare. Vreau să mă odihnesc acum. Atunci... vreți să aveți grijă de ea?

— Din toată inima. Dar dacă ea nu mă vrea?

— Nu cred că vă va fi atât de împotrivă pe cât credeți. Sunt sigură că dacă-i veți vorbi deschis, răspunsul ei va fi pozitiv.

Își amintiră atunci primele zile în care se cunoscuseră. Fata intră*:

— Avice, îi zise mama, domnul Pierston dorește să se căsătorească cu tine. El

este mai în vârstă decât tine dar nu cred că vei găsi pe cineva mai bun. Îl vrei de soț, văzând în ce stare sunt și ținând cont de dorința mea de a te stabili înaintea de a muri eu?

— Dar, mamă, nu ești pe moarte; te simți deja mult mai bine.

180

— Pentru moment... dar cine știe dacă și mâine?... Deci, răspunde-mi. Domnul Pierston este bunătatea întruchipată, este inteligent și bogat. Eu doresc, vai! Atât de mult să te căsătorești cu el! Nu pot spune mai mult.

Avice arunci o privire rugătoare spre sculptor, apoi lăsa ochii în jos.

— Dorește el într-adevăr să se căsătorească cu mine? Șopti ea cu o voce aproape neinteligibilă întorcându-se către Pierston. Nu mi-a spus-o niciodată.

— Draga mea, cum poți să te îndoiești? Spuse repede Jocelyn. Dar nu vreau să-ți dai mâna din milă și împotriva sentimentelor tale.

— Credeam că domnul Pierston e mult mai tânăr, îi șopti ea mamei sale.

— Ce contează! Căci atâtea calități compensează acest ușor inconvenient! Compară poziția noastră cu a sa... E un mare sculptor, Avice. Are un atelier imens, plin de busturi și statui pe care le ștergeam uneori de praf. Acea viață ți-ar place în mod sigur. Toată educația pe care ți-am dat-o îți este inutilă aici.

Avice nu părea în stare să discute. Acea aparentă dulceață a bunicii sale și problema părea să n-o atingă prea tare decât din punct de vedere al conveniențelor.

— Foarte bine, eu cred că trebuie să spun „da” de vreme ce mă sfătuiți așa, răspunse ea liniștită după un moment de tăcere. Este într-adevăr înțelept, din moment ce o dorești și domnul Pierston mă iubește, eu... eu...

Lui Jocelyn i se părea că trăiește un vis straniu. Această curioasă pasiune îl îndemna să persevereze în ciuda cumpătării care-i șoptea: „Pleacă!”

Doamna Pierston luă mâna Avicei și o puse în cea a lui Jocelyn. Nu se pronunță niciun cu vânt: afacerea fu ca și

181

Făcută. Puțin mai târziu se auzi în geamuri un zgomot de njfl aruncat. Pierston deschise fereastra și văzu scânteind W depărtare vasul-fanal. O burniță deasă începu să cadă odată 3 lăsarea nopții. ^ J9

Jocelyn își propusese să facă pe jos cele două mile «separau de gară, dar pe timpul acesta era o nebunie. Rămăși până după cină și cum în momentul în care se ieșea de la masă ploaia cădea încă, Doamna Pierston H invită să petreacă! Noaptea sub acoperișul ei.

Ce curioasă senzație 11 încerca rămânând în casa în care locuise, copil fiind, atunci când tatăl său îi trasa o viață severă și când cu numele lui, Jocelyn, n-ar fi putut depăși limitele micului sat East-Quarriers.

Dormi puțin și aproape în zori se ridică din pat. De ce ar continua să trăiască la Londra odată căsătorit? Desigur, cu o femeie tânără, insulă era un loc de rezidență foarte indicat. Ar putea închiria Sytvania Castle cum o făcuse și altădată; mai bine chiar l-ar cumpăra.

Viața n-ar fi putut să-i ofere nimic mai de dorit decât o casă așezată pe stânci, în care, alături de Avice, să trăiască tot restul vieții.

În timp ce gândea astfel, se lumină de ziuă; zări la câțiva pași de el o siluetă fantomatică. Patul său era așezat vizavi de fereastră; în fața lui se găsea o oglindă înaltă și umbra pe care o zărea nu era alta decât propria sa imagine.

Omul pe care-l privea în apele oglinzii era cu mulți ani mai în vârstă decât cel care credea că este. Își întoarse privirea de la această fantomă ironică a cărei voce părea să spună: MO tragedie plutește în aer. "

Nu putu să îndepărteze spectrul și în final se aruncă în pat. Fie că obosise în ultimul timp, fie că îmbătrânise cu pași repezi, dar niciodată nu se simțise atât de bătrân ca astăzi, în

Inima rece și dură a dimineții. /

Ce înspăimântătoare nedreptate! Pentru ce purta un suflet tânăr în acest corp decrepit și prin ce cruzime nu putea să-și schimbe nenorocitul trup pentru unul tânăr și frumos, așa cum iubita să o făcuse de atâtea ori?

Avice sta acum aproape de mama sa pentru a o îngriji mai bine, Jocelyn și cu ea trebuind să se întâlnească la micul dejun. Fata nu era în cameră atunci când el coborî, dar intră câteva minute după aceea. Pierston știa că văduva se simțea mai bine și perspectiva de a lua masa cu Avice îl făcea bucuros.

Se ridică, cu mâna întinsă. Când ea îl văzu în plină lumină se retrase atât de uluită încât părăsi camera, pretextând că uitase ceva. Când reveni, era foarte palidă. Se scuză pentru tulburarea sa: veghease toată noaptea trecută lângă mama ei și nu se simțea la fel de bine ca de obicei.

Pierston nu. Putu să treacă peste răul pe care i-l pricinuiseră privirea înspăimântată a fetei. Acest incident îi întări temerile din timpul nopții: în aer plutea o tragedie. Hotărî -chiar dacă ar fi trebuit să moară - că nu va fi nicio neînțelegere între ei.

— Domnișoară Pierston, spuse el așezându-se, trebuie să știi adevărul înainte de a te căsători cu mine. Dacă îmi permiți, aș vrea să-ți vorbesc puțin despre mine.

— Spuneți.

— Am iubit-o altădată pe mama ta și voiam să mă căsătoresc cu ea, numai că ea n-a vrut, sau mai degrabă n-a putut.

— Ce lucru ciudat! Răspunse fata privindu-l când pe Jocelyn, când obiectele înconjurătoare. Mama nu. Mi-a vorbit niciodată despre asta. Dar nu-i nimic extraordinar aici. Vreau să spun că sunteți destul de în vârstă pentru aceasta.

Văzu în această remarcă o ironie neintenționată. |

— Oh! Da, destul de în vârstă! Replică necruțată. Chiaj prea în vârstă!

— Prea bătrân pentru mama? Cum așa? |

— Pentru că eu i-am făcut curte bunicii tale! |

— Nu... Cum e posibil? |

— Eram chiar logodit cu ea. Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu ea dacă aș fi luat drumul cel bun în loc să mi reped într-o scurtătură.

— Dar e imposibil, domnule Pierston! Nu sunteți atât de bătrân! Vai! Ce vârstă aveți? Nu mi-ați spus-o niciodată.

— Sunt foarte bătrân...

— Mama și bunica mea! Spuse ea privindu-l nu ca pe un posibil soț, ci mai degrabă ca pe o stranie fosilă cu forme umane.

Pierston ghici semnificația privirii sale, dar decis să meargă până la capăt, nu se chită.

— Da... îndrăgostit de mama și bunica ta, repetă el.

— N-ați fost cumva îndrăgostit și de străbunica mea? Întrebă ea cu un interes nestăpânit ca în fața unei pasionante drame care înăbușea orice considerație personală.

— Oh, nu, nici chiar al străbunicii tale! Imaginația ta o ia chiar înaintea mărturisirii mele! Dar sunt totuși foarte bătrân.

— Nu știam! Zise ea cu o voce neliniștită. V-am judecat după aparențe și nu păreați atât de bătrân.

— Și tu... tu ești foarte tânără.

Urmă un moment de tăcere. Ea S privea din timp în timp și ochii săi mari, cu pupilele dilatate aveau o expresie unică. N-ar fi știut să spună dacă era milă sau teamă.

Pierston abia atinse mâncarea și imediat se și ridică anunțând că vrea să

profite de dimineața frumoasă pentru a merge să se plimbe pe stânci.

184

• Imediat ce ajunse afară se îndreptă către înălțimile din nord-vest, la o milă depărtare de acolo. Intenția sa era de a se întoarce peste o jumătate de oră, de a vizita bolnavă și de a-i vorbi: dar nu se putea hotărî să facă " stânga-mprejur"; câștiga timp, lăsa lucrurile în starea lor.

O porni pe drumul care-l ducea la Budmouth. Nu se întâmpla nimic până seara, câștigă sosit tui bilet de la doamna Pierston, scris cu creionul:

"Sunt neliniștită de brusca dumneavoastră plecare. Avice pare să creadă că vu rănit. E cu totul involuntar, sunt sigură. Stnt tare speriată. Nu ne veți lăsa acum, nu-i așa? E vorba de fericirea copilului meu!"

"Nu vă voi părăsi, se gândi Jocelyn, asta ar semăna prea mult cu prima mea fugă. Trebuie să fie ea cea care să ia inițiativa unei rupturi!"

Alergă imediat la doamna Pierston și o găsi supărător de neliniștită. Plângând, simți mâinile lui Jocelyn.

— Of! Nu trebuie ca ea să vrea, strigă. E prea tânără. Noi suntem din același sânge toate trei! Inima mea se va frânge dacă o vei părăsi acum! Avice!...

Tânăra fată intră.

— Am fost nesăbuită azi dimineață, spuse ea cu o voce joasă și vă cer iertare. Îmi voi ține cuvântul.

Mama, cu ochii plini de lacrimi, uni pentru a doua oară mâinile lor. Logodna se pecetlui din nou.

Pierston o porni din nou spre Budmouth. Toate gândurile îi erau tulburate: neascultând vocea rațiunii se lăsa dus de fatalitate.

185

Capitolul V

A FI PE PUNCTUL DE A AVEA

Pierston închiriasse în vederea căsătoriei o casă din cărămidă roșie după modelul micilor hoteluri din Kensington, cu un atelier mare cât un hambar din evul mediu, în spatele grădinii.

De acord cu Avice, mama, a cărei sănătate era momentan restabilită, Jocelyn le invită pe cele două femei să vină să petreacă o săptămână la Londra, în speranța de a o impresiona favorabil pe tânăra fată. Spera să stârnească interesul logodnicei sale în ce privea mobilarea viitorului lor interior, să trezească în ea dorința de a ajunge în curând stăpâna.

Se găseau de toate în oraș: nimeni nu4 deranja. Sezonul nu era încă deschis, comercianții se arătau plini de zel, căci de multă vreme nu întâlniseră un client care să le placă atât

186

Cât Jocelyn. Pierston și cele două femei, la fel de neștiutori și unii și alții, căci bucuria tulbura sufletul lui Jocelyn, erau cu totul la mâna lor.

Avice era fermecătoare, chiar dacă puțin cam rece. Jocelyn se bucura de această mare fericire ce-i fusese rezervată pentru sfârșitul vieții.

Avice semăna cu mama sa pe care el o iubise pentru fizicul ei, dar avea sufletul bunicii sale pe care o iubise pentru spiritul ei. Pe ea o iubea și mai mult deoarece le întnșpa pe amândouă. N-ar fi știut să spună ce simțea sau gândea ea și în același timp i se părea că are drepturi atât de categorice asupra femeilor din această rasă încât indiferența Avicei nu-l tulbura deloc.

Era una din acele moi și blânde zile de toamnă care, în acest moment al anului, inundau Lopdra cu lumina lor aurită și se stingeau în acele fulgurante apusuri de soare care ar fi stârnit admirația tuturor dacă nu s-ar fi știut că se datorau descompunerii luminii la trecerea prin fumul dens de cărbune care plutea deasupra orașului.

Dincolo de acești nori grei ce desenau pe cer castele gotice, oamenii de pe

imperială omnibuzelor puteau distinge lungi striții de culoarea topazului care ajungeau încetul cu încetul într-o purpură strălucitoare.

Plouase dimineața și Pierston, care avea grijă de el, se încălțase cu o pereche de cizme de cauciuc pentru a da o raită prin oraș. Se întoarse fără zgomot pe scară pe care cele câteva ultime raze aurite găsiseră un mijloc de a pătrunde. Se gândea că logodnica și viitoarea soacră îl așteptau pentru ceai. Dar n-o văzu acolo decât pe Avice alături de un ceainic brun și de prăjituri apetisante. Ea își ținea o batistă în dreptul ochilor și plângea încetisor.

O carte îi stătea pe genunchi.

187

Nu-i remarcă prezența decât când fu foarte aproape de ea și Jocelyn se făcu că nu-i văzuse lacrimile.

Vorbiră de o înțelegere cu tapițerul. Apoi ea fi seral cu o cană de ceai și părăsi încăperea. Pierston întinse mâna pentru a prinde cartea pe care o citise ea. Era o carte veche de școală: „Lecturi franceze” de Stievenard. Pe prima pagini numele Avicei Pierston. O carte de școală, desigur, datând din vremea când era la pension, la Sandbourne. Totuși câteva adnotări păreau recente.

De ce plângea această școlăriță - c%ci ea era mai mult un copil - deasupra unei cărți de școală? * O impresionase vreuna din bucăți? Imposibil! Pierston se pierdu în visare, nemaisimțind nicio plăcere pentru aranjarea noii sale case, care-1 absorbise în întregime în timpul ultimelor zile.

Bucuria pe care o simțise câteva ore mai înainte văzând cum se apropie căsătoria să, se destramă brusc. În fiecare zi o iubea pe Avice din ce în ce mai mult. Uneori chiar îi era teamă să nu strice ceva prin asta, căci afecțiunea sa era atât de mare încât i-ar fi trecut cu vederea toate capriciile. Aruncă o privire spre vasta cameră care se învăluia în umbră: statuile albe erau singurele care se detașau, pțivindu-1 cu un aer gânditor ca și cum i-ar fi spus:

„Ei bine, bătrâne prieten, ce vei face acum?”

Niciodată nu4 priviseră astfel în timpurile în care se înălțau în vechiul său atelier, în care-și crease întreaga sa operă.

De ce un bărbat de vârsta lui, care de câțiva ani nu făcuse nimic pentru reputația sa de artist, de ce acest bărbat se instalase într-un asemenea loc?

De ce, dacă nu pentru a privi o femeie care, după toate aparențele, nu-1 iubea?

188

Pierston nu văzu nimic nefiresc în atitudinea Avicei în zilele ce urma.

Dar la o săptămână de atunci, ceva îl alarmă. Erau la masă, așezat între mamă și fiică.

Îl izbi nervozitatea Avicei. Nu putu să nu-i spună pe un ton care să-i arate că e mai puțin emoționat decât ea:

— De ce ești atât de tulburată, draga mea?

— Sunt eu tulburată? Răspunse ea tresărind.

Și întoarse către el frumoșii săi ochi de catifea maro.

— Da, poate... Am primit o scrisoare de la un vechi prieten...

— Nu mi-ai arătat-o, sări repede doamna Pierston.

— Nu... Am rupt-o.

— Pentru ce?

— Era inutil s-o păstrez, am distrus-o...

Doamna Pierston se gândi că e mult mai prudent să nu insiste și Avice tăcu.

Ele plecară curând după obiceiul lor și Pierston, rămas singur, începu să se plimbe meditând la cele întâmplate. Pentru prima oară bănuia că poți foarte bine să te căsătorești fără a fi iubit*

Acest Hvechi prieten " ai Avicei părea a fi un tânăr îndrăgostit, căci de ce ar fi fost ea atât de tulburată? Nu mai părea atât de bucuroasă că atunci când sosise.

Londra părea a fi exercitat asupra ei o influență favorabilă și casă o impresionase. Dar, Jocelyn se gândea că nicio lege nu putea s-o constrângă pe tânăra fată să se căsătorească cu el dacă ea se răzgândea în ultimul moment. Astfel că se hotărî să-și impună voința mai mult și să grăbească căsătoria.

A doua zi se ocupă de toate detaliile ceremoniei. Când o revăzu pe Avice, remarcă pe fața ei spaima, dar o puse pe seama fricii de a-1 fi ofensat în ziua de ieri prin mutismul ei.

189

O întrebă deci pe doamna Pierston în prezenta Aviceft dacă vrea să fixeze o zi apropiată. Bună femeie păru că reînvie. Și ea se îndoise că ar fi înțelept să întârzie prea mult timp nunta.

Hotărâră că văduva și fiica ei să se întoarcă într-o zi, două în insulă și Pierston să le întâlnească cu o zi înainte de căsătoria care trebuia celebrată în insula lor natală.

* * * * *

Jocelyn se află în ziua convenită în partea de sud a Angliei. În timp ce-1 ducea trenul, el abia zărea insula.

Părea a fi drapată într-un mantou de umbri, îndepărtându-se pe măsură ce el se apropia, ca și cum ar fi vrut să nu-1 lase să-i smulgă unul din cele mai curate giuvaieruri, în Npersoana Avicei.

Hotărâse, pentru a nu le stingheri pe cele două femei, să se oprească în orașul cel mai apropiat și de acolo să comande totul pentru căsătorie. Dar nerăbdarea sa era atât de mare încât nu avu puterea de a părăsi trenul care-1 ducea în insulă.

Trecea prin fata ruinelor castelului Tudorilor, de-a lungul înaltei faleze care-i ascundea marea, ce-și făcea simțită prezența prin scrâșnetul găleților.

La poalele colinei, în micul cătun Wells nu găsi diligentă, astfel că dădu dispoziții să-i fie duse bagajele la han și începu să urce pe jos.

La jumătatea drumului zări o siluetă întunecată. Cu toate că era prea întuneric pentru a distinge trăsăturile necunoscutului, Pierston ghici, după mersul acestuia, că trebuie

190

Să fie la capătul puterilor: se sprijinea greoi de balustrada de fier care se întindea de-a lungul coastei.

— Sunteți bolnav? Îl întrebă când îl întâlni.

— Of. Nu am nimic, panta e abruptă.

Accentul nu era cu siguranță cei englez și Pierston deduse că necunoscutul trebuie să fie originar din insulele normande ale Mânecii.

— Pot să vă ajut?

Căci vocea, cu toate că proaspătă și agreabilă, cea a unui om tânăr, évident, îi păru obosită și tremurătoare.

— Nu, mulțumesc. Am fost bolnav, dar cred că m-am vindecat. Și apoi noaptea este atât de frumoasă încât am crezut că voi putea merge pe jos. M-am încrezut prea mult în forțele mele și această încercare m-a terminat.

— Normal. Ați face mult mai bine să mă luați de braț până la capătul urcușului.

Astfel rugat, străinul acceptă și se cățărară împreună până pe culme. Odată ajuns acolo, tânărul lăsă brațul lui Jocelyn.

— Vă mulțumesc pentru ajutor, domnule, și la revedere.

— Mi se pare, după accentul dumneavoastră, că nu suiteți din insulă. Mă înșel cumva?

— Nu, sunt din Jersey. Bună seara, domnule. Vă mulțumesc că m-ați ajutat.

— Bună seara, dacă credeți că puteți merge singur. Luați acest baston, eu nu am nevoie de el.

Și spunând aceasta, Pierston i-1 puse cu forța în mâini.

— Mulțumesc, domnule. Mă voi reface după câteva minute de repaus și nu vreau să vă mai rețin.

Străinul se întoarse către sud unde strălucea farul din Beai și îl privi fix.

Cum necunoscutul dorea în mod vizibil să rămână

191

Singur, Pierston porni la drum fără a-și mai face griji. Foarte sensibil, se întrista o vreme datorită răcelii tânărului. Dar? Plăcerea pe care o încerca apropiindu-se de pasă care va fi probabil a sa în viitor, șterse orice urmă de tristețe.

De ce, dat fiind că el îmbătrânea și legăturile vechi, care-1 făceau să se atașeze de insulă, erau din ce în ce mai puternice, n-ar veni el să se stabilească acolo cu Avice?

Acea casă era cea în care locuise tatăl său, cea în care se născuse el... în care va muri, poate. Se amuză făcând planuri pentru a o mări, dacă Avice ar vrea să trăiască în ea...

Inima sa începu să bată cu putere când zări o înaltă și subțire siluetă în pragul porții. Tânăra fată tresări când 9 recunoscuse, dar îi întinse în același timp fruntea cu un aer supus. Părea nervoasă, neliniștită, asemenea unui copil care se teme de mustrarea unui părinte sever.

— Ce drăguț din partea ta să ghicești că aș putea sosi chiar acum, îi spuse. Jocelyn. Dacă aș fi rămas la Londra pentru ultimele târguieli, n-aș mai fi putut prinde trenul, de aceea am preferat să vin. Cum se simte mama ta? A noastră, cum o vom numi în curând...

Doamna Pierston, îi spuse Avice, nu se simțea prea bine. După întoarcerea de la Londra nu ieșea din cameră: sejurul în capitală o obosise.

— Dar ea nu vrea să recunoască că e slăbită de teamă să nu-mi tulbure bucuria.

Jocelyn era atât de fericit încât nu remarcă amărăciunea cu care Avice pronunțase acest ultim cu vânt.

Urcară apoi la doamna Pierston care păru ușurată când îl văzu și-i aruncă o privire recunoscătoare:

— Sunt atât... atât de fericită să vă văd, spuse ea cu o voce tremurată, întinzându-i mâna palidă și slăbită. Am fost atât de...

Un suspin îi tăie vorba, neputând vorbi câteva minute.

192

Avice își șterse câteva lacrimi pe furiș și părăsi brusc camera.

— M-am gândit atât de mult la această zi, spuse doamna Pierston, încât n-am mai putut dormi; mi-e frică că visul meu se va destrăma și cred că voi muri înainte de a vă vedea uniți. Știu atât de bine, gândindu-mă la vechea dumneavoastră generozitate, că veți fi un soț foarte bun!

Mai vorbiră un timp, apoi Jocelyn îi ură noapte bună. Doamna Pierston nu-și mai ascundea bucuria datorată acestei căsătorii și cuvintele sale sfărâmară ultimele scrupule ale lui Jocelyn.

Avice îl aștepta jos. El se întreba dacă nu cumva în absența sa o neliniștise ceva pe doamna Pierston, dar tiu putea să-i pună aceste întrebări tinerei fete, deși numai ea ar fi putut să-i răspundă.

Se miră văzând că nu apare la cină. Probabil că era Ungă mama ei; se așeză deci singur la masă.

Timpul trecea. Intrigat că nu mai apare, se îndreptă către poartă și în prag se văzu fată în față cu ea. Stătea la fel ca atunci când rând sosise el, privind în depărtare, pe drumul luminat de lună.

Prezența lui păru s-o tulbure:

— Ce e, draga mea? O întrebă el.

— Cum mama se simte mai bine și nu are nevoie de mine, mă întreb dacă aș putea merge să caut o persoană căci am promis s-o fac în astă seară. Dar pentru că ați venit doar pentru mine, mi-e teamă să nu vă supăr lăsându-vă singur un timp.

— Unde trebuie să mergeți s-o căutați?

— Acolo, alături, spuse ea făcând un gest vag. Nu e departe. Nu mi-e frică... ies destul de des singură...

O liniști cu veselie:

— Dacă vrei într-adevăr să mergi, draga mea, eu nu te

193

Împiedic deloc. N-am nicio putere asupra ta până mâine. Și|| știi că nu vreau să abuzez.

— Dimpotrivă, aveți toată puterea. Mama nu poate și mă supravegheze și o înlocuiți. Jj

— Mergi atunci, copila mea! Aleargă până la prietena ta...

— Veți fi aici când mă voi întoarce? yș:

— Nu, mă voi duce la han, să văd dacă mi-au adus bagajele.

— Mama nu v-a întrebat dacă rămâneți? Camera marți a fost pregătită pentru dumneavoastră. Dumnezeule, mi-e teamă că nu v-am spus-o...

— Ba da, ba da, doamna Pierston m-a întrebat. Dai trebuie să văd dacă mi-au adus bagajele la han. Aș vrea mult să-mi petrec noaptea aici. Așa că vă spun acum noapte bună, cu toate că e încă devreme. Voi veni repede mâine dimineață pentru a afla vești despre mama ta și ca să vă salut. Nu te vel întoarce prea târziu în seara asta?

— Oh! Nu!

— Nu vrei să te însoțesc?

— Nu, mulțumesc, e foarte aproape.

Pierston își exprimă regretul. " Ciudat; se gândea el, cât de copil e! Pentru orice ea se întreabă dacă îi e permis sau nu și dacă e bine sau rău... H»

Abia plecă el, că Avice luă un pachet dintr-un dulap, își puse pălăria și haina și înainta spre Syvania Castle unde totul părea liniștit. Îl auzi trecând pe Pierston prin fața carierelor din est: se îndrepta către han.

O luă atunci pe mica potecă din dreapta și urcă până la Red King Castle, care se înălța ca o masă de granit negru, argintată de lună, la marginea nesfârșitei mări.

194

Capitolul VI

UNDE E IUBITA?

Doamna Pierston avu o noapte agitată, dar nimeni nu știa nimic. Starea de depresie care-i sporea neliniștea la gândul căsătoriei, nu scăzu deloc, ba chiar dimpotrivă.

În timp ce ea dormea puțin, foarte de dimineață, Avice intră în camera sa..

Cum tânăra fată venea destul de des în vârftul picioarelor să se asigure că totul e în ordine, ea nu-i dădu atenție și murmură doar pentru a o asigura:

— Mă simt mai bine, scumpo. Lasă-mă să dorm și tu du-te să te culci...

Dar Zgomotul o trezise de tot și ea rămase pe gânduri. Această căsătorie nu-i dădea niciun motiv de temere. Era convinsă că nu i-ar putea dori ceva mai bun fiicei sale. Toate

195

Mamele, toate persoanele tinere din insulă o invidiau pe AVJH căci Jocelyn părea extraordinar de tânăr pentru vârsta s deosebit de seducător. Familia sa era bine cunoscută; se știa moștenise de la tatăl lui o avere frumoasă, avea refel excelente și reputația sa artistică era recunoscută.

Însă Avice, doamna Pierston o știa, avusese o oarecică pasiune pentru unul

din tinereții insulei și ca o mamă bună, se felicita că găsisse atâta ascultare a propriilor dorințe, în acele condiții, la tânăra sa fiică. - Dealtfel pentru toți ceilalți, exceptând poate principalii interese, Jocelyn părea cel mai romantic îndrăgostit.

Ce poveste minunată, gândea doamna Pierston, aceasta triplă dragoste pentru trei femei de același sânge.

N-o iubise pe prima, a doua îi pedepsise; și iată cți acea căsătorie, pe care n-o putuse realiza cu celelalte două, împlinea visul inițial, considerând-o adevărată operă 'de tandrețe căreia nimeni nu putea să-i conteste firescul.

Văduva se gândea că a doua Avice n-ar fi putut probabil să se căsătorească cu Jocelyn, în acea zi de îndepărtată amintire în care îi oferise mâna sa, chiar dacă destinul n-ar fi legat-o deja de un altul.

Dar, în sfârșit, totul luă o întorsătură fericită.

Of! În mod sigur această căsătorie va fi încununarea vieții sale! Se putea mândri că nu trăise în zadar. Se gândea că ea, o fată obișnuită, o mică și modestă spălătoreasă, bună la toate în căsătoria nefericită la început, devenită apoi o agreabilă tovarășie, se gândea că ea își crescuse fata pentru a împlini visul pe care ea nu-l putuse atinge. Această fiică pe care o vedea bine stabilită într-un interior luxos și rafinat, alături de un soț amabil și reputat...

Asemenea gânduri îi treceau prin minte bolnavei.

Atât de ascuțite îi erau simțurile, încât i se păru la un

196

Moment dat ci se trezise cineva în casă. Crezu ci aude un zgomot de voci în camera fiicei sale. Dar nu era nici ora cinci și abia de se zărea afară, probabil că se înșelase.

Era atât de agitată încât patul scârția sub mișcările sale sacadate.

Se întreba de ce nimeni nu stătea aproape de ea, dar, nu imediat, scutură un clopoțel și după câteva minute apăru îngrijitoarea. Era Ruth Stockwool, o bătrână femeie din insulă care o cunoștea pe doamna Pierston din copilărie și care-i știa toată viața.

— Sunt atât de agitat! Încât nu pot să stau singură, spuse văduva. Mi s-a părut că Becky o ajută pe domnișoara Avice să-și îmbrace din nou rochia de nunți.

— Vai, nu! Nu taci, doamni, nimeni nu s-a trezit. Tu ar încercați și înghițiți asta.

Când doamna Pierston lui paharul -eu^înapte, ea continuă:

— Nu pot și mi împiedic și-mi fie teamă ci ta ultimul moment Avice va da înapoi. Cici el este mai ta vârsta cu mult decât ea...

— Da, e adevărat, spuse bitrâna femeie, dar nu vid ce-ar mai putea acum și împiedice cisitoria...

— Avice, după cum o știți, are idei; și apoi ea s-a îndrăgostit nu demult de un tânăr de douăzeci și patru de ani. A fost foarte misterioasă și scumpi la vorbi ta ce privește acest subiect. Aș fi preferat s-o vid plângând și spunându-mi secretul, dar a fost exact pe dos. Cred ci fl iubește taci.

— Pe cine? Pe tânărul francez din Sandbourne? Domnul Le verre? Mi-ai spus-o, dar credeam că nu mai e nimic între ei.

— Mă îndoiesc; și chiar am sentimentul că ea l-a văzut ieri seară. Poate ci numai pentru a-i spune „adio” și a-i înapoia cărțile împrumutate. Dar aș fi dat mult ca ea să nu-l

197

Fi cunoscut. Nu este francez, chiar dacă și-a petrecut acolo cea mai mare parte din viață. Tatăl său era un mare proprietar la Jersey. În a doua căsătorie și-a luat o femeie din insulă. De aceea tânărul e aici aproape acasă la el.

— Ah! Știu acum. Mama sa vitregă este o Bencomb. Se vorbea mult de ei altădată.

— Da, tatăl Marciei era atunci cel mai bogat proprietar de cariere, dar numele lui e uitat astăzi. Era, după cum îmi spunea mamă, o fată frumoasă; ea a încercat, se pare, să4 prindă pe domnul Pierston în mrejele sale, pe vremea când el era un bărbat tânăr. Purtarea ei a fost de-a dreptul scandalosă. După această întâmplare a plecat în străinătate cu tatăl său care făcuse aici avere. Dar acesta și-a pierdut banii în tot felul de speculații. Mai târziu ea s-a căsătorit cu acest bărbat din Jersey, domnul Leverre, pe care-1 iubise altădată, și îi crescu fiul.

Doamna Pierston se opri pentru a-și mai trage răsuflarea și cum Ruth nu punea nicio întrebare, își reluă șoptitul:

— Iată cum domnișoara Avicê a făcut cunoștință cu tânărul. Când soțul doamnei Leverre a murit, ea a părăsit Jersey pentru Sandbourne. A venit într-o zi aici căutându-1 pe domnul Jocelyn Pierston și înșelată de numele meu a venit să-mi facă o vizită împreună cu fiul său. Când Avice s-a întors la pensionul din Sandbourne 1-a întâlnit pe băiat. Era profesor de franceză. S-au văzut de multe ori, dar n-am aflat decât mai târziu.

— Ei bine, îl va uita.

— Sper... Oh, cât sper... Acum voi încerca să dorm un pic. Ruth Stockwool se întoarse în camera sa și știind că

Stăpâna nu va avea nevoie de ea decât peste o oră și jumătate, se culcă și adormi imediat.

Patul său nu era despărțit de scară decât printr-un

198

Perete subțire. Într-o stare de semi-adormire auzi un foșnet ușor de-a lungul peretelui ca și cum niște degete ar fi băjbâit prin întuneric.

Apoi zgomotul se stinse și ea visă că se deschise ușa de la intrare.

Căzuse într-un somn adânc când același lucru avu loc din nou; degete băjbâiau de-a lungul peretelui, apoi ușa se deschise, se închise și se făcu liniște.

De astă dată se trezi cu totul. Zgomotul acela repetat o intriga.

Cu toate că era foarte devreme, primii pași puteau fi atribuiți cameristei, deși doamna Stockwool nu putea înțelege de ce coborâse atât de încet și pe întuneric. Dar ceilalți pași erau inexplicabili.

Ruth se ridică și trase storurile. Zorii abia mijeau și farul, jos pe plajă, licărea încă.

Tamarix-ul se profila deja pe cerul gri și se distingea panglica sinuoasă a drumului, de-a lungul stâncilor.

Pe acel drum se detașau două siluete întunecate, la câțiva pași una de cealaltă. Dar imediat se întâlniră. Erau muncitori în cariere, cei ce păzeau farul din Sud, sau mai curând marinari care se întorceau de la pescuitul nocturn.

Ruth n-ar fi știut s-o spună.

În orice caz ele n-aveau în mod sigur nicio legătură cu zgomotele care o neliniștiseră. Astfel că bătrâna, fără să-și mai facă griji, se puse din nou în pat.

199

* * * * *

Jocelyn îi promisese că-i va face o vizită matinală doamnei Pierston pentru a afla care e starea sănătății sale, după o noapte de odihnă. Slăbiciunea bolnavei îl impresiona r mai mult decât Avice și îl neliniștea.

În timp ce se îmbrăca, zări pe fereastră doi sau trei mateloți pe faleză de dincolo de sat, care păreau să privească cu deosebit interes un vas ancorat pe partea opusă a Wessex-ului.

La opt și jumătate părăsi hanul și se îndreptă spre locuința doamnei Pierston. Apropiindu-se, remarcă aspectul neobișnuit al casei. Bariera, ușa și două ferestre erau deschise; toate celelalte obloane erau închise și casa avea aerul trist și indiferent al unei persoane buimace.

Nimeni nu răspunse bătăii sale în ușa. Intră. Masă nu era pusă în sufragerie. Primul său gând fu că doamna Pierston murise.

În timpul în care rămase indecis, Ruth Stochwool năvăli în cameră, cu o hârtie mototolită în mâini.

— Domnule Pierston! Domnule Pierston!

— Ce? Doamna Pierston?...

— Nu! Nu! Domnișoara Avice! Ea a plecat! Da, plecat! Citiți, domnule. A lăsat-o în camera sa. Suntem înnebunite!

Luă mașinal scrisoarea și constată că era acoperită cu două scrieri diferite; prima parte, scrisă de Avice spunea:

Draga mea mamă, mă voi ierta vreodată? M-am purtat răul și totuși eu am hotărât ieri seară că nu se va întunpla nimic.

La ora zece am ieșit să-mi iau rămas bun, ai tffiicit poate, de la domnul Leverre și să-i dau cărțile, scrisorile și

200

Cadourile. L-am întunit aproape de Sytvania Castle unde hotărâsem să ne vedem, pentru că el nu putea veni acasă.

L-am găsit foarte bolnav. A fost bolnav în ultimul timp și obligat să stea în pat; dar a plecat pentru a-și putea lua rămas bun de la mine. Oboseala călătoriei l-a zdwbü. Am rămas alături de el un timp spetind să-și recapete câtuși de puțin forțele. Dar tirppul trecea și el era tot în imposibilitatea, nu numai de-a pleca, dar de-a călători singur, nici măcar câțiva pași.

Am încercat cu curaj, în ultimul timp să nu4 mai iubesc, dar toată dragostea mi-a revenit deodată. Îmi era imposibil să-l părăsesc în starea în care era. Ar fi fost ca și cum i-aș fi dorit moanea. Astfel l-am adus, aproape cărtndu-l, până acasă la noi. Acolo s-a simțit un pic mai bine, dar cum nu putea rămâne afară și cum toată lumea dormea, l-am urcat în camera pe care-o pregătisem pentru domnul Pierston.

L-am pus să doarmă, apoi m-am dus în camera ta după rachiu și un pic din poțiunea ta fortifiants. Erai adormită sau mai auzit? Am rămas lângă el toată noaptea. Se simțea mai bine. Discutam despre ce ar trebui să facem. Simțeam că n-o să mă pot căsători cu altcineva, deși încercasem să renunț la el. Ne-am hotărât să ne căsătorim înainte ca cineva să ne poată împiedica și am plecat în zori cu această intenție.

*Spune-i domnului Pierston că această fugă nu a fost premeditată. Întâmplarea este responsabilă de tot ce s-a petrecut, îmi pare rău că m-am purtat astfel față de el, căci mă va judeca foarte aspru, fiindcă mă hotărâsem să vă ascult și să mă căsătoresc cu el. **

Dar Dumnezeu, făcându-mă necesară celui pe careA iubesc, m-a împiedicat poate să fac o greșală pe care în mod sigur aș fi repetat-o.

A voastră fiică iubitoare,

AVICE

201

A doua parte era acoperită cu un scris bărbătesc. |

Drugă mamă (nu veți fi așa în curând?), Avice v-dl^ explicat pe larg întbnplarea care a făcut necesară căsătoria noastră. Aș fi fost cu siguranță mort fără ospitalitatea pe care fiica dumneavoastră mi-a oferit-o sub acoperișul vostru și fără tandrele îngrijiri pe care mi le-a dat în timpul acelor ore de suferință nocturnă.

• Ne iubim nebunește și nimeni nu ne poate despărți\acum. Vom urma legea firii... |

Vă mg s-o preveniți pe mama față de aceste evenimente și să mă considerați al vostru devotat,

HENRI LE VERRE

Jocelyn își ridică privirea.

— Doamna Pierston auzise bine că vorbește cineva, astă-noapte, dar și-a imaginat că visase. Își amintește, într-adevăr că a văzut-o pe Avice spre dimineață aproape de masa unde se afla poțiunea. Ce șireată! Când mă gândesc că îndrăgostiții nu erau despărțiți de mine decât printr-o distanță de un metru sau doi și că el se odihnea în cearșafurile care vă erau destinate, domnule! Frumoasele noastre cearșafuri, domnule! Fără cârpituri și parfumate cu rosmarin! Cu adevărat s-ar crede că a (i refuzat să dormiți aici numai pentru a-i lăsa lui locul.

— N-o condamnați! Nu-i condamnați! Spuse Jocelyn cu o voce albă. Mai ales ri-o disprețuiți, ea nu este vinovată. Eu sunt... Am făcut astfel cu bunica sa... Ea a plecat acum. Inutil să țineți secret. Spuneți-o celor din insulă. Spuneți-le că am venit aproape în zori pentru a-mi găsi logodnica plecată... Spuneți-le tuturor că a fugit departe de mine! O vor afla mai, devreme sau mai târziu...

202

Una din servitoare șopti:

— Nu vom face asta. - De ce?

— O iubeam în ciuda greșelilor ei.

— Într-adevăr? Întrebă el.

Și suspină gândindu-se că în fond, tinerele servitoare îi țineau parte Avicei.

— Cum a suportat mama ei această lovitură? Întrebă el. S-a trezit?

Doamna Pierston nu dormea; căci atunci când aflase fără nicio pregătire vestea, o asemenea agitație pusese stăpânire pe ea, încât începu să spună cuvinte atât de incoerente că se temuseră de o congestie cerebrală.

Dar de cât va timp exaltarea îi trecuse și se odihnea obosită și palidă în patul său.

— Vreau s-o văd. Și să chemăm cât nșai repede doctorul. Trecând prin fața camerei goale a Avicei, a cărei ușă

Era întredeschisă, zări că patul nu fusese desfăcut.

Intră în camera cea mare care-i fusese inițial destinată, într-un colț, văzu bastonul său.

— De unde a apărut? Întrebă surprins.

— L-am găsit aici, domnule.

— Vai! Da, șopti el, e adevărat... I l-am dat lui... Asta mi se potrivește! M-am frământat pentru un altul.

Fu ultimul cu vânt de amărăciune care-i scăpă lui

Jocelyn.

Se îndreptă spre camera doamnei Pierston, urmat de cameristă.

— Domnul Pierston e aici, doamnă, îi spuse ea bolnavei. Cum aceasta nu răspunse, Ruth se apropie de pat.

— Ce i s-a întâmplat, domnule Pierston?

Avice stătea în poziția pe care i-o dăduse îngrijitoarea;

203

Niciun abur nu ieșea de pe buzele sale: trăsăturile rigide aveau expresia încăpățânată pe care Jocelyn i-o văzuse deseori, fată fiind, când se plimba fără zgomot în apartamentul său din tinerețe.

Văzând asta Ruth Stockwool își pierdu stăpânirea de

Sine.

— Această lovitură i-a pricinuit-o plecarea domnișoarei Avice! Strigă ea. Ea și-a omorât mama! Ea și-a omorât mama!

— Nu spuneți un lucru atât de înspăimântător, o întrerupse repede Jocelyn.

— Ar fi trebuit să o asculte... era atât de bună, biata femeie! Și noi i-am fi putut ascunde adevărul!... își dorea atât de mult această căsătorie, biata ființă! Ce nerecunoscători acești tineri!

— Trebuie chemat doctorul, spuse Pierston mașinal, grăbindu-se să părăsească camera.

Când doctorul satului sosi nu putu decât să constate decesul: angină pectorală. Declară orice cercetare inutilă.

Cele două siluete negre pe care le zărise Ruth în zorii gri, cu cinci ore mai înainte, se îndreptară mai întâi la nord de Sylvarfia Castle, pe mica potecă ce ducea la ruinele vechiului castel și de acolo...

Chiar trăgând cu urechea nu s-ar fi putut auzi nici cel mai mic cu vânt între ei.

Bărbatul înainta greu, susținut de femeie. La capătul coastei, se opriră un moment și se îmbrățișară lung.

— Ar trebui să mergem până la Budmouth, dacă nu vrem să fim descoperiți, spuse el trist. Eu nu mai pot să înaintez nici chiar cu ajutorul tău, scumpo. Mai sunt două mile de-aici până la poalele colinei...

Tânăra fată tremura din toate încheieturile, 'dar încercă să-1 liniștească:

204

— Dacă ai putea să mergi până la Street of Wells, poate am găsi acolo o trăsură? Sau mai bine, am putea coborî în golf și cu ajutorul unuia dintre micile vase legate în acel loc, să ajungem în nordul insulei. Odată aflați acolo, vom atinge ușor stațiune?. Marea este calmă și marea ne va împinge, vom merge aproape fără efort.

Planul părea logic. Părăsiră drumul drept pentru potecă îngustă care continuă șanțul inițial al fortăreței. Zgomotul pașilor lor, atât de ușori totuși, răsuna pe rocă netedă, atât de mare era liniștea împrejurpe marginea falezei, un drum strâmt, tăiat chiar în rocă, cobora abrupt până în micul golf de jos.

Cele două siluete tremurătoare o porniră pe acolo, una dintre ele cunoștea atât de bine aceste locuri încât nu avea nevoie să bâjbâie, cum o făcea însoțitorul său, de-a lungul zidului gros de piatră care se înălța în dreapta lor.

Gâfînd, ajunseră în sfârșit jos și mai merseră încă câțiva metri pe găleții ascuțiți.

Locul era atât de pustiu încât ar fi putut trece zile întregi fără să se vadă suflet de om. Pe plajă erau remorcate două sau trei bărci mari de pescuit și câteva mici ambarcațiuni ușoare, iar la câțiva pași se înălța o colibă din lemn. Cei doi îndrăgostiți încercară din toate puterile să pună la apă una din cele mai ușoare ambarcațiuni și apoi să sară înăuntru. Tânăra fată fii prima care rupse tăcerea.

— Unde sunt vâslele?

Bărbatul se aplecă, dar nu zări nimic în barcă.

— Am uitat să le iau, răspunse el.

— Probabil că erau închise în colibă; acum va trebui să ne lăsăm în voia curenților.

Dar curenții în acel loc era contrari. Fluxul, e drept, îi împingea către nord, dar, în afară de flux, acționa de-a lungul țărmlui un reflux contrar, pe care marinarii locului îl numeau

205

H Micul sud Erau doi curenți pe fiecare coastă a insulei, cel se regăseau în dreptul farului Beai unde împreună se întâlneau cu fluxul. Marea, la confluenta acestor trei curenți contrari, era agitată precum apa care fierbe într-un ceainic, chiar și pe vreme liniștită. Acest loc temut se numea, după cum fiecare o știa, 'Viitoareade aceea, cu toate că fluxul îi împingea spre nord, adică către pământul sigur al Wessex-ului, „Micul sud” fi ducea din toate foițele către Beai pentru a se intra în locul numit vâltoarea”. Iar acolo curenții înhața inofensiva bărcuța a îndrăgostiților, care neavând rame pentru a ieși de aici, se vedeau

antrenați către rocile gri și peretele falezei.

Se priviră cu disperare, dar fără groază, atât de puternică era totuși speranța în sufletele lor tinere.

Fragila ambarcațiune urca și cobora pe creasta valurilor. Deodată începu să se rotească cu o asemenea violentă, încât vaporul fanai, care stătea aproape de plajă, singurul punct de reper, le apăru succesiv, cu o viteză vertiginoasă, la dreapta lor, apoi la stânga, apoi iar la dreapta, și pe urmă la stânga, până ce ameții de tot închiseră ochii. Imediat după aceea, simțiră o alunecare ușoară și constatară că pluteau spre sud.

Bărbatul avu atunci o idee fericită. Luă batistă și o aprinse cu unui chibrit. Fata întinse și pe a sa. Când amândouă pânzele fură consumate, se gândiră la umbrelă și tânărul o flutură până ce nu-i mai rămase în mâini decât mânerul de porțelan.

Vasul fanai era acum în mișcare și peste câțva timp o rază colorată le răspunse.

Se aruncară unul în brațele celuilalt.

— Știam că n-o să ne înecăm, rosti Avice plângând.

— Și eu mă gândeam la fel, răspunse el.

În zori, o barcă le veni în ajutor și cu o puternică ușurare se văzură remorcați pe pontonul salvator, pictat în roșu, pe care se detașau mari litere albe.

206

Capitolul VII

VECHIUL TABERNACOL IA O NOUĂ ÎNFĂȚIȘARE

Seara de octombrie se lăsă și Jocelyn tot mai stătea pe gânduri lângă trupul neînsuflețit al doamnei Pierston.

Avice plecase, Dumnezeu știe unde, iar el ca prieten apropiat al familiei se ocupase cât putuse mai bine de tot, îndeplinind tristele formalități cerute de acesta moarte subită.

În timp ce se gândea în întuneric, Jocelyn văzu grupându-se în jurul surorii lor neînsuflețite fantomele celor pe care dragostea să le idealizase rând pe rând. Ele îl priveau cu tristețe, precum femeile troiene pe zidurile Cartaginei, când l-au văzut pe Enea.

Îi plăcuse să le înfrumusețeze pe cât putuse în marmură, dar în acest moment le revedea, nu cu perfecțiunile cu care imaginația lui le împodobise, ci așa cum erau cu adevărat, cu slăbiciunile, greșelile și cusururile lor.

207

Și în timp ce căuta să ghicească misterul sufletului țM vocile acestora păreau din ce în ce mai stinse... se îndepărta» în ceața amintirii, purtate pe drumuri diferite de al său. Șim rămânea singur... singur. |

De posibilul ridicol ce ar reieși din ultimele eveniment[^] îi păsa prea puțin, dar ar fi vrut să risipească neînțelegera pe care o provocase. Aceasta era însă, din nefericire imposibil. Nimeni nu va ști ce căutase în aceste iubiri succesive, acel ideal care-1 atrăsese mereu, pentru a pieri imediat ce credea că-1 atinsese.

Acel chinător ideal care-1 făcuse să alerge într-un galop atât de frenetic cum nimeni n-ar fi bănuțit, acel ideal pe care, chiar dacă o credea mai puțin în durerea de acum, îl găsisese ta sfârșit în femeia ce-1 părăsise. \

Nu era un amor carnal, Jocelyn nu cunoștea acest amor. Nicio femeie nu putea să se plângă că i-ar fi stricat viața, cu toate că el avusese atâtea pasiuni.

Nu, nimeni nu ghicea trăirea de adevărată duiosie pe care-o pusese în această căsătorie care se credea a fi doar visul unui bătrân egoist, și nimeni nu va ști... nimeni...

Viața lui îi apărea ca un veritabil coșmar. Ar fi vrut să se facă nevăzut precum un spirit, să fugă din aceste locuri rupând legătura de servitute cu Eterna Frumusețe...

Vedea totul în negru în clipa aceea. Bona aduse o lampă. Afară, vântul sufla cu putere și vasul fanai se clătina, mic punct pierdut în imensitatea cenușie.

Un sunet de clopot întrerupsese înspăimântătoarea liniște. Pierston auzi voci. O anume intonație, un accent deosebit, treziră în el îndepărtate amintiri. O singură femeie avea acea modulație bogată, vibrantă... Era cu putință?

Necunoscută schimbă câteva cuvinte cu servitoarea care își făcuse apariția imediat.

208

— Cine e această femeie? Întrebă Jocelyn. Bona ezită.

— Este doamna Le verre... mama bărbatului care a răpit-o pe domnișoara Avice.

— Bine, aș vrea s-o văd, răspunse el calm. Acoperi fața moartei și coborî.

Leverre? Unde oare* mai auzise el acest nume? Își amintea... americanii aceia întâlniji la Roma... Să fie oare chiar Marcia Bencomb?

O lampă înaltă lumina obiectele familiare. O găsi pe vizitatoare în salon, în picioare și acoperită cu un văl. Trăsura care o adusese aștepta în fața porții.

Nu-i putu distinge trăsăturile.

— Domnul Pierston?

— Eu sunt.

— O reprezentați pe doamna Pierston?

— Da... Cu toate că nu sunt din familie.

— Eu sunt Marcia... Au trecut patruzeci de ani de

Atunci...

— Ghicisem. Sper că ai avut o viață ușoară. Dar pentru ce, după atâta timp, mă cauți în acest moment dificil?

— Sunt mama vitregă a bărbatului cu care logodnica ta a fugit în această dimineată.

— E adevărat...

— Este firesc să vreau să aflu detaliile acestei întâmplări.

— Da. Să vorbim liniștit. Dă-mi voie mai întâi să închid

Poarta.

Marcia se așeză. El înțelese atunci, printr-o presimțire ce-i lumina viitorul, că această întâlnire nu era întâmplătoare, că evenimentele o făcuseră fatală, inevitabilă.

Ea îi povesti viața sa. Aproape imediat după despărțirea tor tatăl ei murise, lăsând-o singură și fără avere.

209

Atunci s-ă căsătorit cu un vechi prieten, îndrăgostit de|H domnul din Jersey care, văduv de puțin timp* avea ne wie M o femeie alături de el pentru a-și putea crește copilul. S său a murit de câțiva ani. Ei a rămas singură, cu un eopfl 1B crescut. În ciuda mijloacelor limitate, 1-a dus ta penskm ■ Saint-Hélier mai întâi, pe urmă la Paris până ce, școala fiind, terminată, el a putut intra ca profesor de franceză la colegiul din Sandbourne. Anul trecut, ea și fiul ei, trecând prin insult au venit să-i facă o vizită doamnei Pierston și fiicei sale, pentru a ști, adăugă ea calmă „ce devenise omul pe care ea 0 părăsise în înflăcărarea primă a tinereții și cu care ea nu se căsătorise din proprie voință”.

Pierston aprobi.

— Și iată, reluă ea, cum s-au cunoscut și legat tinerii, unul de călălalt.

Doamna Pierston consimțise ca A vice, la insistențele acesteia din urmă, să ia lecții de franceză cu tânărul Le verre, facilitând astfel legătura lor.

Marcia nu segtndise să preîntâmpine această intimitate, căci de câțiva ani, ani care au fost triști, a învățat să aprecieze numele pe care-1 disprețuise altădată. Dar când aflase că doamna Pierston i-o destinase pe A vice lui Jocelyn, ea încercase din toate puterile să rupă legăturile care-i uneau pe cei doi tineri;

prea ttaru din nefericire.

Henri fusese foarte bolnav și lipsa sa, a doua zi, o neliniștise foarte tare.

Dar în această dimineață, o scrisoare de la el o informase asupra căsătoriei cu A vice.

Unde trebuia să aibă loc ceremonia, nu știa.

— Ce vei face acum? 11 întrebă ea.

— Nimic. Nu mai e nimic de făcut. Am făcut și eu la fel altădată: e revanșa trecutului.

210

Marcia se gândi o clipă apoi continuă:

— N-am putea afla ce s-a întâmplat cu ei?

— Ba da, se poate.

Și Pierston se trezi, câteva minute mai târziu, mergtnd ca într-un vis alături de Marcia, pe drumul cenușiu, în căutarea fugarilor.

Văzu că cea mai mare parte a vecinilor nu știau mai mult decât el despre soarta îndrăgostiților.

La un colț de stradă, un grup de oameni discutau evenimentul. Știind și unul și celălalt dialectul, Marcia și Jocelyn putură înțelege ce spuneau.

Dimineața, în zori, se constatase lipsa unei bărci în golf și imediat după ce se află de fuga tinerilor, bănuielile căzură asupra lor.

Pierston se îndreptă către micul golf, fără ca măcar să se uite dacă Marcia îl urmă. Cu toate că era și mai întuneric decât la ora matinală la care Avice și Leverre urmaseră același drum, el coborî val vârtej și fără să ezite mica potecă tăiată în stâncă, care îl ducea pe plajă.

— Ești aici, Jocelyn?

Recunoscuse vocea Marciei. Ea îl urmase și se găsea la jumătatea drumului falezei.

— Da, spuse el.

Observă că ea îl striga, pentru prima oară după recenta lor întâlnire, pe numele mic.

— Nu văd nimic și mi-e frică să te urmez.

Frică să-1 urmeze? Iată ce schimbă în întregime ideea pe care și-o făcuse despre ea: căci până în acel moment o crezuse mereu că e îndrăzneță, trufașa Marcia de altădată.

Această dezvăluire îl emoționa în chip ciudat. După toate câte au fost, ea nu era totuși decât o femeie. Se întoarse și-o luă de mină.

211

— Lasă-mă să te conduc, spuse el încet.

Scrutară marea cu privirea. Vasul-fanal licărea metjfl ca și cum nu și-ar face nicio grijă pentru fugari. 11

— Sunt foarte neliniștită, spuse Marcia, crezi că ai putut acosta teferi și sănătoși?

— Da, răspunse o altă voce dedt cea a lui Jocelyn. 1 Era un pescar care trăgea liniștit din pipă sui

Adăpostul micii colibe. Le povesti cum au fost salvați cei doi tineri. O ambarcație îi conduse pe malul Wessex-ului, de unde ei voiau să plece la cea mai apropiată stație. Acolo săriseră ta primul tren spre Londra. Aflase vestea cu o oră înainte.

— Se vor căsători mâine dimineață, spuse Marcia.

— Cu atât mai bine! Nu am nicio rudă apropiată ta această lume, 'decât verișori de al douăzecelea grad printre care era și tatăl tău... Mă voi ocupa imediat de asta... Căc despre mine, eu am trăit o zi ta plus...

Capitolul VOI

RECVIEM PENTRU ACEASTĂ UMBRĂ CENUȘIE CARE A POST ALTĂDATĂ UN

BĂRBAT

În luna noiembrie care urmă, Pierston, grav bolnav, era ținut la pat în casa sa din Londra.

Funeraliile celei de-a doua Avice avuseseră loc într-una din acele umede zile de toamnă în care ploaia cade tot atât de des precum căzuseră proiectilele vechilor cuceritori ai insulei.

Jocelyn era în fruntea cortegiului; nu primise nicio veste de la Avice, cu toate că se anunțase moartea atât în ziarele locale cât și în cele londoneze, în speranța de a atrage astfel atenția tinerei femei.

Dar când sumbra procesiune intra în cimitir, văzură alergând în galop pe culme o trăsură de închiriat minată de un bărbat în livreaa birjarilor din Budmouth. Ea se opri la poarta cimitirului: un bărbat și o tânără femeie coborâra.

Înaintară repede și-1 întâlniră pe Pierston în momentul în care puneă sicriul în groapă. Jocelyn nu întoarse capul, știind că Avice și Henri-Leverre erau în urma lui. Avu impresia că o

213

Remușcare adumbrea fruntea femeii. Evident ea nu se aștepta să se vadă acolo. Din delicatețe se îndepărta câțiva pași, gâd când slujba luă sfârșit, se retrase și mai mult. Bănuia că femeie îi era recunoscătoare. *M

Nici Avice, nici soțul său nu-i adresară niciun cuvânt. Dispărură imediat după ceremonie așa cum și veniseră.

În acea tristă zi de toamnă, în cimitirul din Wesses! Atunci când durerile sufletești și fizice îl istoviră, Jocelyn fii cuprins de o febră puternică ce, după întoarcerea sa la Londra, îl ținu între viață și moarte. Criza odată trecută, echilibrul și calmul îi reveniră. Auzi un zgomot făcut de o conversație, pași înăbușiți de covor. Lumina slabă nu-i permitea să distingă obiectele. Două siluete se mișcau fără zgomot: Îngrijitoarea și o femeie elegantă în ținută de oraș.

Fu adus la realitate de o voce familiară care-i șopti

Ușor:

— Lumina nu-ți face deloc tău la ochi?

O recunosc pe Marcia și toate întâmplările ce-i precedaseră boala îi reveniră în memorie.

— Tu mă îngrijești, Marcia?

— Da... Sunt la Londra de când ești bolnav căci niciuna din frumoasele tale prietene nu părea să se îngrijească dacă ești mort sau viu. Locuiesc foarte aproape de aici și sunt mulțumită să te văd în afară de orice pericol. Noi am fost neliniștiți, Știi?

— Ce bună ești!... Și ei?...

— S-au căsătorit. Starea ta i-a întristat foarte tare, au venit să afle noutăți despre tine. Ea chiar te-a vegheat o noapte, dar nu recunoștea pe nimeni. Moartea mamei sale a lovit-o puternic; n-a bănuț niciodată că e atât de iminentă. Am plecat. Mă. Gândesc că asta e bine, acum că ești în afară de pericol. Dar nu trebuie nici să te miști, nici să vorbești... Voi reveni,...

214

Ea veni în fiecare zi.

Pierston simți în el o schimbare: își dăduse seama de asta în timpul în care Marcia vorbea. Nu mai era aceiași bărbat. Febră sau tristețea, ori poate amândouă distruseseră ceva în el.

În timpul zilelor care urmau, odată ce devenea tot mai conștient, putu să definească această schimbare. Pierduse simțul artistic și imaginile frumuseții care-i chinuseră trecutul erau de acum despuiate de farmecul cu care le împodobise până în acea zi. Judecățile nu se mai exercitau decât asupra

subiectelor utilitare; astfel imaginea Avicei nu evoca în el decât amintirea fermecătoarelor sale calități și nu cea a frumuseții sale.

În primul moment această descoperire îl înspăimânta: era această bătrânețea? După ce se gândi se socoti fericit.

Marcia, care, oi puțin din vechiul său despotism, îl informase mereu de tot ce se întâmpla, dădea ordine servitoarelor, își dădu chiar și ea seama de dispariția, în timpul convalescenței sale, a simțului artistic.

Într-o zi îi spuse că A vice se înfrumusețează într-un mod cu totul extraordinar adăugind că ea înțelege de ce fiul său s-a îndrăgostit nebunește. Remarcă imprudentă, pe care o regretă imediat. Dacă ea îl va tulbura pe Jocelyn?

Dar el îi răspunse firesc:

— Da, cred că este frumoasă, dar ea e mai mult decât atât: e o fată inteligentă care va învăța repede să fie o bună stăpână a casei. Regret că ești atât de frumoasă, Marcia.

— De ce? Întrebă ea mirată.

— Nu știu de ce, dar frumusețea mi se pare inutilă. Nu văd la ce servește.

— Vai!... Nu pot gândi că și tine.

— Nu? Atunci eu am pierdut simțul frumosului, nu știu cum, dar nu regret. Robinson Crusoe pierdu o zi în boală să: eu

215

Am pierdut un simț care contează mai puțin.

O anume tristețe se desprindea din vorbele sale. Marcia suspină:

— Poate va reveni atunci când vei fi mai puternic. Pierston clătină capul. Își aminti atunci că niciodată de

Când Marcia re intrase în viața să n-o văzuse în plină lumină, fără pălărie și voaletă și că el și-o imagina asemănătoare Marciei din tinerețea sa, iluzie pe care vocea, totdeauna aceeași, o confirmă. >

Se întreba ce rămăsese din Marcia de altădată.

— De ce nu mă lași să te văd? Întrebă el.

— Fără pălărie, vrei să spui? Nu știu. Nu mi-ai cerut-o niciodată și apoi suit obligată să-mă învelesc cu un voal datorită nopților reci de iarnă care îmi dau dureri. Pe urmă, nu mai suit atât de frumoasă ca altădată.

Atât de frumoasă ca altădată... dureri... iată ceea ce-i dădea de gândit. Ah! Viața este devastatoare!

— Dar nu mi-ai cerut mai mult decât să-ți satisfac curiozitatea, reluă ea cu bunăvoință. Interesul pe care-l arăți pentru persoana mea e mai măgulitor decât orice compliment.

Ea părăsi partea întunecoasă, căci noaptea căzuse și se apropie de cercul luminos al lămpii. Cu vioiciune își dădu jos pălăria și voalul.

Era încă foarte frumoasă, în ciuda considerabilului interval de timp care trecuse de la prima $k > r$ întâlnire.

— Sunt furios, spuse Jocelyn întorcându-și capul cu neliniște. Pari de treizeci și cinci de ani, nicio zi în plus. Ești foarte frumoasă încă, Marcia. Și eu care credeam că bătrânețea ta va fi pedeapsa mea!

— Ah! Dar eu pot fi și bătrână. Vai! Spune că nu cunoști încă femeile; după atâta timp!...

— Cum adică?

216

— Te lași înșelat ca un copil. Gândește-te că mă vezi la lumina lămpii, că ochii tăi sunt oboșiți și că... Nu am nevoie să-ți ascund acum adevărul... îl vei ști, deci. Soțul meu era mai tânăr decât mine și avea slăbiciunea de a vrea să-i facă să creadă pe prietenii săi că femeia lui era tot tânăra. Pentru a-i place, m-am străduit să fiu așa. Noi locuiam la Paris de nenumărate ori. Acolo eu am învățat artificiile care ajută femeilor să rămână tinere și în curând abilitatea mea o

depășea pe a celor mai cochete mondene din foburgul Saint-Germain. După moartea soțului meu, am continuat să mă „aranjez”, mai întâi, pentru că acest viciu e aproape nevindecabil și pe urmă pentru că am remarcat că o femeie tânără și drăguță, prea puțin bogată și cu un copil de crescut, se descurcă mai bine în viață decât una bătrână și urâtă. Pe moment, eu sunt teribil de "aranjată Dar altfel... Uite, mâine voi veni așa cum sunt în realitate și vei vedea că timpul nu te iartă. Amintește-ți că sunt aproape la fel de în vârstă ca și tine și că îmi înfrumusețez vârsta.

A doua zi dimineață, Marcia veni așa cum îi promisese. Soarele strălucea* Se apropie de fereastră și devoalându-se, șopti:

— Ce spui acum, tu care găsești că frumusețea e vană? Iată ce rămâne din mine când las pe măsuța de toaletă accesoriile frumuseții mele: și ele sunt numeroase... Dar nu le vei mai vedea niciodată asupra mea.

Marcia nu era decât o femeie. Buzele îi tremurau când rosti aceste cuvinte și o lacrimă îi curgea pe obraz. Razele crude ale dimineții - aceleași în care apăruse Jocelyn privirilor Avicei - arătau în trista lor nuditate ceea ce mai rămăsese din strălucitoarea frumusețe de altădată a Marciei.

Ea se înălța acolo, tristă statuie a anilor, o femeie bătrână, palidă și parcă de pergament, cu fruntea ridată, obraji

217

Scofâlciți și părul alb... Iată ce făcuse viața cu această fett; f) | care el o mângâiasse altădată cu atâta înflăcărare.

— Ești bună, Marcia. Ai curajul marilor eroine JM istoriei... Sunt incapabil să mai iubesc, dar te admir din td sufletul.

— Nu spune asta! Încep să fiu onestă, atâta tot.

* # * * *

Imediat ce se simți ceva mai bine, o rugă să4 duci până în atelier. Se aerlise camera în absența sa, dar obloanele erau închise și ei ținură să le deschidă singuri.

Nu aruncă decât o privire gipsurilor familiare, unele aveau strălucirea cărnii, perfecțiunea vieții, altele nu erau decât simple eboșe ale frumuseții așteptând finisarea care trebuia să le desăvârșească.

— Nu, nu le mai iubesc, spuse Jocelyn, întorcându-sc. Îmi sunt indiferente și nu mă mai interesează.

— Jocelyn, e înspăimântător ceea ce spui acum.

— Deloc.

Și se apropie de ușă. Dar pe prag se întoarse.

— Atunci, o ultimă privire, șopti. Marcia tăcu.

— Afroditele... Cum te-am insultat, Zeiță! Prin aceste eboșe diforme. Și voi nimfelor, fauni și Eve și voi, nenumăratelor iubite, nu vreau să vă mai văd. „Duhoarea va lua locul parfumului și focul va lua locul frumuseții” a spus profetul! Dragostea... frumusețea... vanitate!

Ei plecară...

O altă dată, Marcia îl duse la National Gallery, pentru a vedea ce se întâmplase cu gustul său în pictură, atât de sigur altădată.

218

Vai, experiența din atelier se repetă. Nimic nu-1 mai emoționa, declara el, în capodoperele lui Perugino, Tizian și a tuturor acelor creatori care altădată îl impresionau până la lacrimi.

— Ce ciudat e, șopti ea.

— Nu regret. Mi-am pierdut simțul care mi-a provocat atâtea mari tristeți și doar mici bucurii... Asta e tot.

Convalescența era din ce în ce mai evidentă. Medicul îi indică o schimbare de aer. Se hotărî pentru insula natală și Marcia hotărî să-1 însoțească.

— Nu văd ce m-ar împiedica, îi spuse ea, sunt o bătrână femeie singură pe lume și tu ești un bătrân părăsit.

— Da, mulțumesc lui Dumnezeu, stet în, sfârșit bătrân; anatema se îndepărtează.

Începând din acea zi, Pierston nu-și revăzu nici atelierul, nici operele. O dată înainte de plecarea sa, voise să le privească pentru ultima oară dar constată din nou că simțul său artistic era definitiv mort în el. Fi dădu omului său de afaceri ordinul de a risipi întreaga colecție, ceea ce el și făcu.

Anul următor el se retrase din Academie. Timpul trecu. Jocelyn se restabili atât de bine cât îi permitea vârsta și greaua boală care-l doborâse. Dar el rămase în insulă, în micuța casă pe care o cumpăraseră la capătul lui Street of Wells.

O prietenie în creștere pentru Marcia îl determinase să închirieze pentru ea o casă învecinată cu a sa; și ea se hotărî să-și aducă acolo mobilierul din Sandbourne.

Când ziua era frumoasă, el bătea în ușa ei și unul la brațul celuilalt se îndreptau către far sau către vechiul castel; sciatica lui Jocelyn și reumatismele Marciei li istoveau, rareori își atingeau scopul, chiar și pe timp uscat.

Jocelyn renunțase complet să-și caute veștmintele care-l caracterizau altădată. Nu se mai îmbrăca decât într-un

219

Costum de culoarea prafului dintr-o stofă groasă de țară, confecționat de un mic lucrător din sat.

Lăsă să-i crească barba cenușie și firele rare de pir care-i mai rămăseseră în urma calvinei, datorată congestiei cerebrale. Așa că, deși nu număra mai mult de șaiszeci și doi de ani, i se puteau da cu ușurință șaptezeci și cinci.

Aventura sa cu Marcia avusese toc cu patruzeci de ani în urmă și încă se mai vorbea despre asta pe insulă. Prietenia lor credincioasă dădu naștere clevetirilor. Desigur ei glumeau prietenește, în timpul plimbărilor zilnice, când înaintau încet de-a lungul falezei.

— Interesul pe care-l manifestă oamenii pentru întâmplările tale este fantastic, spunea Jocelyn. Nu voia să spună cum se zice la țară... „Acești bătrâni ar trebui să se căsătorească... Mai bine mai târziu decât niciodată...” Este extraordinară această nevoie de a încadra viața altora în tiparele convenționale.

— Da... Chiar mi-au spus-o indirect.

— Adevărat? Îmi imaginez atunci că în una din aceste dimineți o delegație va veni să ne roage, ca ta numele bunelor maniere, să ne căsătorim legal, neîntârziat... Noi eram gata să o facem, totuși, acum patruzeci de ani! Erai prea independentă... Credeam că vei reveni!

— Ideile mele de independentă, care erau condamnabile pentru străini, erau scuzabile la o insulară... N-avea rost din niciun punct de vedere să mă căsătoresc cu tine, pentru că noi începusem să nu ne mai înțelegem. Tatăl meu gândea la fel, el e cel care m-a întărit în rezistentă.

— Deci insulă e cea care a hotărât destinele noastre, chiar dacă noi am fost departe de ea... I-ai mărturisit soțului tău?...

220

— Nu.

— A știut vreodată? - Nu.

Într-o zi în care Jocelyn o vizită, o găsi foarte tulburată. Când suflă vântul din sud șemineele din casă începeau să scoată un fum de nesuportat și în acea zi vântul bătea cu putere.

În salon focul nu voia să se aprindă. Jocelyn, știind cât de periculos era frigul pentru reumatismul ei, o rugă să vină să ia masa în sufrageria lui bine încălzită. Asta nu se întâmpla pentru prima oară; dar în timp ce mergeau prin aerul rece

de decembrie, Jocelyn se gândi dt era de ridicol să ocupe două case, atunci când una singură ar fi fost atât de convenabilă pentru viața lor. Marcia ar fi astfel ferită de cămine neconfortabile și, căsătorindu-se, Jocelyn ar fi stabilit între el și tânărul menaj o rudenie care ar îndreptăți renta anuală pe care voia atât de mult să le-o ofere. Așa că dorințele zeloșilor vecini se realizează aproape în ciuda propriilor interese. Când îi puse cu franchețe problema, Marcia îi mărturisi că regretase deseori decizia nesăbuită din tinerețea sa și acceptă propunerea lui fără a face nazuri.

— Nu-ți pot oferi niciun pic de dragoste, Marcia, îi spuse el, dar prietenia pe care ți-o dăruiesc va dura în mod sigur până la moarte. *

— E aproape. Vezi, simțeam că trebuie să fiu soția ta înainte de a muri.

Se întâmplă că două zile înainte de ceremonia care trebuia să aibă toc la puțin timp după conversația lor, pe care tocmai am relatat-o, durerile reumatismale ale Marciei deveniră extrem de intense.

Accesul nu părea totuși c-ar trebui să dureze (ea răcise în timpul mutării) și cum se gândiră că e inutil să întârzie căsătoria pentru un motiv atât de neserios, Marcia, bine învelită, fu dusă la biserică într-o trăsură închisă.

221

* * * * *

O lună mai târziu, în timp ce-și lua micul dejun, Marcia scoase o exclamare citind scrisoarea Avicei care locuia cu soțul său într-o imensă casă pe care Jocelyn o cumpărase pentru ei în Sandbourne.

Jocelyn ridică ochii. • §

— Ce s-a întâmplat?

— Dumnezeule mare, Avice vrea să se despartă de Henri! Ce idee! Ea sosește astăzi!

— Să se despartă? Ce înseamnă asta? Pierston citi scrisoarea.

— E ridicol, replică el. Acest copil nu știe ce vrea. Ea nu va divorța! Asta ne mai lipsea! Spune-i că îi interzic să se gândească la asta. Cum? După câteva luni... Cât timp e de când s-au căsătorit? Nici măcar un an. Ce-af spune după douăzeci de ani de căsnicie?

Marcia se gândi.

— Sunt sigură că remușcările în legătură cu moartea mamei sale o fac uneori nervoasă. Bietul copil!

Terminaseră masa când sosi Avice cu ochii plini de lacrimi și foarte agitată.

Marcia o conduse în camera alăturată și reveniră împreună după puțin timp.

— Nu-i nimic, spuse Marcia. I-am spus că trebuie să se întoarcă lângă soțul ei, imediat după ce va mânca.

— Toate astea sunt bune și frumoase, spuse Avice suspinând, dar dacă a (i fi căsătorită de... atât de mult timp... ca mine... nu m-ați... trimite... deloc așa.

— Spune-mi, ce e? O întrebă Pierston.

— El a spus că dacă ar muri, eu... eu... m-aș recăsători cu un bărbat... care ar avea... ochi cenușii și... păr blond...

222

Pentru a-1 sfida în... mormânt... pentru că el e... brunet... și pentru că el e sigur că... mie nu-mi plac bruneții! Și el a spus așa... Dar eu nu vreau să vorbesc despre el... Eu...

— Avice, mama ta a fost la fel de proastă ca și tine. Dar ea și-a recunoscut prostia și a revenit la soțul ei. Tu vei face același lucru. Vezi că e un tren la...

— Trebuie să ia masă mai întâi, interveni Marcia. Așează-te, draga mea...

Problema îi rezolvată prin sosirea lui Henri însuși, palid și neliniștit. Y

Pierston ieși pentru a lua parte la o adunare locală la care fusese convocat și-i lăsă pe tineri să-și rezolve neînțelegerile între ei, ceea ce ei și făcură repede.

Jocelyn se ocupă, printre alte lucruri, în perioada care urmă eclipsei iubitei și

Idealului său de dragoste, cu un proiect care constă în distrugerea vechilor rezervoare ale satului. Se temea că apa lor impură contamina cătunul și vîia să le înlocuiască prin pompe perfecționate. Ceea ce și făcu pe propria-i cheltuială.

Se ocupă, de asemenea, de cumpărarea vechilor case pitorești acoperite cu mușchi din timpurile Elisabetei, pentru a le distruge din cauza umidității lor. Puse să se contruiască în locul lor case noi, aerisite.

În zilele noastre, numele său este citat de câțiva critici de artă care vorbesc despre operele sale ca de cele ale unui om lipsit de geniu și a cărui vitalitate a fost nerecunoscută de contemporanii săi.

SFÂRȘIT